

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧУВАННЯ
ТА ТОРГІВЛІ**

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК II

Методичні вказівки

**для самостійної роботи студентів
студентів напрямку підготовки
071 «Облік і оподаткування»**

**Харків
ХДУХТ
2017**

**Методичні вказівки з дисципліни «Фінансовий облік II» для для
самостійної роботи студентів напряму підготовки 071 «Облік і
оподаткування» / Н. С. Акімова, Л.О.Кирильєва О.В.
Топоркова, Д.Д. Шеховцова. – Х. : ХДУХТ, 2017. – 78 с.**

Укладачі: Н. С. Акімова, канд. екон. наук, проф.
О.В. Топоркова, канд. екон. наук, проф.
Л.О.Кирильєва канд. екон. наук, доц.
Т.А. Наумова, канд. екон. наук, доц.
Д.Д. Шеховцова. канд. екон. наук, асист.

Рецензент: Чернікова І.Б., к.е.н., професор

Схвалено кафедрою бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування

Протокол від « 7 » вересня 2017 року № 2

Рекомендовано до друку Вченою радою ХДУХТ, протокол № 16 від 3
липня 2017 року

© Н. С. Акімова, Л.О. Кирильєва, О.В.
Топоркова, Д.Д. Шеховцова, 2017
© Харківський державний університет
харчування та торгівлі, 2017

Навчальне видання

Укладачі:

**АКІМОВА НАТАЛІЯ СЕРГІЇВНА
ТОПОРКОВА ОЛЕНА ВЯЧЕСЛАВІВНА
КИРИЛЬЄВА ЛЮДМИЛА ОЛЕКСІЇВНА
НАУМОВА ТЕТЯНА АНАТОЛІЇВНА
ШЕХОВЦОВА ДАРЬЯ ДМИТРІВНА**

**ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК II
Методичні вказівки**

для самостійної роботи студентів напряму підготовки

071 «Облік і оподаткування»

План 2017 р., поз. 103

Вступ

Навчальними планами підготовки фахівців зі спеціальності Облік і оподаткування поряд з аудиторними заняттями передбачається самостійна робота студентів, яка є невіддільною складовою навчального процесу. У світовій освітній практиці самостійна робота студентів є домінуючою. Мета самостійної роботи — закріпити знання, здобуті студентами на лекціях, на інших видах аудиторних занять, самостійно оволодіти теоретичними знаннями з фахових дисциплін і набути навичок вирішення практичних завдань, що виникають у процесі господарської діяльності.

Для контролю знань, передбаченого навчальними планами, використовують контрольні та курсові роботи, виконання рефератів, проходження навчальної та виробничої практики, розв'язання завдань, тести. Вони також можуть використовуватися студентами для самоконтролю при підготовці до заліків та іспитів, а також для самостійного вивчення теоретичних основ, організації та методики ведення бухгалтерського обліку.

Метою методичних рекомендацій є допомога студентам у самостійному засвоєнні як охоплених, так і неохоплених у повному обсязі тем дисципліни “Фінансовий облік II” або тем, які не включені до навчальної (робочої) програми, але мають важливе значення.

Дисципліна “Фінансовий облік” є основною для підготовки студентів за фаховим спрямуванням “Облік і оподаткування” За його допомогою на практиці реалізується (втілюється) одна з найважливіших функцій управління: накопичення інформації про фінансовогосподарську діяльність підприємства.

Мета дисципліни: придбання студентами знань і формування навиків ведення фінансового обліку власного капіталу, зобов'язань, доходів, витрат та фінансових результатів необхідних для ефективної роботи на підприємствах різних форм власності в умовах ринкової економіки відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку, законодавчих і нормативних документів України.

Інтегрований підхід до викладання дисципліни «Фінансовий облік II» дозволить сформуванати у студентів такі знання та уміння.

Студент повинен знати:

- ✓ нормативні та регулюючі документи з обліку зобов'язань, власного капіталу, доходів, витрат та фінансових результатів;
- ✓ систему та умови застосування рахунків для обліку окремих об'єктів;
- ✓ процес документування вивчаємих операцій ;
- ✓ порядок визнання та оцінки зобов'язань підприємства;
- ✓ порядок визначення капіталу підприємства
- ✓ загальні підходи до обліку зобов'язань та капіталу: визначення, класифікація, визнання та принципи обліку;
- ✓ види та порядок відображення операцій з довгостроковими зобов'язаннями, як складової фінансової діяльності та поточними зобов'язаннями, як складової операційної, фінансової та інвестиційної діяльності;
- ✓ основні складові власного капіталу та операції, що приводять до його змін;
- ✓ класифікацію, оцінку та визнання доходів, витрат та фінансових результатів різних видів діяльності;
- ✓ порядок ведення облікових реєстрів для відображення операцій з зобов'язаннями та власним капіталом;
- ✓ відображення інформації про об'єкти, які вивчаються у фінансових звітах та її використання в управлінському та податковому обліку.

Студент повинен вміти:

- ✓ аналізувати законодавчі акти, діючі інструктивні та нормативні матеріали;
- ✓ застосовувати критерії визнання капіталу, зобов'язань, доходів і витрат підприємства;

✓ складати, перевіряти та обробляти первинну документацію та записи в облікових регістрах щодо обліку зобов'язань, власного капіталу, доходів, витрат та фінансових результатів;

✓ відображати господарські операції з капіталом, зобов'язаннями, доходами і витратами на рахунках бухгалтерського обліку.

✓ творчо критично аналізувати діючу практику ведення фінансового обліку зобов'язань, власного капіталу, доходів, витрат та фінансових результатів та розробки обґрунтованих пропозицій щодо її удосконалення.

✓ оцінити наслідки впливу обліку пасивів на оподаткування та фінансовий стан підприємства.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

ТЕМА 1. Облік зобов'язань та розрахунків з постачальниками

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання. Основні поняття поточної та довгострокової заборгованості. Класифікація зобов'язань. Облік кредиторської заборгованості за придбані товари (роботи, послуги).

ТЕМА 2. Облік короткострокових та довгострокових зобов'язань за розрахунками з банками та іншими позиками

Об'єкти довгострокового банківського кредитування. Відображення довгострокових кредитів банку у бухгалтерському обліку та звітності позичальника.

Об'єкти короткострокового банківського кредитування. Порядок отримання короткострокових кредитів. Відображення короткострокових позик банку у бухгалтерському обліку та звітності.

ТЕМА 3. Облік зобов'язань за довгостроковими та короткостроковими вексями виданими

Поняття короткострокових та довгострокових векселів виданих. Відображення короткострокових та довгострокових векселів виданих у регістрах бухгалтерського обліку та звітності.

ТЕМА 4. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з фінансової оренди

Види облігаційних позик, які використовуються в Україні та в економічно розвинених країнах. Оцінка ринкової вартості облігації. Основні

ознаки, що характеризують облігаційну позику. Відображення зобов'язань за облігаціями в бухгалтерському обліку та звітності.

Загальна характеристика та нормативне забезпечення орендних операцій. Порядок відображення в обліку фінансової оренди.

ТЕМА 5. Облік інших довгострокових та короткострокових зобов'язань

Характеристика рахунку 68 „Розрахунки за іншими операціями”. Облік розрахунків за авансами одержаними, розрахунків за нарахованими відсотками, іншими операціями. Облік розрахунків з іншими кредиторами. Характеристика рахунку 55 „Інші довгострокові зобов'язання”.

ТЕМА 6. Облік розрахунків з бюджетом

Характеристика джерел сплати податків до бюджету, згідно з податковим законодавством України. Порядок формування джерел сплати податків на підприємстві.

Аналітичний облік податків. Порядок відображення податків у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності підприємства.

ТЕМА 7. Облік розрахунків з оплати праці та соціального страхування

Нормативне регулювання структури витрат на оплату праці. Нормативне регулювання нарахування заробітної плати та порядку розрахунку та сплати податків з доходів фізичних осіб. Порядок відображення розрахунків з заробітної плати та соціального страхування у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності підприємства.

РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ТЕМА 1. Облік доходів

Характеристика П(С)БО 15 "Дохід". Критерії визнання доходів. Класифікація доходів в залежності від видів діяльності підприємств. Синтетичний та аналітичний облік доходів.

ТЕМА 2. Облік витрат

Загальні підходи до формування та обліку витрат діяльності підприємства. Основні вимоги до визнання та оцінки витрат відповідно до П(С)БО 16 "Витрати". Класифікація витрат залежно від видів діяльності. Синтетичний та аналітичний облік витрат.

ТЕМА 3. Облік фінансових результатів

Загальна характеристика рахунку 79"Фінансові результати". Облік фінансових результатів. Облік податку на прибуток. Порядок використання прибутку. Порядок відображення прибутків та збитків у звітності.

РОЗДІЛ 3. ОБЛІК КАПІТАЛУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

ТЕМА 1. Облік формування і змін статутного капіталу

Нормативно-правова база щодо власного капіталу підприємства. Характеристика складових власного капіталу. Порядок формування та змін статутного капіталу. Порядок відображення операцій зі статутним капіталом на рахунках бухгалтерського обліку.

Поняття та види акцій. Визначення поняття "дивіденд". Розмір та порядок нарахування та облік дивідендів.

ТЕМА 2. Облік додаткового, резервного , вилученого капіталу та нерозподіленого прибутку

Характеристика та склад капіталу у до оцінках. Визначення додаткового капіталу. Порядок формування додаткового капіталу. Поняття резервного капіталу та порядок його формування. Визначення нерозподіленого прибутку (непокритих збитків). Порядок відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку.

ТЕМА 3. Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів. Облік цільового фінансування

Облік цільового фінансування. Облік страхового резерву. Облік резервів майбутніх витрат і платежів.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

РОЗДІЛ 1. ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Тема 1. Облік розрахунків з постачальниками

Практичні завдання

Завдання1. Підприємство придбало у вітчизняного постачальника будівельні матеріали на суму 75000,00 грн. (у тому числі ПДВ — 12500,00 грн.).

Варіант 1. Перша подія — отримання матеріалів.

Варіант 2. Перша подія — перерахування передоплати.

Необхідно: Відобразити операції в обліку підприємства за двома варіантами.

Завдання 2. Підприємство-резидент отримало від нерезидента консультаційні послуги вартістю \$750.

Варіант 1. Перша подія — отримання послуг.

Варіант 2. Перша подія — перерахування передоплати.

Необхідно: Відобразити операції в обліку підприємства.

Завдання 3. Підприємство А отримало від підприємства С товари на суму 7200 грн. (у тому числі ПДВ — 1200 грн.). Підприємство А вирішило домовитися з підприємством В про те, що підприємство В погасить заборгованість за отримані підприємством А товари. Натомість підприємство А згодом перерахує підприємству В компенсацію у сумі тих самих 7200 грн.

Необхідно: Відобразимо зазначені операції в обліку підприємства А (у контексті підприємства-боржника, за якого виконують зобов'язання).

Завдання 4. За досягнення певних показників (виконання плану закупівель, дотримання асортименту, що закупається, тощо) договір постачання передбачає виплату постачальником дистриб'ютору премії в розмірі 5 % суми договору — 120000 грн.

З метою заохочення дистриб'ютора і з розрахунком на майбутню успішну співпрацю постачальник (в односторонньому порядку) вирішує обдарувати дистриб'ютора сумою 50000 грн.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 5. Підприємство отримало товар на суму 6000,00 грн. (у тому числі ПДВ 20 % — 1000,00 грн.). Під час приймання було виявлено, що товар на суму 2400,00 грн. (у тому числі ПДВ 20 % — 400,00 грн.) зіпсовано з вини транспортної організації. Підприємство пред'явило претензію транспортній організації, яка відшкодувала суму заподіяної шкоди.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 6. Отримано послуги від нерезидента з місцем постачання на території України (підписано акт приймання-передачі послуг). Курс НБУ — 25,993464 грн./€. На дату балансу курс НБУ 15,99 грн./€

Перша подія — отримання послуг.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 7. За договором купівлі-продажу ТОВ «Кай» відвантажило 02.02.2016 р. ТОВ «Барс» товар на суму 24000,00 грн. (у тому числі ПДВ — 4000,00 грн.). Балансова вартість товару — 15000,00 грн. За умовами договору покупець зобов'язаний оплатити товар не пізніше 09.02.2016 р. За прострочення оплати в договорі передбачено штраф у розмірі 20 % несвоєчасно сплаченої суми, а також пеню в розмірі 0,02 % від неоплаченої суми за кожен день прострочення. У зв'язку з несвоєчасною оплатою товару ТОВ «Барс» було направлено претензію. Боржник визнав претензію і 23.02.2016 р. погасив заборгованість, а також сплатив штраф та пеню.

Прострочення платежу склало 14 днів (з 10.02.2016 р. по 23.02.2016 р.).

Таким чином, ТОВ «Барс» зобов'язане сплатити ТОВ «Кай» штраф та пеню. в

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку підприємства-боржника ТОВ «Барс».

Завдання 7. Підприємство придбало у постачальника 100 дисконтних карток на суму 840 грн. (В тому числі ПДВ - 140 грн.). Надалі картки реалізовані за 9,6 грн. (В тому числі ПДВ - 1,6 грн.).

Необхідно: Відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 8. За договором комісії комісіонеру доручено придбати товар певної номенклатури, загальна вартість якого не перевищує 54000,00 грн. (у тому числі ПДВ — 9000,00 грн.). Комісіонер виконав доручення комітента. Сума комісійної винагороди становить 2640,00 грн. (у тому числі ПДВ — 440,00 грн.). Зазначену суму перераховано комісіонеру після складання акта приймання-передачі результатів наданих комісійних послуг. Витрати комісіонера, безпосередньо пов'язані з виконанням договору комісії, склали 660,00 грн.

Необхідно: Відобразити зазначені операції в обліку емітента.

Тести для самоконтролю

1. Отримано сировину вартістю 18000 грн., у тому числі ПДВ 20% - ? Оплати не було. У якій сумі в підприємства виникла кредиторська заборгованість перед постачальником:

- а) 18000 грн.;
- б) 15000 грн.;
- в) 3600 грн.;
- г) кредиторська заборгованість не виникає.

2. Підприємство здійснило передоплату за майбутнє постачання матеріалів у сумі 9000 грн., у т.ч. ПДВ 20% - 1500 грн. Одержало в рахунок передоплати матеріалів на суму 7200 грн., у т.ч. ПДВ 20% - 1200 грн. У якій сумі в підприємства буде враховуватись кредиторська заборгованість перед постачальником:

- а) 1800 грн.;
- б) 9000 грн.;
- в) 7200 грн.;
- г) кредиторська заборгованість не виникає.

3. Отримані матеріали вартістю 3600 грн., у тому числі ПДВ 20% - ? Оплати не було. У якій сумі в підприємства виникає зобов'язання перед постачальником:

- а) 3000 грн.;

- б) 3600 грн.;
- в) 4120 грн.;
- г) зобов'язання не виникає.

4. Надходження матеріальних цінностей від постачальника до пред'явлення розрахункових документів називається:

- а) матеріальними цінностями в дорозі;
- б) невідфактурованими поставками;
- в) матеріальними цінностями на відповідальному зберіганні;
- г) надходження за форс мажорними обставинами.

5. 3-го листопада компанія «ХХХ» (не платник ПДВ) придбала товари на суму 10000 грн. на умовах 2/10, п/30 Франко-станція призначення. Постачальник доставив товари на адресу компанії «ХХХ». Транспортні витрати постачальника склали 150 грн. За умовами договору покупець їх не відшкодовує.

8-го листопада постачальнику було повернено неякісний товар на суму 1200 грн. 10-го листопада сплачено рахунок постачальника в період дії знижки.

Загальна сума кредиторської заборгованості постачальникові, що погашена, склала:

- а) 8800 грн.;
- б) 8600 грн.
- в) 8624 грн.
- г) 9800 грн.

6. У разі встановленої при прийомці матеріалів нестачі з вини постачальника стан розрахунків в обліку відобразиться записом:

а) Дт 631	б) Дт 374	в) Дт 947	г) Дт 631
Кт 201	Кт 631	Кт 201	Кт 374

7. Отримані підприємством аванси від покупців відображаються у складі:

- а) оборотних активів;
- б) поточних зобов'язань;
- в) доходів майбутніх періодів;
- г) витрат майбутніх періодів.

8. За якою оцінкою відображаються в Балансі довгострокові зобов'язання на які нараховуються відсотки?

- а) сумою погашення;
- б) теперішньою вартістю;
- в) чистою вартістю реалізації;
- г) номінальною вартістю.

9. ПАТ “Мелодія” продає музичні центри з 2-річною гарантією. З попереднього досвіду розрахункова сума витрат на гарантійне обслуговування становила 4% від обсягу реалізації протягом гарантійного строку. За 2017 р. загальна сума реалізації музичних центрів дорівнювала 3 000 000 грн., а понесені витрати на гарантійне обслуговування – 67 500 грн.

Яку суму витрат на гарантійне обслуговування повинне визнати ПАТ “Мелодія” у Звіті про фінансові результати?

- а) 52 000 грн;
- б) 60 000 грн;
- в) 67 000 грн;
- г) 120 000 грн.

10. На 31.12.16 р. підприємство “Акація” є відповідачем у суді стосовно претензії в сумі 1 млн грн. за порушення умов поставки. Справа судом ще не розглядалася.

Як ця невизначена подія вплине на фінансові звіти підприємства “Акація” за 2016 рік?

- а) ніяк;
- б) буде розкрита у Примітках до фінансових звітів;
- в) на 1 млн. грн. буде зменшено дохід у Звіті про фінансові результати;
- г) 1 млн. грн. буде визнано у складі зобов’язань у Балансі.

11. Заборгованість підприємства, яка виникає внаслідок придбання товарів, послуг, які підприємство отримує для свого фінансування, називається:

- а) довгострокові зобов’язання;
- б) поточні зобов’язання;
- в) кредиторська заборгованість;
- г) немає правильної відповіді.

12. Який документ складається при виявленні нестачі або дефекту товарів:

- а) рекламацийний акт;
- б) товарно-транспортна накладна;
- в) акт приймання – передачі;
- г) всі відповіді вірні.

13. Придбання товарів за дорученням замовника –це:

- а) постачальницька діяльність;
- б) закупівля;
- в) посередницька діяльність;
- г) всі відповіді вірні.

14. Надходження матеріальних цінностей від постачальника до пред’явлення розрахункових документів називається:

- а) матеріальними цінностями в дорозі;

- б) невідфактурованою поставкою;
- в) товарними операціями.

15. Облік суми ПДВ, визначеної, виходячи з суми одержаних авансів (попередньої оплати) за готову продукцію, товари, інші матеріальні цінності та нематеріальні активи, роботи, послуги, що підлягають відвантаженню, ведеться на субрахунках:

- а) 644 “Податковий кредит”;
- б) 641 “Розрахунки за податками”;
- в) 643 “Податкові зобов’язання”.
- г) на будь-якому субрахунку

16. Заборгованість підприємства, яка виникає, головним чином, через придбання товарів та послуг в кредит, або кредити, які підприємство отримує для свого фінансування:

- а) купівля в кредит;
- б) поточна заборгованість;
- в) зобов’язання;
- г) кредиторська заборгованість.

17. Пропозиція укласти договір на поставку сировини має назву:

- а) акцепт;
- б) опціон;
- в) оферта;
- г) цесія.

18. Спосіб впливу за порушення строків оплати платежів, встановлений законодавством, що обчислюється у відсотках від суми невиконаного зобов’язання і сплачується за кожен прострочений день, має назву:

- а) неустойка;
- б) пеня;
- в) штрафна неустойка;
- г) гарантія.

19. На підставі якого документу ведеться облік придбаних товарів (робіт, послуг) на митній території України у осіб, зареєстрованих як платники податку на додану вартість?

- а) Декларація про податок на додану вартість;
- б) товарно-транспортна накладна;
- в) Декларація про прибуток;
- г) податкова накладна.

20. При придбанні виробничих запасів для потреб основної діяльності у підприємства виникає:

- а) податковий кредит;
- б) податкове зобов’язання;

- в) податок на прибуток.;
- г) всі відповіді вірні.

21. Надходження матеріальних цінностей від постачальника без пред'явлення розрахункових документів називається:

- а) матеріальними цінностями в дорозі;
- б) невідфактурованими поставками;
- в) товарними операціями.

22. Оплата платіжних документів постачальника в межах відкритої кредитної лінії відображається записом:

а) Дт 601	Б) Дт 631	в) Дт 631	г) Дт 631
Кт 361	Кт 601	Кт 313	Кт 361

23. Нестача матеріалів при прийманні з вини постачальника в бухгалтерському обліку відображається записом:

а) Дт 631	б) Дт 947	в) Дт 947 і Дт 374	г) Дт 374
Кт 374	Кт 374	Кт 631 Кт 716	Кт 631

ТЕМА 2. Облік короткострокових та довгострокових зобов'язань за розрахунками з банками та іншими позиками

Практичні завдання

Завдання 1. 5 січня 2017 року підприємством отримано довгостроковий кредит в сумі 200000 грн. строком на 5 роки під 15% річних. Крім того сплачено за нотаріальне посвідчення договору застави 500 грн. Погашення заборгованості перед банком здійснюється однаковими платежами, що складаються з частини суми основного боргу і нарахованих процентів в кінці кожного року. Здійснити всі необхідні розрахунки та бухгалтерські записи

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 2. 02.01.17 р. підприємство одержало від банку позику в сумі 50000 грн. терміном на 2 місяці під 24 % річних. Нарахування відсотків при погашенні позики. Позика було погашено 01.03.17 р.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 3. Підприємство 12.06.2017 р. отримало в банку кредит на закупівлю товару в розмірі 50000,00 грн. на два місяці під 21 % річних. Згідно з кредитним договором проценти за користування кредитом нараховуються щомісяця (виходячи з кількості календарних днів у місяці) та сплачуються не пізніше 3-го числа місяця, наступного за місяцем їх

нарахування, а за останній місяць — одночасно з кінцевим строком погашення кредиту. Кредит погашено 12.08.2017 р. Сума процентів становить: — за червень — 517,81 грн.; — за липень — 891,78 грн.; — за серпень — 316,44 грн.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та в відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 4. Підприємство у звітному періоді одержало в банку короткостроковий кредит у розмірі 10000 грн. та довгостроковий кредит на суму 50000 грн. Комісійна винагорода банку складає 1500 грн. В кінці звітнього періоду були та сплачені нараховані відсотки по короткостроковому кредиту – 500 грн. і по довгостроковому кредиту – 3000 грн. Також в кінці звітнього періоду було погашено частину короткострокового кредиту на суму 3000 грн., та довгострокового кредиту на суму 5000 грн.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 5. Підприємство здійснює будівництво будівлі цеху. Витрати на будівництво за липень 2017 року становлять 250000 грн., за серпень — 300000 грн., за вересень — 360000 грн. У зв'язку з цим з метою поповнення оборотних коштів у липні 2017 року отримано кредит у сумі 1000000 грн. Процентна ставка — 27,75 % річних. Згідно з кредитним договором підприємство щомісяця здійснює платіж — 35000 грн., що включає проценти за користування кредитом та суму погашення тіла кредиту.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки (суми відсотків за за липень — вересень 2017 р., суму погашення тіла кредиту) та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 6. У вересні 2016 року отримано довгостроковий кредит від нерезидента (країни, з якою укладено договір про усунення подвійного оподаткування; довідка, що підтверджує резидентність, отримана) у сумі \$100000 під 10 % річних (метод розрахунку — факт/факт). За вересень 2016 року підприємство має погасити \$1000 тіла кредиту, за жовтень 2016 року — вересень 2017 року — \$20000.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 7. Укладено договір про надання кредиту овердрафт у сумі 1000000 грн. У виписці банку за день відображено такі дані:

- залишок на початок дня — 500 грн.;
- передоплата постачальнику за товар — 90000 грн.;
- оплата від покупця — 50000 грн. (для спрощення прикладу умовимося, що підприємство — неплатник ПДВ).

Наступного дня за рахунком пройшла тільки одна операція — передоплата від покупця в сумі 40000 грн., а також було списано проценти за користування кредитом — 30 грн.

Підприємство використовує варіант обліку з використанням субрахунку 601.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 8. Підприємство отримало короткострокову процентну позику на суму 10000 грн. під 20 % річних і довгострокову безпроцентну позику на суму 50000 грн. на 10 років.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 9. Підприємство на умовах товарного кредиту придбало офісні меблі вартістю 8880 грн. (у тому числі ПДВ — 1480 грн.). Первинний внесок згідно з договором становить 2400 грн. (у тому числі ПДВ — 400 грн.). За користування товарним кредитом підприємство щомісячно сплачує відсотки у розмірі 60 грн. (у тому числі ПДВ — 10 грн.).

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 10. Підприємство 16.12.2016 р. отримало в банку кредит на закупівлю товару в розмірі 60000,00 грн. на 2 місяці під 22 % річних. Згідно з кредитним договором відсотки за користування кредитом нараховуються щомісячно (виходячи з кількості календарних днів у місяці) і сплачуються не пізніше 3-го числа місяця, що настає за місяцем їх нарахування, а за останній місяць — одночасно з кінцевим строком погашення кредиту. Кредит погашено 16.02.2017 р.

Сума нарахованих відсотків становить: за грудень 2016 року — 578,63 грн.; за січень 2017 року — 1118,03 грн.; за лютий 2017 року — 540,98 грн.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 11. Підприємство отримало в банку кредит на закупівлю товару в розмірі 200000,00 грн. на 2 роки під 25 % річних. Згідно з кредитним договором відсотки за користування кредитом нараховуються щороку в сумі 50000,00 грн.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 12. Підприємство 15 грудня 2016 року отримало в банку кредит на поповнення оборотних коштів у сумі 10000 євро на один місяць під 12 % річних.

Згідно з кредитним договором відсотки за користування кредитом нараховуються і сплачуються одночасно з погашенням кредиту. Сума нарахованих відсотків становить 103,33 євро. Повернення кредиту та сплата

відсотків здійснені у строки, установлені кредитним договором, — 15 січня 2017 року.

За період, доки підприємство користувалося кредитом, курс НБУ був таким (умовно):

— на 15.12.2016 р. — 26,15 грн./€;

— на 31.12.2016 р. — 26,22 грн./€;

— на 15.01.2017 р. — 26,20 грн./€.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 13. Підприємство 11.08.2017 р. отримало процентну позику у сумі 100000 грн. під 28 % річних і повернуло її 11.11.2017 р. Сума нарахованих процентів — 7000 грн.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки (суму нарахованих процентів) та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 14. Згідно договору з банком підприємству відкритий картрахунок і встановлений ліміт кредитування 800 грн. Керівнику підприємства видана корпоративна картка (КК) на період відрядження. Залишок коштів на КК становить 300 грн. Після повернення з відрядження авансовий звіт представлений і затверджений в сумі 1250 грн., в т. ч. ПДВ 20% - 130 грн. Отримана виписка банку про списання коштів з картрахунку. Овердрафт і сума кредиту були погашені безготівковим перерахуванням з поточного рахунку.

Розмір відсотків по кредиту в межах ліміту та на суму овердрафту відповідно становить 15% і 18%, а строк користування коштами 10 днів.

Необхідно: Визначити загальну суму кредиту, в т. ч. овердрафту та відобразити в обліку отримання коштів підзвітною особою з картрахунку; розмір відсотків та відобразити зазначені операції в обліку.

Тести для самоконтролю

1. Зобов'язання – це:

- а) різниця між початковою та залишковою вартістю активів підприємства
- б) довгострокові витрати, які окупаються протягом визначеного періоду за рахунок додаткової виручки
- в) борги, які виникають внаслідок придбання матеріальних цінностей та послуг з відстрочкою платежу чи кредитів, які отримує підприємство для свого фінансування
- г) заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють в собі економічні вигоди.

2. В яких випадках на дату надання кредитних ресурсів завжди передбачається зарахування коштів на поточний рахунок підприємства:

- а) якщо по поточному рахунку дозволений овердрафт;
- б) якщо відкрита кредитна лінія;
- в) якщо здійснені операції на умовах товарного кредиту;
- г) якщо отриманий короткостроковий кредит.

3. В яких випадках по кредитному договору можливо передбачити не зарахування коштів на поточний рахунок підприємства:

- а) якщо отриманий контокорентний кредит;
- б) якщо отриманий довгостроковий кредит;
- в) якщо отриманий короткостроковий кредит;
- г) якщо відкрита кредитна лінія.

4. До довгострокових зобов'язань належать:

- а) заборгованість за нарахованими відсотками за користування довгостроковим кредитом;
- б) заборгованість по розрахунках з бюджетом за податками
- в) зобов'язання перед постачальниками;
- г) відстрочені податкові зобов'язання.

5. До поточних зобов'язань належать:

- а) заборгованість по відстроченим довгостроковим кредитам;
- б) векселі видані з відстрочкою платежу на 18 місяців;
- в) фінансова допомога без встановленого строку повернення;
- г) заборгованість по своєчасно невиконаній зарплатній платі.

6. Що з нижче перерахованого згідно П(С)БО 11 «Зобов'язання» не відноситься до зобов'язання:

- а) довгострокові кредити банків;
- б) кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги;
- в) дебіторська заборгованість покупців за товари, роботи, послуги;
- г) доходи майбутніх періодів.

7. Поточні зобов'язання – це зобов'язання, які будуть погашені:

- а) протягом дванадцяти місяців з дати балансу;
- б) протягом операційного циклу підприємства або протягом дванадцяти місяців з дати балансу;
- в) протягом періоду, встановленого підприємством в наказі про облікову політику;
- г) протягом періоду, який встановлюється Кабінетом міністрів України спеціальною постановою.

8. У складі поточних зобов'язань незалежно від первісно встановлених строків погашення слід відображати:

- а) всі пролонговані кредити;

- б) всі прострочені кредити;
- в) зобов'язання з фінансової оренди;
- г) всі зазначені види зобов'язань.

9. Який вид зобов'язання у балансі відображається за сумою погашення:

- а) заборгованість орендатора за договором фінансової оренди;
- б) зобов'язання за довгостроковим фінансовим кредитом;
- в) поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом;
- г) всі вище зазначені види зобов'язань.

10. За теперішньою вартістю в обліку відображається:

- а) заборгованість перед постачальниками за товари, роботи, послуги;
- б) заборгованість перед робітниками з оплати праці;
- в) заборгованість за довгостроковими кредитами;
- г) заборгованість за випущені облігації.

11. Вид кредиту, що надається в національній або іноземній валюті в порядку, передбаченому чинним законодавством, називається:

- а) товарним;
- б) комерційним;
- в) короткостроковим;
- г) грошовим.

12. Вид кредиту, який передбачає можливість перевищення встановленого ліміту кредитування, називається:

- а) товарним;
- б) овердрафтом;
- в) споживчим;
- г) гарантованим.

13. Заборгованість підприємства по отриманим фінансовим кредитам є:

- а) фінансовим активом;
- б) фінансовим зобов'язанням;
- в) інструментом власного капіталу;
- г) похідним фінансовим інструментом.

14. При якій формі кредитування і кредитором, і позичальником, як правило, є суб'єкти підприємницької діяльності:

- а) фінансовій;
- б) комерційній;
- в) бланковий;
- г) іпотечній.

15. За якою оцінкою відображаються в Балансі довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки:

- а) сумою погашення
- б) теперішньою вартістю
- в) чистою вартістю реалізації
- г) номінальною вартістю.

16. Отримані підприємством аванси від покупців відображаються у складі:

- а) оборотних активів
- б) поточних зобов'язань

- в) доходів майбутніх періодів
- г) витрат майбутніх періодів

17. Пролонговані кредити – це кредити:

- а) за якими погашення відбудеться відповідно з первісно встановленими графіком строками погашення;
- б) за якими строки погашення перенесені (відстрочені) за узгодженням з банком;
- в) за якими графік погашення порушено без узгодження з банком;
- г) отримані від небанківських фінансових установ.

18. Підприємством 01.09.2016 р. укладений договір на отримання кредиту під проценти строком на два роки. 31.08.2017 р. укладена додаткова угода про пролонгацію кредиту ще на рік. В бухгалтерському обліку після її підписання необхідно відобразити:

- а) Дт 611 Кт 501 б) Дт 501 Кт 503
- в) Дт 611 Кт 503 г) нічого не потрібно відображати.

19. При погашенні заборгованості перед банком за отриманими кредитами встановлена така черговість платежів:

- а) у першу чергу сплачуються відсотки за користування кредитом, потім – прострочена заборгованість, решта направляється на погашення основної суми кредиту;
- б) у першу чергу погашається прострочена заборгованість, потім – сплачуються відсотки за користування кредитом, решта направляється на погашення основної суми кредиту;
- в) у першу чергу погашається основна сума кредиту, потім – прострочена заборгованість, решта направляється на погашення відсотків за користування кредитом;
- г) у першу чергу сплачуються відсотки за користування кредитом, потім – основна сума кредиту, потім – прострочена заборгованість.

20. Облік довгострокових позик ведуть на:

- а) рахунку 50
- б) рахунку 51
- в) рахунку 60
- г) рахунку 61

21. Синтетичний облік заборгованості за довгостроковими та короткостроковими позиками ведуть у:

- а) Журналі-ордері № 1
- б) Журналі-ордері № 2
- в) Журналі-ордері № 3
- г) Журналі-ордері № 4

22. Погашення заборгованості перед постачальником за рахунок відкритої кредитної лінії відобразиться в обліку записом:

а) Дт 631
Кт 601 | б) Дт 631
Кт 311 | в) Дт 631
Кт 313 | г) Дт 601
Кт 603 |
|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|

23. Нарахування відсотків за користування фінансовим довгостроковим кредитом відображається записом:

а) Дт 951
Кт 684 | б) Дт 951
Кт 501 | в) Дт 684
Кт 501 | г) Дт 92
Кт 684 |
|---------------------|---------------------|---------------------|--------------------|

24. Прострочені довгострокові кредити в обліку будуть відображені записом:

а) Дт 501
Кт 605 | б) Дт 611
Кт 605 | в) Дт 501
Кт 503 | г) Дт 501
Кт 685 |
|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|

25. Поточна частина довгострокового кредиту, що підлягає погашенню протягом наступних 12 місяців відображається в обліку записом:

а) Дт 501
Кт 503 | б) Дт 501
Кт 611 | в) Дт 501
Кт 601 | г) ніякий запис
в обліку не роблять |
|---------------------|---------------------|---------------------|--|

26. Нарахування відсотків за користування короткостроковим фінансовим кредитом відображається записом:

а) Дт 951
Кт 684 | б) Дт 951
Кт 601 | в) Дт 684
Кт 601 | г) Дт 601
Кт 684 |
|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|

27. Отримання поворотної фінансової допомоги зі строком погашення 24 місяці в обліку відобразиться записом:

а) Дт 311
Кт 54 | б) Дт 311
Кт 505 | в) Дт 311
Кт 611 | г) Дт 311
Кт 55 |
|--------------------|---------------------|---------------------|--------------------|

28. Не оплачений у строк короткостроковий кредит в обліку відобразиться записом:

а) Дт 601
Кт 605 | б) Дт 601
Кт 733 | в) Дт 601
Кт 501 | г) Дт 601
Кт 425 |
|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|

ТЕМА 3. Облік зобов'язань за довгостроковими та короткостроковими векселями виданими

Практичні завдання

Завдання 1. 01.09.16 р. підприємство "АБВ" видало вексель номінальною вартістю 30 тис. грн. під 20 % річних. Вексель підлягає погашенню 28.02.17 р.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку за період від 01.09.16 р. до 28.02.17 р.

Завдання 2. Підприємство «Альфа» надало послуги підприємству «Бета» на суму 12000 грн, у т. ч. ПДВ — 2000 грн. Підприємство «Бета» за умовами договору розрахувалося шляхом видачі власного переказного векселя (платник — підприємство «Дельта») номіналом 12000 грн зі строком погашення 2 роки. На момент виписування векселя підприємство «Дельта» вже має заборгованість перед підприємством «Бета» за отримані товари на суму 12000 грн. У встановлені терміни вексель пред'явлено до сплати та погашено підприємством «Дельта».

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку

Завдання 3. Підприємство «Альфа» поставило товар на суму 12000 грн, у т. ч. ПДВ — 2000 грн. Підприємство «Бета» за умовами договору розрахувалося шляхом видачі власного простого відсоткового векселя номіналом 12000 грн зі строком погашення 4 місяці. Відсотки підлягають нарахуванню і сплаті у сумі 30% річних до номіналу одноразово та виплачуються у термін оплати векселя. У встановлені терміни вексель пред'явлено до сплати та погашено

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку підприємства "Бета"

Завдання 4. 02.01.2016 р. підприємство "А" придбало у підприємства "Б" товари на загальну суму 48 000 грн. 01.02.2016р. підприємство "Б" погодилося прийняти від підприємства "А" простий вексель на суму 48 000 грн. під 48% річних з терміном погашення 31.05.2016 р.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку підприємства "А"

Завдання 5. Кредиторська заборгованість постачальникові, що виникла 01.10.2016 р. у сумі 24 000 грн., була погашена 02.01.2017 р. дисконтним векселем номінальною вартістю 26 400 грн., який, у свою чергу, був погашений 31.03.2017 р.

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 6. Підприємство "А" придбало у підприємства "В" товари за двома договорами: а) на суму 6000 грн. (В тому числі ПДВ - 1000 грн.); б) на суму 24000 грн. (В тому числі ПДВ - 4000 грн.). При відсутності коштів підприємство "А" видало підприємству "В": а) простий безвідсотковий вексель на суму 6000 грн. ; б) переказної безвідсотковий вексель на суму 24000 грн. Платником (трассатом) за переказним векселем є підприємство "С", що має перед підприємством "А" кредиторську заборгованість за оприбуткованими, але не оплаченими товарами на суму 28000 грн. Векселі погашені

Необхідно: Здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку підприємства "А" та підприємства "С"(трассата)

Завдання 7. Відобразити зазначені в таблиці типові операції в обліку векселів виданих.

Таблиця 1

Облік вексельних операцій

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дт	Кт	
Видача та погашення простого відсоткового векселя				
Облік у покупця товару (векседавеця)				
1	Отримано товар від постачальника			2000,00
2	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ (за наявності зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної)			400,00
3	Видано простий відсотковий вексель			2400,00
4	Нараховано відсотки за векселем			250,00
5	Донараховано податковий кредит з ПДВ за товаром (за наявності зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної)			50,00
6	Погашено вексель (у тому числі відсотки)			2400,00
				300,00
Передача векселя за індосаментом				
Перший векселедержатель				
1	Отримано простий вексель			2400,00
2	Продано вексель через торговця цінними паперами з дисконтом			2000,00
3	Списано облікову вартість векселя			2400,00
4	Нараховано винагороду торговця			150,00
5	Відображено залік заборгованостей			150,00
6	Отримано кошти від продажу векселя за мінусом винагороди торговця			1850,00
7	Обліковано на позабалансовому субрахунку 042 зобов'язання за індосованим векселем			2400,00
8	Списано з позабалансового субрахунку 042 зобов'язання за індосованим векселем після закінчення строку пред'явлення регресних вимог або після закінчення строку позовної давності	—		2400,00
Другий векселедержатель				
1	Придбано вексель			2000,00
2	Оплачено вексель			2000,00
3	Отримано товар від постачальника			2000,00
4	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ (за наявності зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної)			400,00
5	Передано вексель постачальнику товару			2400,00
6	Обліковано на позабалансовому субрахунку 042 зобов'язання за індосованим векселем (за номінальною вартістю)			2400,00
7	Списано облікову вартість векселя			2000,00
8	Відображено залік заборгованостей			2400,00
9	Списано з позабалансового субрахунку 042 зобов'язання за індосованим векселем після закінчення строку пред'явлення регресних вимог або після закінчення строку позовної давності	—		2400,00
Видача та погашення переказного векселя				
Підприємство А (векседавець, трасант)				

1	Відвантажено товар підприємству В			3600,00
2	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ			600,00
3	Списано собівартість реалізованого товару			2000,00
4	Отримано товар від підприємства Б			2000,00
5	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ (за наявності зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної)			400,00
6	Видано підприємству Б переказний вексель, платником (трасатом) за яким виступає підприємство В			2400,00
7	Відображено залік заборгованостей після акцепту векселя підприємством В (трасатом)			2400,00
8	Обліковано на позабалансовому субрахунку зобов'язання трасанта за векселем			2400,00
9	Погашено підприємством В решту заборгованості за товар (3600,00 грн. - 2400,00 грн.)			1200,00
10	Списано з позабалансового обліку зобов'язання трасанта за переказним векселем після закінчення строку пред'явлення регресних вимог або після закінчення строку позовної давності	—		2400,00
Підприємство В (платник за векселем, трасат)				
1	Отримано товар від підприємства А (трасанта)			3000,00
2	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ (за наявності зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної)			600,00
3	Акцептовано переказний вексель			2400,00
<i>* Відображається як видача власного векселя.</i>				
4	Оплачено вексель підприємству Б (векселедержателю)			2400,00
5	Оплачено підприємству А решту заборгованості за товар (3600,00 грн. - 2400,00 грн.)			1200,00

Тести для самоконтролю

1. Письмовий документ, який містить простий і нічим не обумовлений наказ боржника сплатити певну суму грошей у визначений строк і у визначеному місці:

- а) тратта;
- б) індосамент;
- в) соло;
- г) казначейський вексель.

2. Вексель виписується:

- а) для здійснення передоплати за товарно-матеріальні цінності;
- б) тільки після одержання продукції, товарів, робіт, послуг як забезпечення кредиторської заборгованості;
- в) для продажу як цінного папера;
- г) для покриття своїх збитків.

3. Підприємством 30 квітня був виданий постачальнику простий процентний вексель (номіналом 180 000 грн., в т. ч. ПДВ 20% - 30000 грн. + 24% річних) строком на один рік. При складанні звітності за рік (31 грудня) зобов'язання за нарахованими відсотками слід відобразити в сумі:

- а) 28800 грн.;
- б) 24000 грн.;
- в) 48600 грн.;
- г) 50 грн.

4. Підприємством 31 грудня був виданий постачальнику переводний процентний вексель (номіналом 120 000 грн., в т. ч. ПДВ 20% - 20000 грн. + 20% річних) строком на один рік. При складанні звітності за рік (31 грудня) зобов'язання за нарахованими відсотками слід відобразити в сумі:

а) 24000 грн.; б) 20000 грн.; в) 57600 грн.; г) 120 грн.

5. Підприємством 31 липня був виданий постачальнику 9%-ий вексель номінальною вартістю 100 000 грн. строком на один рік. При складанні Балансу за рік (31 грудня) зобов'язання за нарахованими відсотками слід відобразити в сумі:

а) 9000 грн.; б) 4500 грн.; в) 3750 грн.; г) 0 грн.

6. Підприємством 31 березня був виданий постачальнику простий процентний вексель (номіналом 240 000 грн., в т. ч. ПДВ 20% - 40000 грн. + 24% річних) строком на один рік. При складанні звітності за рік (31 грудня) зобов'язання за нарахованими відсотками слід відобразити в сумі:

а) 43200 грн.; б) 36000 грн.; в) 57600 грн.; г) 0 грн.

7. Видача векселя в обліку відображається записом:

а) Дт 621 б) Дт 631 в) Дт 341 г) Дт 631
 Кт 631 Кт 621 Кт 361 Кт 685

8. При оплаті векселя з дисконтом, на суму дисконту векселедавець в обліку зробить запис:

а) Дт 621 б) Дт 621 в) Дт 621 г) Дт 311
 Кт 733 Кт 631 Кт 952 Кт 621

9. При отриманні повідомлення про акцент переводного векселя в обліку його емітента буде зроблений запис:

а) Дт 621 б) Дт 621 в) Дт 621 г) Дт 311
 Кт 311 Кт 631 Кт 361 Кт 621

10. Нарахування відсотків за векселем відобразиться в обліку записом:

а) Дт 952 б) Дт 621 в) Дт 952 г) Дт 651
 Кт 621 Кт 733 Кт 684 Кт 684

11. 31 липня підприємством був виданий постачальнику 7%-вий вексель номінальною вартістю 80 000 грн. строком на один рік. 31 грудня в Балансі підприємства слід відобразити зобов'язання за нарахованими відсотками в сумі, грн.:

а) 2335; б) 2802; в) 3000; г) 9 000.

12. Видача довгострокового векселя в обліку відображається записом:

а) Дт 621 б) Дт 631 в) Дт 341 г) Дт 631
 Кт 631 Кт 621 Кт 361 Кт 685

13. Передача векселя по індосаменту в обліку відобразиться записом:

а) Дт 631 б) Дт 621 в) Дт 341 г) Дт 361
 Кт 341 Кт 341 Кт 621 Кт 341

14. Передача векселя по індосаменту в обліку відобразиться записом:

а) Дт 631 б) Дт 621 в) Дт 341 г) Дт 361
 Кт 341 Кт 341 Кт 621 Кт 341

ТЕМА 4. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з фінансової оренди

Практичні завдання

Завдання 1. 1 січня 2017 компанія “Славутич” випустила із знижкою 36000 грн. 10%-ні облігації, загальна номінальна вартість яких дорівнює 1000000 грн., термін погашення - 4 роки. Сплата відсотків здійснюється один раз на рік в кінці року.

Необхідно: Визначити якою буде балансова вартість цих облігацій через 2 роки Здійснити та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 2. ПАТ "Авангард" 2.01.16 р. випустило облігації позики на 3 млн. грн. Номінальна й емісійна вартості облігації - 100 грн., заявлена ставка - 10 річних і дорівнює ринковій, строк - 8 років. Відсотки сплачуються один раз рік 31 грудня.

Дата погашення - 31.12.18 р.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 3. ПАТ "Авангард" 2.01.16 р. випустило облігації позики на 3 млн. грн. Номінальна й емісійна вартість якої становить 100 грн. і купонна ставка - 10 % річних, ринкова ставка відсотків становить 12 %. Погашення облігацій - у кінці строку.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 4. Витрати підприємства на розміщення облігаційної позики на 8 років 01.04.16 р. склали 56 тис. грн.

Необхідно: Здійснити та відобразити зазначені операції в обліку (розміщення облігацій; списання витрат на розміщення позики)

Завдання 5. ПАТ “Кайф” було випущено 1 500 000 конвертованих облігацій загальною номінальною вартістю 1 500 000 грн. терміном обігу – 2 роки.

Умови конвертації облігацій в акції, визначені при їх випуску, передбачали можливість здійснити обмін цих облігацій на прості акції

товариства на момент закінчення терміну обігу облігацій з коефіцієнтом (курсом) обміну облігацій на акції – одна акція на дві облігації.

На момент погашення облігацій бажання здійснити обмін виявили власники 1 050 000 облігацій. Статутний капітал становив 6 000 000 грн.

ПАТ “Кайф” був здійснений додатковий випуск акцій номінальною вартістю 1 грн. для обміну їх на облігації та зареєстроване збільшення статутного капіталу.

Необхідно:

- 1) визначити кількість акцій, випущених для обміну на облігації;
- 2) визначити розмір статутного капіталу товариства після здійснення розрахунку з власниками облігацій;
- 3) відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 6. Підприємство А випустило 01.03.15 р. облігаційну позику на 5 років зі ставкою 8%. Номінал облігації – 1 000 грн., відсотки сплачуються раз на рік 1 березня.

Необхідно:

- 1) визначити чому дорівнює продажна ціна облігації, якщо необхідний рівень доходу (ринкова ставка відсотку) складає 15%?
- 2) якою б була продажна ціна облігації, якби необхідний дохід знизився до 12%, 8%?

Завдання 7. Фірма випустила облігації номіналом 100 грн. Загальний обсяг позики становить 5 млн. грн.

Дата випуску позики 01.04.11 р., дата погашення облігацій через 8 років – 31.03.19 р. Номінальна ставка по облігаціях – 12% річних; виплата відсотків раз на рік – 31.03 кожного року.

Усі облігації були фактично продані 01.06.11 р. за ринковою ціною при ринковій ставці відсотка 14%.

Необхідно:

- 1) визначити за якою ціною були продані облігації?
- 2) визначити суму знижки чи премії, отриманої при продажу. Протягом якого періоду вони будуть амортизовані?
- 3) підрахувати суму коштів, отриманих фірмою від продажу облігацій 01.06.11 р.;
- 4) відобразити операції в обліку.

Завдання 8 . Фірма “Барт” 02.01.2016 р. випустила облігації на загальну суму 2 млн.грн. з терміном погашення через 4 роки.

Ставка відсотку по облігаціях – 15%. Відсотки сплачуються раз на рік 31.12. Облігації було продано за курсом 105%.

Необхідно:

- 1) визначити ціну продажу облігацій і розмір премії;
- 2) визначити повну доходність облігаційної позики;
- 3) розрахувати суму відсотків і амортизації премії на кінець 2017 р.;
- 4) відобразити операції в обліку.

Завдання 9. Довгострокові зобов'язання з облігаційної позики підприємства "АБВ" складають 2 млн. грн. Термін погашення через 5 років (31.12.17 р.). Підприємство для цього 02.01.13 р. прийняло рішення про формування фонду погашення, до якого воно внесе 5 однакових річних внесків 31.12. кожного року (отже, це звичайний ануїтет).

На кошти фонду будуть нараховуватися складні відсотки у розмірі 15% річних.

Необхідно: 1) розрахувати суму річного внеску фірми до фонду погашення позики;

2) відобразити операції в обліку.

Завдання 10. 1 січня 2017 року підприємство „Оріон” придбало облігації номінальною вартістю 2000000 грн. З річною фіксованою ставкою 10%. Ціна придбання 1800000 грн. Облігації були випущені строком на чотири роки. Виплата відсотків здійснюється щорічно в кінці року.

Необхідно розрахувати за 2017 рік:

- 1) суму дисконту за облігацією;
- 2) номінальну суму відсотка;
- 3) суму відсотка за ефективною ставкою;
- 4) суму амортизації дисконту;
- 5) відобразити операції в обліку.

Завдання 11. 1 січня 2017 року підприємство „Оріон” придбало облігації номінальною вартістю 2 000 000 грн. З річною фіксованою ставкою 15%. Ціна придбання 2 150 000 грн. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотків здійснюється щорічно в кінці року.

Необхідно розрахувати за 2017 рік:

- 1) суму премії за облігацією;
- 2) номінальну суму відсотка;
- 3) суму відсотка за ефективною ставкою;
- 4) суму амортизації премії;
- 5) амортизовану собівартість інвестиції;
- 6) відобразити операції в обліку.

Завдання 12. Підприємство отримало у фінансовий лізинг автомобіль, що використовується для адміністративних потреб, строком на 2 роки.

Сплату лізингових платежів лізингоотримувач здійснює щокварталу не пізніше останнього дня кожного кварталу. Орендну ставку відсотка встановлено в договорі на рівні 24 % на рік (тобто 6 % у квартал).

Після закінчення строку договору фінансового лізингу підприємство-лізингоотримувач отримує право власності на об'єкт лізингу.

Лізингоотримувачем встановлено строк корисного використання автомобіля 5 років. Ліквідаційну вартість об'єкта лізингу визнано такою, що дорівнює нулю. Амортизацію нараховують прямолінійним методом.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Тести для самоконтролю

1. Основні вимоги до бухгалтерського обліку операцій емітента з випуску та обігу власних облігацій передбачені:

- а) П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції»;
- б) П(С)БО 13 «Фінансові інструменти»;
- в) П(С)БО 2 «Баланс»;
- г) Законом України про бухгалтерський облік та фінансову звітність.

2. Зобов'язання, що виникли внаслідок розміщення облігацій є:

- а) дебіторською заборгованістю, не призначеною для перепродажу;
- б) інструментом власного капіталу;
- в) фінансовим зобов'язанням;
- г) складним фінансовим інструментом.

3. Фінансові зобов'язання, зумовлені випуском облігацій, первісно оцінюються і відображаються в обліку:

- а) за їх справедливою вартістю;
- б) за їх фактичною собівартістю з урахуванням витрат, які безпосередньо пов'язані з випуском і розміщенням облігацій;
- в) за фактичною собівартістю без врахування витрат, які безпосередньо пов'язані з випуском і розміщенням облігацій;
- г) за середньою вартістю розміщення аналогічних облігацій на ринку.

4. На кожен наступний після визнання дати балансу фінансові зобов'язання, пов'язані з випуском і розміщенням облігацій оцінюються:

- а) за амортизованою собівартістю;
- б) за справедливою собівартістю;
- в) за незмінною первісною вартістю;
- г) за вартістю, яка буде зазначена в наказі про облікову політику.

5. Якщо облігації розміщені за вартістю, що перевищує номінальну, на дату погашення в обліку їх вартість повинна дорівнювати:

- а) номінальній;
- б) фактичній вартості розміщення;
- в) дисконтованій вартості;
- г) номінальній вартості зменшеній на суму сплачених процентів інвесторам.

6. Якщо облігації розміщені за вартістю нижчою за номінальну, на дату погашення в обліку їх вартість повинна дорівнювати:

- а) номінальній;
- б) фактичній вартості розміщення;
- в) дисконтованій вартості;
- г) номінальній вартості зменшеній на суму сплачених процентів інвесторам.

7. Випуск облігацій акціонерним товариством може бути здійснений в сумі:

- а) встановленій зборами акціонерів;
- б) не більш статутного капіталу;
- в) що дорівнює оборотному капіталу;
- г) що дорівнює основному капіталу.

8. На умовах фінансової оренди можна придбати:

- а) матеріальні оборотні активи;
- б) фінансові інвестиції;
- в) нематеріальні активи;
- д) будь-який із зазначених вище активів.

9. Для відображення премії за випущеними облігаціями Планом рахунків передбачено

- а) рахунок 52 б) субрахунок 521
- в) субрахунок 522 г) субрахунок 523

10. Зобов'язання за одержаний у фінансову оренду об'єкт в бухгалтерському обліку орендаря відображаються:

- а) за справедливою вартістю активу на початок строку оренди;
- б) за теперішньою вартістю суми мінімальних орендних платежів;
- в) за найменшою із зазначених в п. «а» і «б»;
- г) за оцінкою, що вища з зазначених в п. «а» і «б».

11. До складу орендного (лізингового) платежу не є обов'язковим включення:

- а) суми, що відшкодовує частину вартості предмета лізингу;
- б) суми страхування об'єкта лізингу лізингодавцем;
- в) платежу за винагороду лізингодавцю за отримане в лізинг майно;
- г) сум компенсації процентів за кредит, що був отриманий для придбання об'єкта лізингу лізингодавцем.

12. Для обліку відстрочених податкових зобов'язань призначено
рахунок 16 рахунок 17 рахунок 54 рахунок 55

13. На початку року основний засіб переданий в фінансову оренду строком на 2 роки. Справедлива вартість об'єкта – 1000 грн. Орендна ставка відсотка – 10%. Орендні платежі сплачуються один раз наприкінці року. Після закінчення строку оренди право власності на основний засіб переходить до орендаря. Залишок заборгованості орендаря на кінець першого року оренди складе:

- а) 576,19 грн.; б) 523,81 грн.;
- в) 476,19 грн.; г) 152,38 грн.

14. На початку року основний засіб переданий в оренду строком на 3 роки. Строк корисного використання об'єкта – 3 роки. Мінімальна сума

орендних платежів – 150 грн. Орендна ставка відсотка – 10%. Орендні платежі сплачуються один раз у рік на початку року.

Після закінчення строку оренди право власності на основний засіб переходить до орендаря. Загальна сума фінансових витрат орендаря складе:

- а) 13,64 грн. б) 39,67 грн. в) 410,33 грн. г) 76,96 грн.

15. Акціонерне товариство випустило 2 січня 200_ року облигації строком на 10 років на загальну суму 4000000 грн. під 8% річних. Облигації були реалізовані за 3282980 грн., а ринкова ставка відсотка становить 11%. Виплата відсотків здійснюється двічі на рік - 30 червня та 31 грудня. Витрати підприємства по операціях з облигаціями за перше півріччя становитимуть:

- а) 361130 грн.; б) 180564 грн.; в) 320000 грн.; г) 160000 грн.

16. Підприємство в березні поточного року випустило облигації за номінальною вартістю на суму 1400000 грн. та продало їх за 1412000 грн. Щоквартально нараховується і виплачується процент із розрахунку 12% річних. Строк погашення 31 грудня поточного року. Амортизована собівартість фінансових зобов'язань за облигаціями станом на 30 вересня поточного року:

- а) 1400000 грн.; б) 1412000 грн.; в) 1406000 грн.; г) 1404220 грн.

17. 1 січня 2017 року АТ "Гонак" випустило облигації строком 10 років на загальну суму 4 000 000 грн. (номінальна ставка 8% річних). Облигації були реалізовані за 3 282 980 грн., а ринкова ставка відсотка становить 11%. Відсотки по облигаціях сплачуються двічі на рік: 30 червня та 31 грудня. Витрати на відсотки по облигаціях за перше півріччя 1997 року становили, грн.:

- а) 361 130; б) 180 560; в) 320 000; г) 160 000.

18. Підприємство в березні 2004 р. випустило облигації за номінальною вартістю на суму 1400000 грн. та продало їх за 1412000 грн. Щоквартально нараховується і виплачується процент із розрахунку 12% річних. Строк погашення 31 грудня 2004 р. Амортизована собівартість фінансових зобов'язань за облигаціями станом на 30.09.2004 р.:

- а) 1400000 грн.; б) 1412000 грн.;
в) 1406000 грн.; г) 1404220 грн.

19. Нарахування основної суми платежу за орендоване майно відображають бухгалтерською проводкою:

- Дт 10 Кт 53
Дт 53 Кт 61
Дт 10 Кт 15
Дт 15 Кт 63

20. Відображення суми премії по випущених облігаціях на строк більше одного року в обліку здійснюється записом:

а) Дт 311	б) Дт 522	в) Дт 952	г) Дт 523
Кт 522	Кт 684	Кт 522	Кт 522

21. Придбання об'єкта основних засобів на умовах фінансової оренди в обліку орендаря відображається записом:

а) Дт 152	б) Дт 10	в) Дт 152	г) Дт 531
Кт 10	Кт 531	Кт 531	Кт 61

22. Нарахування фінансових витрат у зв'язку з орендою об'єкту основних засобів в обліку відобразиться записом:

а) Дт 951	б) Дт 952	в) Дт 952	г) Дт 531
Кт 684	Кт 684	Кт 531	Кт 684

23. Амортизація премії на дату складання фінансової звітності в обліку емітента облігацій відображається записом:

а) Дт 522	б) Дт 952	в) Дт 952	г) Дт 133
Кт 733	Кт 522	Кт 133	Кт 684

24. Амортизація дисконту в обліку підприємства-емітента облігацій відображається в обліку записом:

а) Дт 523	б) Дт 952	в) Дт 952	г) Дт 133
Кт 133	Кт 684	Кт 523	Кт 523

25. Відображення суми премії по випущених облігаціях на строк більше одного року в обліку здійснюється записом:

а) Д-т 31 К-т 522;	б) Д-т 522 К-т 684;
в) Д-т 31 К-т 521;	г) Д-т 97 К-т 521.

ТЕМА 5. Облік інших довгострокових та короткострокових зобов'язань

Практичні завдання

Завдання 1. Підприємство (резидент України, річний платник податку на прибуток) 27.08.2016 р. одержало ПФД (поворотну фінансову допомогу) від нерезидента (що не є засновником) у сумі \$10000 на шість місяців. Курс НБУ на 27.08.2016 р. — 23,890974 грн./\$. Курс НБУ на дату балансу (на 30.09.2014 р. — 22,949185 грн./\$). Курс НБУ на 31.12.2016 р. — 25,280695 грн./\$ (умовно)..

Фіндопомогу повернуто нерезиденту 27.02.2017 р. (курс НБУ на 27.02.2017 р. — 25,958465 грн./\$ (умовно))

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 2. Підприємство 11.08.2014 р. отримало процентну позику у сумі 100000 грн. під 28 % річних і повернуло її 11.11.2014 р. Сума нарахованих процентів — 7000 грн.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку позичальника.

Завдання 3. Підприємство отримало в оренду складське приміщення, що використовується для зберігання товарів, які підлягають реалізації. Вартість об'єкта оренди згідно з договором становить 280000 грн.

Орендна плата сплачується орендарем авансом щомісячно не пізніше 10-го числа поточного місяця в розмірі 2100 грн. (у тому числі ПДВ — 350 грн.).

На підставі окремих рахунків, що виставляються орендодавцем, орендар щомісячно оплачує витрати, пов'язані з утриманням та експлуатацією приміщення (комунальні платежі, прибирання приміщення тощо). У жовтні 2016 року вони становили 5400 грн. (у тому числі ПДВ — 900 грн.).

Орендарем укладено зі страховою компанією договір страхування об'єкта оренди. У жовтні 2016 року орендарем перераховано страховий платіж за IV квартал у сумі 1350 грн. (по 450 грн. за кожен місяць кварталу).

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 4. За домовленістю сторін по об'єкту інвестиційної нерухомості, зданого в оренду, орендодавець самостійно оплачує комунальні послуги. У жовтні 2016 року вони склали 5100 грн. (В тому числі ПДВ - 850 грн.).

Орендар компенсує орендодавцю суму понесених витрат:

- 1) окремим платежем;
- 2) у складі орендної плати (сума орендної плати відповідає рівню звичайних цін і з урахуванням відшкодовуються комунальних послуг становить 11100 грн., В тому числі ПДВ - 1850 грн.).

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити в обліку орендодавця операції з відшкодування комунальних послуг

Завдання 5. У липні 2016 року підприємство уклало договір з банком на обслуговування виплати заробітної плати та інших виплат працівникам підприємства в безготівковій формі.

Витрати підприємства, пов'язані з організацій зарплатного проекту, склали:

- вартість БПК, виданих працівникам, — 450 грн.;
- витрати на річне обслуговування картрахунків — 450 грн.

Комісійна винагорода за розрахунково-касове обслуговування становить 0,7 % від суми, що зараховується на картрахунки працівників.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 6. Підприємство М отримало простий безвідсотковий вексель в рахунок оплати відвантажених товарів на суму 14400 грн. Підприємство вирішило продати цей вексель підприємству К з дисконтом (за 12000 грн., в тому числі винагорода посередника - 200 грн.). З часом підприємство К передало цей вексель в рахунок оплати отриманих ним товарів на суму 12000 грн.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку підприємства К (индоссата)

Завдання 7. У січні 2016 року на поточний рахунок підприємства від орендаря надійшов авансовий платіж за оренду офісного приміщення за період із січня по березень 2016 року в сумі 6210,00 грн. (у тому числі ПДВ — 1035,00 грн.).

Необхідно: Відобразити зазначені операції в обліку підприємства-орендодавця

Тести для самоконтролю

1. *Доповніть речення: "Кредитори — це...":*

- а) внутрішні користувачі бухгалтерської інформації;
- б) зовнішні користувачі, які мають прямий фінансовий інтерес до підприємства;
- в) зовнішні користувачі, які безпосередньо не зацікавлені в діяльності підприємства;
- г) не є користувачами бухгалтерської інформації.

2. *Нарахування заборгованості за послуги транспортного підприємства за транспортування сировини відображають записом:*

а) Дт 201	б) Дт 93	в) Дт 92	г) Дт 201
Кт 685	Кт 631	Кт 685	Кт 685
Дт 641	Дт 641	Дт 641	Дт 641
Кт 685	Кт 631	Кт 685	Кт 631

3. *Витрати на поточний ремонт офісу, здійснюваний підрядним способом, в обліку відобразяться записом:*

а) Дт 92	б) Дт 152	в) Дт 103	г) Дт 93
Кт 685	Кт 685	Кт 685	Кт 685

4. *В обліку комітента витрати за надані послуги комісіонера за надані послуги відобразяться в обліку записом:*

а) Дт 93	б) Дт 361	в) Дт 703	г) Дт 91
Кт 685	Кт 703	Кт 685	Кт 685

5. *Нарахування відсотків за користування короткостроковим фінансовим кредитом відображається записом:*

а) Дт 951	б) Дт 951	в) Дт 684	г) Дт 601
Кт 684	Кт 601	Кт 601	Кт 684

6. Акцептовано рахунок рекламного агентства за рекламу продукції, призначеної для реалізації, що в обліку відобразиться записом:

а) Дт 26 б) Дт 93 в) Дт 701 г) Дт 93
 Кт 685 Кт 685 Кт 93 Кт 701

7. Отримано передоплату за товари

а) Дт 311 б) Дт 311 в) Дт 371 г) Дт 311
 Кт 681 Кт 361 Кт 311 Кт 631

ТЕМА 6. Облік розрахунків з бюджетом

Практичні завдання

Завдання 1. Відобразити зазначені в таблицях типові операції в обліку.

Таблиця 2

Облік ПДВ

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
Облік ПДВ у постачальника			
<i>У разі наступної оплати</i>			
1	Відвантажено ТМЦ (необоротні активи), виконано роботи, надано послуги		
2	Відображено суму податкових зобов'язань з ПДВ		
3	Отримано грошові кошти за реалізовані ТМЦ (необоротні активи), виконані роботи, надані послуги		
<i>У разі передоплати</i>			
1	Отримано передоплату		
2	Відображено суму податкових зобов'язань з ПДВ у складі отриманої передоплати		
3	Відвантажено ТМЦ (необоротні активи), виконано роботи, надано послуги		
4	Списано суму раніше відображених податкових зобов'язань з ПДВ		
5	Здійснено залік заборгованостей		
Перевищення мінімальної бази обкладення ПДВ над договірною вартістю			
1	Донараховано податкові зобов'язання до мінімальної бази обкладення ПДВ згідно забзацом другим п. 188.1 ПКУ (складено податкову накладну з типом причини)		
Облік ПДВ у покупця			
<i>У разі наступної оплати</i>			
1	Отримано активи, підписано акти виконаних робіт, наданих послуг		
2	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ (за наявності зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної)		

3	Відображено суму ПДВ, не підтверджену податковою накладною		
4	Отримано зареєстровану в ЄРПН податкову накладну, суму ПДВ:		
	— включено до податкового кредиту поточного періоду		
	— відкладено на наступний період (до 365 днів)		
	— включено до податкового кредиту наступного періоду (до 365 днів)		
5	Списано на витрати суму ПДВ після закінчення граничного строку для реєстрації податкової накладної в ЄРПН		
<i>У разі передоплати</i>			
1	Перераховано постачальнику передоплату		
2	Відображено податковий кредит з ПДВ у складі передоплати (за наявності зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної)		
3	Відображено суму ПДВ, якщо податкову накладну не отримано		
4	Отримано зареєстровану в ЄРПН податкову накладну, суму ПДВ відображено у складі податкового кредиту		
5	Отримано від постачальника ТМЦ (необоротні активи), виконано роботи, надано послуги, за якими здійснено передоплату		
6	Списано раніше відображену суму податкового кредиту з ПДВ		
7	Здійснено залік заборгованостей		
Покупки для необ'єктної, неоподаткованої, пільгової або негосподарчої діяльності			
1	Оприбутковано ТМЦ (необоротні активи), підписано акти виконаних робіт (наданих послуг)		
2	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ (за наявності зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної)		
3	Відображено «компенсаційні» податкові зобов'язання, що будуть нараховані наприкінці місяця на підставі зведеної податкової накладної, у складі:		
	— первісної вартості ТМЦ		
	— первісної вартості необоротних активів		
	— вартості робіт/послуг		
4	Нараховано «компенсаційні» податкові зобов'язання за зведеною податковою накладною		
Придбали для оподатковуваних операцій, а використовували в необ'єктних, пільгових і негосподарських операціях			
1	Оприбутковано ТМЦ (необоротні активи), підписано акти виконаних робіт (наданих послуг)		
2	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ (за наявності зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної)		
3	Нараховано «компенсаційні» податкові зобов'язання при використанні в необ'єктних, пільгових і негосподарських операціях (складено зведену податкову накладну та зареєстровано в ЄРПН)		
4	Відображено нараховані «компенсаційні» податкові зобов'язання у складі витрат		

Продовження таблиці 2

Придбали для неоподаткованої діяльності, використовуємо в оподатковуваній			
1	Оприбутковано ТМЦ (необоротні активи), підписано акти виконаних робіт (наданих послуг)		
2	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ (за наявності зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної)		
3	Відображено нараховані «компенсаційні» податкові зобов'язання		
4	Нараховано «компенсаційні» податкові зобов'язання (складено зведену податкову накладну та зареєстровано в ЄРПН)		
5	Зменшено податкові зобов'язання з ПДВ при використанні ТМЦ (робіт, послуг) в оподатковуваній діяльності (на підставі розрахунку коригування до зведеної податкової накладної, зареєстрованої в ЄРПН)		
Послуги від нерезидента			
1	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ з послуг нерезидента (за першою подією)		
2	Відображено податковий кредит з ПДВ з послуг нерезидента (на дату складання податкової накладної за такими операціями за умови її реєстрації в ЄРПН)		
ПДВ при ввезенні товарів			
1	Сплачено суму ПДВ на митниці		
2	Відображено податковий кредит на підставі митної декларації		
ПДВ при псуванні, ліквідації основних засобів і безоплатних передачах			
1	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ		
Облік руху коштів на ПДВ-рахунку			
1	Поповнено ПДВ-рахунок грошовими коштами (для сплати за звітний період ПДВ або реєстрації податкових накладних в ЄРПН)		
2	Списано з електронного ПДВ-рахунка грошові кошти в рахунок погашення зобов'язань з ПДВ за звітний період		
3	Повернено надмірно перераховані грошові кошти на поточний рахунок за заявою		
Надходження сум бюджетного відшкодування			
1	Надходження платнику сум бюджетного відшкодування		

Таблиця 3

Типові господарські операції з нарахування та сплати інших податків і зборів

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дт	Кт	
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки				
1	Відображено річну суму податку на нерухомість			16536,00
2	Списано у витрати суму податку на нерухомість за квартал (16536,00 грн. : 4 кв.)			4134,00

Продовження таблиці 3

3	Перераховано до бюджету суму податку за квартал			4134,00
Плата за землю				
1	Відображено річну суму плати за землю			2400,00
2	Списано у витрати місячну суму плати за землю (2400,00 грн. : 12 міс.)			200,00
3	Перераховано до бюджету місячну суму плати за землю			200,00
Транспортний податок				
1	Відображено річну суму транспортного податку			25000,00
2	Списано у витрати суму транспортного податку за квартал (25000,00 грн. : 4 кв.)			6250,00
3	Перераховано суму транспортного податку за квартал до бюджету			6250,00
Екологічний податок				
1	Нараховано екологічний податок			355,00
2	Сплачено екологічний податок до бюджету			355,00
Рентна плата				
1	Нараховано рентну плату			2000,00
2	Сплачено рентну плату до бюджету			2000,00
Збір за місця для паркування транспортних засобів				
1	Нараховано збір за місця для паркування транспортних засобів			15045,00
2	Сплачено збір за паркування до бюджету			15045,00
«Роздрібний» акцизний податок				
1	Реалізовано підакцизну продукцію (товар)			25200,00
2	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ			4000,00
3	Нараховано акцизний податок			1200,00
4	Перераховано акцизний податок до бюджету			1200,00
Туристичний збір				
1	Надано послуги тимчасового проживання			1210,00
2	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ			200,00
3	Нараховано туристичний збір			10,00
4	Перераховано туристичний збір до бюджету			10,00
Єдиний податок				
1	Нараховано єдиний податок			7500,00
2	Перераховано єдиний податок до бюджету			7500,00
Податок на доходи нерезидента				
1	Нараховано податок на доходи нерезидента (крім виплат за виробництво або розповсюдження реклами)			6000,00
2	Нараховано податок на виплати нерезиденту за виробництво або розповсюдження реклами			2000,00
3	Перераховано податок на доходи нерезидента до бюджету (при виплаті доходу нерезиденту)			8000,00

Облік податку на прибуток

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1	Відображено нарахування поточного податку на прибуток за рахунок збільшення ВПА		
2	Відображено нарахування поточного податку на прибуток за рахунок зменшення ВПЗ		
3	Відображено витрати з податку на прибуток		
4	Перераховано авансовий внесок при виплаті дивідендів		
5	Здійснено зменшення зобов'язань з податку на прибуток на суму авансового внеску при виплаті дивідендів		
6	Перераховано податок на прибуток		

Тести для самоконтролю

1. Податком є:

- а) обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників податку відповідно до податкового Кодексу.
- б) обов'язковий платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників зборів, з умовою отримання ними спеціальної вигоди, у тому числі внаслідок вчинення на користь таких осіб державними органами, органами місцевого самоврядування, іншими уповноваженими органами та особами юридично значимих дій.
- в) правильна відповідь а і б
- г) немає правильної відповіді

2. Які групи податків виділяють за економічним змістом об'єкта оподаткування

- а) прямі та непрямі податки;
- б) прямі податки, податки на споживання, податки на майно;
- в) податки на доходи та прибутки, податки на споживання, податки на майно, ресурсні платежі;
- г) немає правильної відповіді.

3. Відмінність податкових наслідків при здійсненні операцій, що оподатковуються за ставкою 0% від операцій, звільнених від ПДВ, в наступному:

- а) нульова ставка дає право на податковий кредит, звільнення від ПДВ – не дає;
- б) нульова ставка не дає право на податковий кредит, звільнення від ПДВ – дає;

- в) нульова ставка дає можливість вибрати квартальний звітний період, звільнення від ПДВ – ні;
- г) відмінностей не має.

4. Платники єдиного податку не звільнюються від сплати таких податків і зборів:

- а) комунального податку;
- б) податку на прибуток;
- в) плати за патенти;
- г) збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства.

5. Податковою базою для цілей податку на прибуток згідно з ПКУ є:

- а) грошове вираження прибутку як об'єкта оподаткування;
- б) заробітна плата;
- в) оборотні і необоротні засоби;
- г) дохід від операційної діяльності.

6. Згідно з ПКУ, якщо результатом розрахунку об'єкта оподаткування платника податку з числа резидентів за підсумками податкового року є збиток, то сума такого збитку підлягає включенню до витрат:

- а) першого календарного кварталу наступного податкового року;
- б) другого календарного кварталу наступного податкового року;
- в) третього календарного кварталу наступного податкового року;
- г) немає вірної відповіді.

7. Датою виникнення податкового зобов'язання з ПДВ при поставці товарів з оплатою за рахунок бюджетних коштів є:

- а) дата зарахування бюджетних коштів на поточний рахунок;
- б) дата фактичної поставки таких товарів;
- в) дата оформлення договору на поставку товарів;
- г) податкові зобов'язання при такій ситуації не виникає.

8. До місцевих податків належать:

- а) податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;
- б) єдиний податок;
- в) податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; єдиний податок;
- г) немає правильної відповіді.

9. З якої суми нараховуються зобов'язання з ПДВ при реалізації продукції:

- а) від суми прибутку;
- б) від суми реалізованої продукції за цінами продажу;
- в) від суми собівартості реалізованої продукції;
- г) від суми коштів, що надходять від покупців в оплату відвантаженої продукції.

10. Який з перелічених документів дає платнику податку право на податковий кредит з ПДВ

- а) копія товарного чеку;
- б) ВМД, оформлена при експорті товарів;
- в) ВМД, оформлена при імпорті товарів;
- г) платіжне доручення на перерахування коштів до бюджету.

11. До місцевих зборів належать:

- а) збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності;
- б) збір за місця для паркування транспортних засобів;
- в) туристичний збір;
- г) всі відповіді правильні.

12. Хто платить збір за забруднення навколишнього середовища при експлуатації орендованого автомобіля:

- а) при такій ситуації збір не нараховується;
- б) орендодавець;
- в) орендар;
- г) той, хто купує бензин для роботи цього автомобіля.

13. Термін сплати єдиного податку фізичними особам підприємцями I – II групи:

- а) не пізніше 10 числа поточного місяця;
- б) не пізніше 20 числа поточного місяця;
- в) протягом 10 календарних днів після граничного строку подання податкової декларації за звітний квартал;
- г) до 30 числа кожного місяця.

14. Яка з перелічених операцій підлягає оподаткуванню ПДВ?

- а) Продаж учнівських зошитів, книг і наукових посібників;
- б) Продаж шкільних альбомів, олівців, пластиліну;
- в) Продаж лікарських препаратів і виробів медичного призначення, заєстрованих в Україні в установленому законодавством порядку.
- г) всі відповіді вірні

15. З якої суми нараховуються зобов'язання з ПДВ при реалізації продукції:

- а) від суми прибутку;
- б) від суми реалізованої продукції за цінами продажу;
- в) від суми собівартості реалізованої продукції;
- г) від суми коштів, що надходять від покупців в оплату відвантаженої продукції.

16. Ставки податку на додану вартість:

- а) універсальні;
- б) загальні;
- в) 20%, 0%;
- г) немає правильної відповіді.

17. СПДФО, що сплачують єдиний податок звільнені від сплати наступних податків і зборів:

- а) податку на доходи фізичних осіб як в частині власних доходів, так і найманих робітників;
- б) внесків (зборів) до всіх фондів соціального страхування;
- в) внесків до Фонду України соціального захисту інвалідів;
- г) ринковий збір.

18. Відмінність податкових наслідків при здійсненні операцій, що оподатковуються за ставкою 0% від операцій, звільнених від ПДВ, в наступному:

- а) нульова ставка не дає право на податковий кредит, звільнення від ПДВ – дає;
- б) нульова ставка дає право на податковий кредит, звільнення від ПДВ – не дає;
- в) нульова ставка дає можливість вибрати квартальний звітний період, звільнення від ПДВ – ні;
- г) відмінностей не має.

19. Які групи податків виділяють за економічним змістом об'єкта оподаткування

- а) прямі та непрямі податки;
- б) прямі податки, податки на споживання, податки на майно;
- в) податки на доходи та прибутки, податки на споживання, податки на майно, ресурсні платежі;
- г) немає правильної відповіді.

20. Сума податку на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету, визначається:

- а) в сумі поточного податку зменшеної на суму сплаченого торгового патенту, за умови що така сума менше суми поточного податку;
- б) в сумі поточного податку збільшеної на суму торгового патенту;
- в) в сумі сплаченого торгового патенту, при умові що вона перевищує суму поточного податку;
- г) керівником підприємства, виходячи з наявності коштів на поточному рахунку.

21. При придбанні виробничих запасів для потреб основної діяльності у підприємства виникає:

- а) податковий кредит з ПДВ;
- б) податкове зобов'язання з ПДВ;
- в) податок на прибуток;
- г) податок, який обумовлений в договорі на поставку.

22. Сальдо по дебету субрахунку 644 «Податковий кредит» може виникнути у випадку, коли:

- а) постачальнику перерахована передоплата;

- б) отриманий товар, є податкова накладна;
- в) від постачальника отриманий товар, але не отримана податкова накладна;
- г) отримана передоплата від покупця.

23. Суми податку на додану вартість, що підлягають сплаті до бюджету або відшкодуванню з бюджету, визначаються як:

- а) сума податкових зобов'язань з ПДВ;
- б) сума податкового кредиту з ПДВ;
- в) різниця між сумою податкових зобов'язань та сумою податкового кредиту з ПДВ;
- г) добуток ціни реалізації товару на ставку ПДВ.

24. Сальдо по кредиту субрахунку 644 «Податковий кредит» може виникнути у випадку, коли:

- а) постачальнику перерахована передоплата, отримана податкова накладна, товар не відвантажений у звітному періоді;
- б) постачальнику перерахована передоплата, отримана податкова накладна, товар відвантажений у звітному періоді;
- в) отримана передоплата від постачальника і виписана податкова накладна;
- г) отримана передоплата від постачальника, але податкова накладна не виписана.

25. Для відображення податкових розрахунків з ПДВ субрахунок 643 «Податкові зобов'язання» застосовується:

- а) при відвантаженні продукції, по якій не здійснювалися розрахунки;
- б) при відвантаженні продукції в рахунок раніше отриманої передоплати;
- в) при оприбуткуванні товарів, що надійшли в рахунок раніше перерахованої передоплати;
- г) при перерахунки коштів продавцю за майбутню поставку цінностей.

26. ПДВ при отриманні товарів, робіт, послуг включається до їх первісної вартості в наступних випадках:

- а) при їх використанні у виробничих цілях;
- б) при їх використанні для виготовлення продукції, звільненої від ПДВ;
- в) при придбанні легкових автомобілів;
- г) при отриманні в рахунок передоплати.

27. З якої суми нараховуються зобов'язання з ПДВ при реалізації продукції:

- а) від суми прибутку;
- б) від суми реалізованої продукції за цінами продажу;
- в) від суми собівартості реалізованої продукції;
- г) від суми коштів, що надходять від покупців в оплату відвантаженої продукції

28. В поточному звітному періоді було відвантажено продукції покупцям – платникам ПДВ на суму 360000 грн., в т. ч. ПДВ 20% – 60000 грн., покупцям – не платникам ПДВ на суму 150000 грн., в т. ч. ПДВ 20% – 25000 грн. Отримано матеріальних цінностей та послуг для виробничого використання від постачальників – платників ПДВ на суму 270000 грн., в т. ч. ПДВ 20% – 45000 грн. та для здійснення благодійних операцій на суму 3000 грн., в т.ч. ПДВ 20% – 500 грн. Зобов'язання підприємства з ПДВ до сплати в бюджет будуть дорівнювати:

- а) 85000 грн.; б) 39500 грн.; в) 40000 грн.; г) 15000 грн.

29. Нарахування комунального податку в обліку відображається записом:

- а) Дт 981 б) Дт 92 в) Дт 661 г) Дт 791
 Кт 641 Кт 641 Кт 641 Кт 641

30. Податковий кредит з ПДВ при оприбуткуванні сировини і матеріалів від постачальника відображається записом:

- а) Дт 201 б) Дт 641 в) Дт 641 г) Дт 641
 Кт 641 Кт 201 Кт 644 Кт 631

31. Нарахування податку на прибуток підприємств до бюджету відображається записом:

- а) Дт 901 б) Дт 981 в) Дт 641 г) Дт 681
 Кт 641 Кт 641 Кт 981 Кт 641

32. Податок, сплачений при виплаті дивідендів, відобразиться в обліку

- а) Дт 671 б) Дт 981 в) Дт 641 г) Дт 671
 Кт 311 Кт 311 Кт 311 Кт 641

33. Нарахування податкового зобов'язання з ПДВ на дату відвантаження продукції покупцям в обліку відображається записом (передоплати не було):

- а) Дт 361 б) Дт 701 в) Дт 701 г) Дт 26
 Кт 641 Кт 641 Кт 643 Кт 641

34. Сума ПДВ в ціні отриманих матеріалів в обліку покупця – платника ПДВ відобразиться записом:

- а) Дт 641 б) Дт 201 в) Дт 201 г) Дт 949
 Кт 631 Кт 641 Кт 631 Кт 641

35. Нарахування податку з прибутку за рахунок відстрочених податкових активів відображається записом:

- а) Дт 17 б) Дт 17 в) Дт 981 г) Дт 17
 Кт 981 Кт 641 Кт 17 Кт 54

36. Сума ПДВ в ціні відвантаженої продукції покупцям в обліку відображається записом (була передоплата):

- а) Дт 361 б) Дт 701 в) Дт 701 г) Дт 26
 Кт 643 Кт 641 Кт 643 Кт 641

37. Суми непрямих податків, одержані у складі доходу від реалізації продукції, відображаються в обліку записом

а) Дт 701
Кт 361 | б) Дт 701
Кт 26 | в) Дт 701
Кт 641 | г) Дт 311
Кт 641 |
|---------------------|--------------------|---------------------|---------------------|

38. Нарахування пені за несвоєчасність сплати податку з доходів фізичних осіб в обліку відобразиться записом:

а) Дт 661
Кт 948 | б) Дт 948
Кт 641 | в) Дт 948
Кт 661 | г) Дт 948
Кт 715 |
|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|

39. Зобов'язання перед бюджетом по податку з доходів фізичної особи відобразиться в обліку записом:

а) Дт 662
Кт 641 | б) Дт 661
Кт 641 | в) Дт 641
Кт 661 | г) Дт 949
Кт 641 |
|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|

40. Зменшення податкового зобов'язання з ПДВ при поверненні продукції у продавця відображається записом:

а) Дт 641
Кт 361 | б) Дт 641
Кт 704 | в) Дт 704
Кт 641 | г) Дт 704
Кт 641 |
|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|

41. Нарахування податкового зобов'язання з ПДВ при переведенні основних виробничих фондів до складу невиробничих відображається записом:

а) Дт 10
Кт 641 | б) Дт 977
Кт 641 | в) Дт 643
Кт 641 | г) Дт 641
Кт 631 |
|--------------------|---------------------|---------------------|---------------------|

42. Нарахування податкового зобов'язання з ПДВ на суму перевищення звичайної ціни товару (послу) над договірною в обліку відобразиться записом:

а) Дт 70
Кт 641 | б) Дт 949
Кт 641 | в) Дт 643
Кт 641 | г) Дт 641
Кт 631 |
|--------------------|---------------------|---------------------|---------------------|

43. Нарахування суми податкових зобов'язань з ПДВ у разі втрати від псування або нестачі матеріалів на складі понад встановлені норми в обліку відобразиться записом:

а) Дт 20
Кт 641 | б) Дт 949
Кт 641 | в) Дт 947
Кт 641 | г) Дт 641
Кт 631 |
|--------------------|---------------------|---------------------|---------------------|

44. Виданий органам митного контролю вексель на суму ПДВ в обліку відображається записом:

а) Дт 685
Кт 621 | б) Дт 621
Кт 641 | в) Дт 641
Кт 621 | г) Дт 643
Кт 621 |
|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|

45. При настанні строку платежу по векселю і включення його до податкових зобов'язань з ПДВ в обліку слід зробити запис:

а) Дт 621
Кт 643 | б) Дт 621
Кт 641 | в) Дт 641
Кт 643 | г) Дт 621
Кт 311 |
|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|

ТЕМА 7. Облік розрахунків з оплати праці та соціального страхування

Практичні завдання

Завдання 1. Місячний посадовий оклад працівника становить 4000,00 грн. Кількість робочих днів за графіком роботи у травні 2017 року — 19. З 4 по 6 травня 2017 року працівник перебував у відпустці без збереження заробітної плати на підставі ст. 26 Закону про відпустки.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати заробітну плату працівника за травень 2017 року та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 2. Робітник-відрядник 4-го розряду у травні 2017 року виконав норми виробітку — виготовив 500 виробів без браку. Відрядну розцінку встановлено в розмірі 8,00 грн./шт. Положенням про оплату праці визначено, що за виконання норм без браку виплачується премія в розмірі 15 % місячного заробітку.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати загальну суму заробітної плати за травень 2017 року та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 3. Робітник-відрядник 3-го розряду при місячній нормі виробітку 200 виробів у травні 2017 року виготовив 250 виробів. Відрядну розцінку встановлено в розмірі 15,00 грн./шт. Положенням про оплату праці визначено, що за виробіток понад норму відрядні розцінки збільшуються:

- при виробітку від 101 до 110 % норми — на 5 %;
- при виробітку від 111 до 120 % — на 10 %;
- при виробітку від 121 до 130 % — на 15 %;
- при виробітку більше 130 % — на 20 %.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати загальну суму заробітної плати за травень 2017 року та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 4. Протягом травня 2017 року працівник залучався до надурочних робіт двічі по 2 години на день (усього 4 години на місяць). Годинна тарифна ставка працівника становить 21,00 грн./год.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати доплату за надурочну роботу у травні 2017 року.

Завдання 5. Протягом травня 2017 року працівник залучався до надурочних робіт двічі по 2 години на день (усього 4 години на місяць). Оклад працівника становить 3648,00 грн. Норма робочого часу, установлена по підприємству у травні 2016 року, — 152 години.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму доплати за надурочну роботу та загальну суму заробітної плати за травень 2017 року

Завдання 6. Для працівника підприємства встановлено підсумований облік робочого часу. Обліковим періодом є календарний місяць. Норма робочого часу, встановлена на травень 2017 року, — 152 години.

У травні 2017 року працівник відпрацював 130 годин. При цьому з 17 по 20 травня 2017 року працівник перебував на лікарняному. На цей період за графіком роботи припадають 4 робочі дні по 8 годин.

Годинна тарифна ставка становить 18,00 грн./год.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму доплати за надурочну роботу за травень 2017 року

Завдання 7. Працівник підприємства 21 травня 2017 року (день є вихідним згідно з графіком роботи підприємства) у зв'язку з виробничою необхідністю відпрацював 8 годин. Годинна ставка працівника становить 22,00 грн./год. Місячна норма робочого часу, встановлена на підприємстві, у травні 2017 року склала 152 години.

Інший день відпочинку замість відпрацьованого 21 травня не надавався. Усього працівник відпрацював у травні 160 годин (у тому числі 8 годин у вихідний день).

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму заробітної плати за травень 2017 року та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 8. Працівник підприємства 21 травня 2017 року (день є вихідним згідно з графіком роботи підприємства) у зв'язку з виробничою необхідністю відпрацював 8 годин. Годинна ставка працівника становить 22,00 грн./год. Місячна норма робочого часу, встановлена на підприємстві, у травні 2017 року склала 152 години.

За погодженням з роботодавцем працівнику було надано інший день відпочинку — 22 травня 2017 року.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму заробітної плати за травень 2017 року та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 9. На підприємстві встановлено 5-денний робочий тиждень з двома вихідними — субота і неділя. Посадовий оклад працівника становить 4000,00 грн. Виплата заробітної плати здійснюється двічі на місяць — 20-го і 5-го числа місяця. Визначимо мінімальний розмір авансу, який повинен одержати працівник у червні 2016 року, якщо за період з 1-го по 15-те число ним відпрацьовано 11 робочих днів.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати мінімальну суму авансу, що належить працівнику за першу половину червня 2017 року.

Завдання 10. Працівникові нараховано за повний відпрацьований місяць 3200 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму податків з заробітної плати, суму до виплати і відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 11. Працівникові нараховані за повний відпрацьований місяць 4950,00 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму податків з заробітної плати суму до виплати , і відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 12. Працівниці за місяць нараховано 3900 грн. Жінка має двох дітей до 18 років та подала до бухгалтерії заяву на застосування ПСП.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму податків з заробітної плати суму до виплати , і відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 13. Працівниці (самотня мати, що підтверджено відповідними документами) нараховано 2300 грн. (за просту некваліфіковану працю).

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму податків з заробітної плати, суму до виплати і відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 14. Працівникові (інвалід II групи з числа учасників бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни – «афганець», що підтверджено відповідними документами) нараховані (за просту некваліфіковану працю) 2400 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму податків з заробітної плати, суму до виплати і відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 15. Працівниці (самотня мати, виховує двох неповнолітніх дітей, що підтверджено відповідними документами) нараховані за повний відпрацьований місяць 3800 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму податків з заробітної плати, суму до виплати і відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 16. Працівниці (мати, виховує двох неповнолітніх дітей, одна з яких є інвалідом що підтверджено відповідними документами) нараховані за повний відпрацьований місяць 4000 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму податків з заробітної плати, суму до виплати і відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 17. Працівниці, яка виховує трьох дітей віком до 18 років нараховано за повний відпрацьований місяць 5200 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму податків з заробітної плати, суму до виплати і відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 18. Працівник працює на умовах неповного робочого часу. За відпрацьований час йому нараховано 2000 грн. заробітної плати.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму податків з заробітної плати, суму до виплати і відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 19. Фізична особа надала у період з 3 по 30 січня 2017 року послуги/виконала роботу на умовах договору цивільно-правового характеру. Складений акт наданих послуг/виконаних робіт. Винагорода фізичній особі за договором цивільно-правового характеру склала 2000 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму податків з заробітної плати, суму до виплати і відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 20. Посадовий оклад працівника становить 3800,00 грн. Виплата заробітної плати на підприємстві здійснюється двічі на місяць — 20-го і 5-го числа. Згідно з колективним договором аванс виплачується в розмірі 55 % посадового окладу.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму авансу, який повинен одержати працівник у червні 2017 року, суму податків за місяць, суму до виплати і відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 21. Касир підприємства 07.06.2017 р. одержав у банку за чеком грошові кошти на виплату заробітної плати за другу половину травня 2017 року. Маркетолог підприємства Чабан Н. І. не зміг отримати належну йому заробітну плату за другу половину травня 2017 року у зв'язку з перебуванням у службовому відрядженні в період її виплати. Сума депонованої заробітної плати становить 2800,00 грн. Депоновану суму працівник отримав 15.06.2017 р. за РКО № 93.

Необхідно: На основі наведених даних відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 22. Підприємство є основним місцем роботи фізичної особи. Крім того, на цьому самому підприємстві працівник є внутрішнім сумісником. За травень 2017 року йому нараховано заробітну плату за основну роботу в сумі 4300,00 грн. і за роботу за сумісництвом — у розмірі 1500,00 грн. До того ж цього місяця на цьому самому підприємстві працівником були виконані роботи за ЦПД. Сума винагороди за ЦПД становила 750,00 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму податків з заробітної плати, суму до виплати і відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 23. Заробітна плата працівника підприємства за травень 2017 року становила 38 820,00 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму податків з заробітної плати, суму до виплати, визначити базу та суму нарахування ЄСВ і відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 24. Працівнику у травні 2017 року нараховано лікарняні в сумі 4000,00 грн., у тому числі:

— за дні хвороби у квітні 2017 року — 3000,00 грн.;

— за дні хвороби у травні 2017 року — 1000,00 грн.

Сума нарахованої зарплати:

— за квітень 2017 року — 2500,00 грн.

— за травень 2017 року — 6000,00 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму податків за квітень та травень, суму до виплати, визначити базу та суму нарахування ЄСВ і відобразити операції з нарахування заробітної плати та лікарняних на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 25. Працівник з 1 січня по 14 січня 2017 року перебував на лікарняному. У січні йому нарахували: зарплату за відпрацьований час — 2560 грн.; лікарняні — 1980 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму податків за січень, суму до виплати, визначити базу та суму нарахування ЄСВ і відобразити операції з нарахування заробітної плати та лікарняних на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 26. Працівник з 9 по 13 листопада 2017 року перебував на лікарняному.

За розрахунковий період працівник з 09.02.2017 по 31.03.2017 перебував у відпустці без збереження зарплати, а також хворів з 15 по 22 грудня 2016 року та з 20 по 24 липня 2017 року. Страховий стаж — понад 8 років. За розрахунковий період нараховано всього 31 750 грн., у т. ч. зарплата — 29 800 грн. і лікарняні — 1950 грн.

Працівник перебував у трудових відносинах більше 12 календарних місяців.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму лікарняних та і відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 27. Працівника прийнято на роботу 20.07.2017. Страховий випадок настав 05.10.2017: лікарняний по догляду за хворою дитиною надано з 5 по 16 жовтня 2017 року, причому страховий стаж — 6 років. Щомісяця працівнику нараховували лише посадовий оклад — 5000 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму лікарняних та і відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 28. Працівника прийнято на роботу 19.10.2017 з посадовим окладом 6500 грн., інших надбавок і доплат йому не встановлено.

Страховий випадок настав 09.11.2017, він перебував на лікарняному з 9 по 14 листопада 2017 року. Страховий стаж — понад 8 років. Кількість робочих днів у жовтні - 10, у листопаді - 5.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму лікарняних та відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 29. Працівниця надала листок непрацездатності по вагітності та пологах тривалістю 126 к. дн. на період з 12.10.2016 по 14.02.2017. Але заробітку в розрахунковому періоді немає, оскільки вона перебувала у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Посадовий оклад за її посадою згідно зі штатним розписом — 3500 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати розмір декретних працівниці та відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 30. Працівниця іде у відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами з 15 березня 2017 року по 18 липня 2017 року включно (126 календарних днів).

Працівниця була в щорічній відпустці з 25 серпня по 17 вересня 2016 року включно. Працівниця була також у відпустці за свій рахунок з 1 по 11 грудня 2016 року включно. За розрахунковий період нараховано всього 30 250 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати розмір декретних працівниці та відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 31. Працівник працює на підприємстві з 25.01.2016 року. Йде у щорічну відпустку на 24 календарних дні 10.03.2017 року. Заробітна плата за період з березня 2016 року по лютий 2017 року складає 30 000 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму відпускних працівника та відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 32. Працівник працює на підприємстві з 25.01.2016 року. Йде у щорічну відпустку на 24 календарних дні 10.03.2017 року. У вересні працівник був на лікарняному. Сума лікарняних 1500 грн. Заробітна плата за розрахунковий період складає 27 500 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму відпускних працівника та відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 33. Працівника прийнято на роботу 05.10.2016 р., а у січні 2017 р. йому нараховано премію за підсумками роботи за 2016 р. у сумі 3600,00 грн. У червні 2017 р. працівник йде у щорічну відпустку на 24 календарні дні. Заробітна плата за розрахунковий період листопад 2016 р. — травень 2017 р. становить 27 800,00 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати розмір відпускних працівника та відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 34. Працівник підприємства оформляє щорічну відпустку на 24 календарні дні у червні 2017 р. Розрахунковий період — червень 2016 р. — травень 2017 р. У січні 2017 р. на підприємстві підвищено оклади на 25%. Крім того, з січня 2016 р. по червень 2016 р. посадовий оклад працівника становив 2500,00 грн., а з липня 2016 р. по грудень 2016 р. — 2875,00 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму відпускних працівниці та відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 35. Жінка оформляє щорічну відпустку у червні 2017 р. на 24 календарні дні одразу після відпустки для догляду за дитиною до трьох років. Посадовий оклад працівниці на день оформлення відпустки — 3200,00 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму відпускних працівниці та відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 36. Працівник працює на підприємстві з 25.01.2016 року. Йде у щорічну відпустку на 24 календарних дні 10.03.2017 року. Працівник був у відпустці без збереження заробітної плати 15 днів у травні. Заробітна плата за розрахунковий період складає 28 750 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму відпускних працівниці та відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 37. Працівниця підприємства оформляє щорічну відпустку у червні 2017 р. на 24 календарні дні. Розрахунковий період — червень 2016 р. — травень 2017 р. У цей період вона перебувала: з 01.07.2016 р. по 04.11.2016 р. у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами; з 05.11.2016 р. по 31.01.2017 р. у відпустці для догляду за дитиною до трьох років. Заробітна плата працівниці за червень 2016 р. та за лютий — травень 2016 р. — 33 800,00 грн., допомога по вагітності та пологах — 22 500,00 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму відпускних працівниці та відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 38. Працівниця надала листок непрацездатності по вагітності та пологах тривалістю 126 к. дн. на період з 12.10.2016 по 14.02.2017. Але заробітку в розрахунковому періоді немає, оскільки вона перебувала у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

Посадовий оклад за її посадою згідно зі штатним розписом — 3500 грн. Період такої відпустки зараховують до страхового стажу, тому в цьому випадку обмеження максимального розміру декретних двократним розміром мінімальної зарплати не застосовується.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму декретних працівниці та відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 39. Працівник установи хворів з 27.07.2015 р. по 31.07.2015 р. У розрахунковому періоді (липень 2014 року — червень 2015 року) нарахована зарплата становила 42000 грн. Страховий стаж — 15 років.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму лікарняних працівниці та відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 40. Працівниця з 1 червня 2013 року по 30 червня 2015 року перебувала у відпустці для догляду за дитиною до 6 років. З 27 по 31 липня вона хворіла. Посадовий оклад — 3000 грн., страховий стаж — 13 років. У розрахунковому періоді (липень 2014 року — червень 2015 року) працівниця не мала заробітку з поважної причини (відпустка для догляду за дитиною до 6 років).

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму лікарняних працівниці та відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 41. Держслужбовець з 06.10.2014 р. по 31.12.2014 р. включно перебував в неоплачуваній відпустці. З 20.07.2015 р. по 24.07.2015 р. включно вона хворіла (загальне захворювання). Страховий стаж 10 років. Працівниця захворіла 20 липня 2015 року, і розрахунковим періодом буде липень 2014 року — червень 2015 року. Заробіток за розрахунковий період становив 34500 грн.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму лікарняних працівниці та відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 42. Працівник хворів з 13.07.2015 р. по 30.07.2015 р. У розрахунковому періоді сума нарахованої зарплати становила 40000 грн., у тому числі сума нарахованої в червні 2015 року разової премії — 1000 грн., і сума червневих лікарняних — 800 грн. У червні 2015 року працівник хворів 10 календарних днів. Страховий стаж 11 років.

Необхідно: На основі наведених даних розрахувати суму лікарняних працівниці та відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку

Тести для самоконтролю

1. Питання організації і оплати праці регламентують:

- а) Закон України «Про відпустки»;
- б) «Інструкція зі статистики заробітної плати»;
- в) Закон України «Про оплату праці»;
- г) П(С)БО 26 «Виплати працівникам».

2. Що з переліченого відноситься до погодинної форми оплати праці:

- а) погодинно - преміальна;
- б) бригадна;
- в) акордна;
- г) відрядна.

3. *Формою оплати праці, яку доцільно застосовувати в структурному підрозділі підприємства, де добре організоване нормування праці і є можливості для обліку виробітку, а також потрібно стимулювати зростання цього заробітку понад встановлених норм, є:*

- а) пряма відрядна;
- б) відрядно-преміальна або відрядно-прогресивна;
- в) проста погодинна;
- г) погодинна-преміальна.

4. *Система оплати праці, яку слід використовувати підприємству для працівників, результат праці яких неможливо нормувати, але керівники прагнуть стимулювати якісне виконання ними своїх обов'язків, є:*

- а) погодинна;
- б) пряма відрядна;
- в) погодинна-преміальна;
- г) відрядно-преміальна.

5. *Оплата праці, яка залежить від кількості відпрацьованих годин і тарифної ставки, це:*

- а) погодинна оплата праці;
- б) відрядна оплата праці;
- в) акордна оплата праці;
- г) погодинно-преміальна оплата праці.

6. *Основний заробіток працівника у разі відрядної оплати праці визначається:*

- а) обсягом виконаної роботи у натуральному вимірі і тарифною ставкою;
- б) обсягом виконаної роботи у натуральному вимірі і відрядною розцінкою;
- в) відпрацьованим часом і відрядною ставкою;
- г) нормативною трудомісткістю роботи і відрядною розцінкою за одиницю продукції.

7. *Основний заробіток працівника у разі погодинної оплати праці визначається:*

- а) обсягом виконаної роботи і тарифною ставкою;
- б) обсягом виконаної роботи і відрядною ставкою;
- в) відпрацьованим часом і відрядною ставкою;
- г) відпрацьованим часом і тарифною ставкою;
- д) нормативною трудомісткістю роботи і тарифною ставкою.

8. *До погодинної форми оплати праці належать:*

- а) акордна система;
- б) непряма відрядна система;
- в) відрядно-преміальна система;
- г) жодна з наведених систем.

9. До типових форм з обліку розрахунків з робітниками і службовцями по заробітній платі не відносяться:

- а) розрахунково-платіжна відомість;
- б) особовий рахунок;
- в) таблиць використання робочого часу;
- г) платіжна відомість.

10. До фонду оплати праці включаються:

- а) допомога з тимчасової непрацездатності у зв'язку з доглядом за хворою дитиною;
- б) винагороди за підсумками роботи за рік;
- в) доходи від здачі майна в оренду;
- г) щорічна допомога на оздоровлення дітей.

11. До фонду оплати праці не відносяться:

- а) оплату перших п'яти днів непрацездатності;
- б) оплата праці робітників, які не знаходяться у штаті підприємства, за виконання робіт згідно договорам підряду;
- в) оплата праці в надурочний час;
- г) суми виплат у зв'язку з індексацією заробітної плати.

12. До витрат на оплату праці не відносяться:

- а) дивіденди;
- б) винагорода за підсумками роботи за рік;
- в) оплата навчальних відпусток;
- г) всі вище перелічені види виплат.

13. До витрат на оплату праці не відносяться:

- а) дивіденди;
- б) винагорода за підсумками роботи за рік;
- в) оплата навчальних відпусток;
- г) всі вище перелічені види виплат

14. Основна тарифна відпустка надається за кожний:

- а) відпрацьований робочий рік;
- б) відпрацьований календарний рік;
- в) за рішенням адміністрації підприємства як за відпрацьований рік, так і за календарний;
- г) за бажанням працівника вибирається один із зазначених у п. «а», «б».

15. Право працівника на щорічну тарифну відпустку повної тривалості в перший рік роботи настає:

- а) через 12 календарних місяців безупинної роботи на даному підприємстві;
- б) через 11 календарних місяців безупинної роботи на даному підприємстві;

в) через 6 календарних місяців безупинної роботи на даному підприємстві;

г) через будь-який відрізок часу на прохання працівника.

16. Тривалість щорічної основної відпустки не може бути менше:

а) 20 календарних днів;

б) 24 робочих днів;

в) 24 календарних днів;

г) встановлюється наказом по підприємству за домовленістю з кожним робітником.

17. Працівникам з ненормованим робочим днем надається додаткова відпустка максимальною тривалістю:

а) 10 календарних днів;

б) 7 календарних днів;

в) 7 робочих днів;

г) 5 календарних днів

18. Період основної безперервної частини відпустки повинен складати:

а) не менше 10 календарних днів;

б) не менше 24 календарних днів;

в) не менше 14 календарних днів;

г) вирішує керівництво підприємства.

19. Додаткова відпустка згідно законодавства може бути надана:

а) за високі досягнення в роботі;

б) за ненормований робочий день;

в) за вислугу років;

г) ніколи не надається.

20. Щорічна відпустка працівника подовжується (переноситься на інший період):

а) з родинних обставин;

б) у випадку тимчасової непрацездатності працівника;

в) у випадку догляду за хворою дитиною;

г) немає правильної відповіді.

21. Відпустка без збереження заробітної плати за сімейними обставинами надається за домовленістю сторін надається:

а) на строк, що не перевищує 20 календарних днів;

б) на строк, що не перевищує 15 календарних днів;

в) на строк, що не перевищує 10 календарних днів;

г) надання такої відпустки не передбачено законодавством

22. Заробіток за останні 12 місяців береться для розрахунку виплат:

а) компенсації за невикористану відпустку;

б) вихідної допомоги;

- в) у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності;
- г) немає правильної відповіді.

23. Заробіток за останні 2 місяці береться для розрахунку виплат:

- а) вихідної допомоги;
- б) компенсації за невикористану відпустку;
- в) у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності;
- г) основної і додаткової тарифної відпустки.

24. При обчисленні середньої заробітної плати для нарахування виплат за час щорічної відпустки у фактичний заробіток включаються:

- а) виплати за час попереднього відпустки;
- б) матеріальна допомога;
- в) премії за винаходи;
- г) заробітна плата на роботі по сумісництву.

25. В звітному місяці бухгалтер нараховує відпускні, що приходяться на наступний місяць. В якому періоді і з якої суми слід утримати прибутковий податок:

- а) в наступному місяці з загального доходу, що включає суму заробітної платні та відпускних;
- б) в поточному місяці з загальної нарахованої суми, що включає відпускні за весь період;
- в) в поточному місяці окремо від суми заробітної платні та окремо від суми відпускних;
- г) правильна відповідь відсутня.

26. Відповідно до П(С)БО 26 «Виплати робітникам» виплати при звільненні:

- а) визнаються витратами того періоду, в якому виникли зобов'язання за такими виплатами;
- б) відразу визнаються витратами майбутніх періодів;
- в) визнаються витратами на дату підписання наказу про звільнення робітника;
- г) визнаються забезпеченням.

27. Допомога з тимчасової непрацездатності з першого дня виплачується застрахованій особі за рахунок коштів Фонду соціального страхування в наступних випадках:

- а) якщо працівник занедужав у період перебування в черговій відпустці;
- б) якщо отримана виробнича травма;
- в) по догляду за хворою дитиною;
- г) якщо отримана побутова травма.

28. Допомога з тимчасової непрацездатності виплачується в розмірі 100% у наступних випадках:

- а) якщо страховий стаж понад 8 років;

- б) особам, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;
- в) при виплаті допомоги по вагітності і пологах;
- г) у всіх зазначених випадках.

29. Застрахованим суб'єктам, що мають страховий стаж від 5 до 8 років, допомога у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності виплачується в розмірі:

- а) 100% середньої заробітної плати (доходу) за попередні шість місяців;
- б) 80% середньої заробітної плати (доходу) за попередні шість місяців;
- в) 80% середньої заробітної плати (доходу) за попередні три місяці;
- г) 60% середньої заробітної плати (доходу) за попередні три місяці.

30. Допомога з тимчасової непрацездатності з першого дня виплачується застрахованій особі за рахунок коштів Фонду соціального страхування в наступних випадках:

- а) якщо працівник занедужав у період перебування в черговій відпустці;
- б) якщо отримана виробнича травма;
- в) по догляду за хворою дитиною;
- г) якщо отримана побутова травма.

31. Допомога з тимчасової непрацездатності виплачується в розмірі 100% у наступних випадках:

- а) якщо страховий стаж понад 8 років;
- б) особам, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;
- в) при виплаті допомоги по вагітності і пологах;
- г) у всіх зазначених випадках.

32. Підприємство (фізична особа, що використовує працю найманих робітників) повинне нарахувати за власний рахунок допомогу з тимчасової втрати працездатності:

- а) за перші п'ять календарних днів тимчасової непрацездатності;
- б) за перші п'ять робочих днів тимчасової непрацездатності;
- в) за весь період (всі дні) тимчасової непрацездатності;
- г) тільки за робочі дні, що припадають на перші п'ять календарних днів тимчасової непрацездатності.

33. До поточних виплат робітникам згідно П(С)БО 26 «Виплати робітникам» відносяться:

- а) винагороди за підсумками роботи за рік;
- б) заробітна плата за окладами та тарифами;
- в) щорічні відпустки;
- г) всі зазначені вище виплати.

34. До обов'язкових утримань із заробітної плати, які можуть проводитись тільки у випадках, передбачених законодавством України, не відноситься:

- а) податок з доходів фізичних осіб;

- б) утримання для погашення невитраченого і своєчасно не повернутого авансу, виданого на службове відрядження;
- в) утримання до соціальних фондів;
- г) утримання за рішенням суду на користь юридичних та фізичних осіб.

35. До доходів громадян, що підлягають оподаткуванню, не відносяться:

- а) доходи за виконання трудових обов'язків, отримані в грошовій або натуральній формі;
- б) винагорода за вислугу років та стаж роботи;
- в) суми отриманих аліментів;
- г) суми компенсації витрат на відрядження понад встановлені законодавством

36. У загальний місячний оподатковуваний дохід громадян не включаються:

- а) дивіденди і роялті;
- б) сума допомоги по вагітності і пологах;
- в) суми додаткової відпустки передбаченої в колективному договорі;
- г) доплати за роботу по сумісництву на даному підприємстві.

37. Які з перерахованих видів виплат не підлягають оподаткуванню податком на доходи:

- а) суми грошової компенсації за невикористану відпустку;
- б) виплати по договорах цивільно-правового характеру;
- в) допомога при народженні дитини;
- г) подарунки від підприємства.

38. Який показник застосовується для прийняття рішення про можливість використання податкової соціальної пільги до нарахованого доходу як заробітна плата:

- а) мінімальна заробітна плата, що діє на 1 січня звітного року;
- б) мінімальна заробітна плата, що діє в місяці нарахування доходу;
- в) розмір місячного прожиткового мінімуму, діючого на початок кварталу, на який приходить нарахована сума доходу;
- г) розмір місячного прожиткового мінімуму, діючого на 1 січня звітного року.

39. З метою оподаткування до доходів в негрошовій формі прирівнюються:

- а) видані під звіт кошти на відрядження;
- б) не повернуті в установлений строк видані під звіт кошти;
- в) одержані суми дивідендів;
- г) одержані суми процентів.

40. Якщо доходи нараховуються в негрошовій формі, то об'єкт оподаткування вираховується:

- а) як вартість такого нарахування виходячи із звичайних цін, зменшена на суму ПДВ та акцизного збору;
- б) як вартість такого нарахування виходячи із звичайних цін, збільшена на суму ПДВ та акцизного збору;
- в) як вартість такого нарахування виходячи із договірних цін;
- г) як вартість такого нарахування виходячи із договірних цін з урахуванням ПДВ.

41. Який показник приймає участь у розрахунку для прийняття рішення щодо застосування податкової соціальної пільги при оподаткуванні доходу фізичної особи:

- а) встановлений розмір мінімальної заробітної плати;
- б) діючий розмір мінімального прожиткового мінімуму;
- в) середня заробітна плата працівника за попередній рік;
- г) середня заробітна плата по підприємству.

42. Якщо дохід робітникам нараховується, але своєчасно не виплачується, то податок, котрий повинен бути утриманий з такого доходу:

- а) перераховується в бюджет на дату фактичної виплати доходу;
- б) перераховується в бюджет не пізніше 10 днів після встановленої дати для виплати заробітної плати;
- в) перераховується не пізніше 30-го календарного дня місяця, наступного за місяцем, за який нарахований дохід;
- г) податок з такого доходу не нараховується.

43. На які виплати нарахування у фонди соціального страхування не здійснюється:

- а) матеріальну допомогу в межах, що не перевищує встановленого законодавством розміру;
- б) оплату праці працюючим пенсіонерам;
- в) грошову компенсацію за невикористану відпустку;
- г) виплати, пов'язані з індексацією заробітної плати.

44. Оплата праці, яка залежить від кількості відпрацьованих годин і тарифної ставки, це:

- а) відрядна оплата праці;
- б) акордна оплата праці;
- в) погодинна оплата праці;
- г) погодинно-преміальна оплата праці.

45. Хто має право на податкову соціальну пільгу в розмірі 150% прожиткового мінімуму?

- а) платник податків, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років;

б) учасник бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни;

в) інвалід I і II групи, з числа учасників бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни;

г) усі відповіді правильні.

46. Які з перерахованих видів виплат не підлягають оподатковуванню податком на доходи:

а) допомога при народженні дитини;

б) подарунки від підприємства;

в) суми грошової компенсації за невикористану відпустку;

г) виплати по договорах цивільно-правового характеру.

47. При виплаті авансу по заробітній платі за місяць страхові внески до Пенсійного фонду:

а) не нараховуються і не утримуються;

б) тільки утримуються і перераховуються при отриманні коштів на його виплату;

в) тільки нараховуються і перераховуються при отриманні коштів на його виплату;

г) нараховуються і утримуються, але не перераховуються.

48. Ставка податку на доходи фізичних осіб становить:

а) 13%

б) 15%

в) 13 або 15%

г) 18%

49. Хто має право на податкову соціальну пільгу в розмірі 200% прожиткового мінімуму?

а) платник податків, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років;

б) інвалід I або II групи;

в) інвалід I і II групи, з числа учасників бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни;

г) усі відповіді правильні.

50. Сума нарахованої заробітної плати робітниці за місяць складає (грн.):

а) 15050 грн.;

б) 21000 грн.;

в) 12550 грн.;

г) 17550 грн.

Для відповіді використати інформацію:

Працівниця працює з посадовим окладом 3800 грн. з почасовою оплатою праці. При нормі робочого часу 160 годин жінка відпрацювала 148 годин, при цьому було відпрацьовано 24 години в нічний час та 16 годин в святковий. Колективним договором на підприємстві передбачена доплата за роботу в нічні години в розмірі 35%.

51. Сума виплати працівникові після утримання всіх податків складе:

- а) 2082,80 грн.; б) 2044,70 грн.; в) 2540,0 грн.; г) 2200 грн.

Для відповіді використати інформацію:

Працівник з 1 січня по 14 січня 2017 року перебував на лікарняному. За відпрацьований час у січні йому нараховано 1560 грн. та виплати за листком непрацездатності склали 980 грн.

52. Яку суму військового збору повинен утримувати із заробітної плати працівників роботодавець:

- а) 3,2%; б) 1,5%;
в) 4,1%; г) 2%.

53. Сума обов'язкових утримань з нарахованої заробітної плати робітниці за місяць складе:

- а) 630,00 грн.; б) 342,00 грн.;
в) 682,50 грн.; г) 394,50 грн.

Для відповіді використати інформацію:

Працівниці за місяць нараховано 3500 грн. Жінка має двох дітей до 18 років та подала до бухгалтерії заяву на застосування ПСП.

54. Податкова соціальна пільга при утриманні податку з доходу робітниці підприємства, яка має трьох дітей у віці до 18 років може бути надана при умові, що її заробіток не перевищив (умовно станом на 1 січня звітного року мінімальна заробітна плата – 540 грн., прожитковий мінімум для працездатної особи – 590 грн., на дату нарахування доходу мінімальна заробітна плата 580 грн., прожитковий мінімум – 600 грн.):

- а) 1770 грн.;
б) 1800 грн.;
в) 2490 грн.;
г) 2520 грн.

55. Робітниця цеху є самотньою матір'ю і виховує двох дітей у віці до 18 років. Вона матиме право на соціальну податкову пільгу, якщо її дохід не перевищує (умовно станом на 1 січня звітного року мінімальна заробітна плата – 540 грн., прожитковий мінімум для працездатної особи – 590 грн., на дату нарахування доходу мінімальна заробітна плата 580 грн., прожитковий мінімум – 600 грн.):

- а) 1180 грн.;
б) 1200 грн.;
в) 1680 грн.;
г) 1660 грн.

56. Робітнику, що виконав роботу за цивільно-правовим договором, при нарахуванні доходу в сумі 1000 грн. до виплати підлягає сума (умовно станом на 1 січня звітного року мінімальна заробітна плата – 540 грн.,

65. Утримання податку з доходів фізичної особи відобразиться в обліку записом:

а) Дт 662
Кт 641 | б) Дт 661
Кт 641 | в) Дт 641
Кт 661 | г) Дт 949
Кт 641 |
|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|

66. Нарахування заробітної плати працівникам, зайнятим виготовленням і монтажем власними силами об'єктів основних засобів відобразиться в обліку записом:

а) Дт 10
Кт 661 | б) Дт 152
Кт 661 | в) Дт 39
Кт 661 | г) Дт 977
Кт 661 |
|--------------------|---------------------|--------------------|---------------------|

67. Нарахування робітникам заробітної плати за роботи, пов'язані з освоєнням нових виробництв та агрегатів, відобразиться в обліку записом:

а) Дт 23
Кт 661 | б) Дт 24
Кт 661 | в) Дт 39
Кт 661 | г) Дт 949
Кт 661 |
|--------------------|--------------------|--------------------|---------------------|

68. Нарахування заробітної плати робітникам відділу збуту за окладами й тарифами на підприємствах, які застосовують рахунки класу 8 відобразиться в обліку записом:

а) Дт 811
Кт 661 | б) Дт 93
Кт 661 | в) Дт 93
Кт 811 | г) Дт 661
Кт 811 |
|---------------------|--------------------|--------------------|---------------------|

69. Утримання зборів на соціальне страхування з суми відпускних, нарахованих за рахунок створеного забезпечення відобразиться в обліку записом:

а) Дт 661
Кт 65 | б) Дт 471
Кт 65 | в) Дт 39
Кт 65 | г) Дт 65
Кт 69 |
|--------------------|--------------------|-------------------|-------------------|

70. При застосуванні рахунків класу 8 і 9 списання нарахованої заробітної плати робітникам апарату управління в обліку відобразиться записом:

а) Дт 661
Кт 81 | б) Дт 81
Кт 661 | в) Дт 92
Кт 81 | г) Дт 92
Кт 661 |
|--------------------|--------------------|-------------------|--------------------|

71. Нарахування збору до Пенсійного фонду ЄСВ роботодавці здійснюють по ставці:

- а) 33,2%;
- б) 42,0%
- в) 22,0 %
- г) 0,0%.

72. Нарахування допомоги по вагітності і пологах в обліку відображається записом:

а) Дт 663
Кт 652 | б) Дт 652
Кт 663 | в) Дт 949
Кт 663 | г) Дт 652
Кт 301 |
|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|

73. Нарахування суми матеріального забезпечення робітниці адмінгрупи за період догляду за хворим членом родини в обліку відобразиться записом:

а) Дт 652	б) Дт 92	в) Дт 949	г) Дт 949
Кт 663	Кт 652	Кт 661	Кт 663

74. Нарахування допомоги за перші п'ять днів тимчасової непрацездатності начальнику цеху в обліку відобразиться записом:

а) Дт 91	б) Дт 949	в) Дт 652	г) Дт 652
Кт 663	Кт 663	Кт 663	Кт 471

РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ТЕМА 1-3

Практичні завдання

Завдання 1. На підприємстві створено РСБ у сумі 12000 грн. Підприємство прийняло рішення про визнання дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги в сумі 13300 грн. безнадійною і списання її за рахунок РСБ.

Необхідно: На основі наведених даних здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 2. Транспортне підприємство «Вихор» уклало з підприємством «Лотос» договір перевезення товарів. Вартість послуг перевізника склала 780,00 грн. (у тому числі ПДВ — 130,00 грн.). Собівартість послуги — 200,00 грн.

Під час транспортування товар було зіпсовано з вини перевізника. За неналежне виконання договору перевезення перевізник відшкодував підприємству «Лотос» реальний збиток — 15000,00 грн. (вартість зіпсованого товару).

Необхідно: На основі наведених даних здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити в обліку відшкодування збитку підприємству.

Завдання 3. Підприємство «Алкор» направляє свого працівника (економіста) на курси підвищення кваліфікації до м. Києва строком на 3 місяці. Заклад освіти звільнений від сплати ПДВ. Вартість навчання складає 800 грн. в місяць. Відповідно до договору оплата вартості навчання здійснюється по передоплаті за безготівковим розрахунком — 2400 грн.

Необхідно: На основі наведених даних здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити в обліку відшкодування збитку підприємству.

Завдання 4. З метою формування фінансового результату підприємство має такі дані:

собівартість реалізованої продукції	162500 грн;
дохід від реалізації продукції за цінами продажу	275400 грн;
сума ПДВ в ціні продажу	45900 грн;
адміністративні витрати	9700 грн;
відсотки за користування фінансовим кредитом	6800 грн.

Необхідно: На основі наведених даних визначити суму доходів та витрат і відобразити закриття рахунків з метою виявлення фінансового результату. Підрахувати його суму.

Завдання 5 . Підприємство замовило виготовлення рекламного банера (вартість робіт — 7200 грн., у тому числі ПДВ — 1200 грн.). Вартість послуг з розповсюдження банера — 840 грн. (у тому числі ПДВ — 140 грн.).

Необхідно: На основі наведених відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 6. Отримано від постачальника „Альфа” товар на суму 72000 грн.(в т.ч. ПДВ). Транспортні витрати склали 1200 грн. (в т.ч. ПДВ). Сплачено постачальнику за товар. Отримано аванс від покупця „Бета” на суму 90000 грн. (в т.ч. ПДВ). Відвантажено товар покупцю „Бета” на суму 42000 грн. (в т.ч. ПДВ). Відвантажено товар покупцю „Бета” на суму 60000 грн. (в т.ч. ПДВ). Списано собівартість реалізованих товарів (залишку товарів на складі немає

Необхідно: На основі наведених даних здійснити всі необхідні розрахунки, визначити фінансовий результат та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 7. Підприємство отримало попередню оплату від замовника у сумі 420 грн. з ПДВ 1.10.17р. Відвантажено продукцію цьому замовнику 15.10.17р. на суму 120 грн. з ПДВ. Собівартість реалізованої продукції 80 грн. Визначити фінансовий результат підприємства за жовтень 2017р. та відобразити в бухгалтерському обліку.

Необхідно: На основі наведених даних здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 8. Орендар здійснив ремонт отриманого в оренду офісного приміщення господарським способом на суму 24000 грн. (у тому числі ПДВ 20 % (умовно) — 2000 грн.). Ремонт спрямовано на підтримку об’єкта оренди в робочому стані;

Необхідно: На основі наведених даних здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 9. ТОВ „Лілея” займається двома видами діяльності: оптовою торгівлею (не підлягає патентуванню) і роздрібною торгівлею (підлягає патентуванню). За даними обліку дохід від роздрібної торгівлі у I півріччі 2017 р. становить 580 000 грн., витрати – 560 000 грн. (у тому числі собівартість реалізованих товарів – 395 000 грн., інші витрати – 165 000 грн.). Вартість торгового патенту на I півріччя 2017 р. – 1500 грн.

Необхідно: На основі наведених даних здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 10. Визначити фінансовий результат і податкове зобов’язання з податку на прибуток та відобразити операції в бухгалтерському обліку, виходячи з наступних даних (в грн.):

Відвантажена продукція покупцям	198000, в т. ч. ПДВ 20%
Собівартість реалізованої продукції.....	125000
Перераховано передоплату за майбутню поставку матеріалів.....	18000, в т. ч. ПДВ 20%
Інші операційні доходи.....	6000
Інші витрати операційної діяльності.....	8000, в т. ч. штрафи сплачені.....
	1000
Адміністративні витрати.....	10000

Необхідно: 1) Відобразити в обліку списання доходів і витрат та визначити фінансовий результат;

2) Розрахувати податковий прибуток, поточний податок з прибутку, суму і вид тимчасових різниць, витрати з податку на прибуток;

3) Відобразити в обліку витрати з податку на прибуток та закрити рахунок «Фінансові результати».

Завдання 11. Унаслідок падіння обсягів замовлень керівництво підприємства прийняло рішення про консервацію автомобіля, що використовується для збуту продукції, строком на рік.

Первісна вартість автомобіля — 750000 грн. Сума зносу, нарахованого на дату переведення автомобіля на консервацію, — 350000 грн. Поточні витрати на консервацію становлять:

— 2000 грн. — у частині вартості власних матеріалів;

— 4880 грн. — у частині оплати праці робітників, задіяних у консервації (з урахуванням ЄСВ).

Поточні витрати на утримання автомобіля на консервації становлять 1350 грн. на місяць.

Витрати на розконсервацію автомобіля — 3200 грн. (у тому числі ПДВ 20 % — 300 грн.).

Необхідно: На основі наведених даних здійснити всі необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 12. Відобразити в обліку зазначені в таблицях типові операції.

Таблиця 5

Облік результатів діяльності

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1. Облік результатів операційної діяльності			
<i>Закриття рахунків обліку доходів від операційної діяльності</i>			
1	Списано на фінансовий результат доходи від реалізації:		
	— готової продукції		
	— товарів		
	— робіт, послуг		
2	Відображено вирахування з доходу від реалізації, а саме: суми надходжень за договорами комісії, агентськими та іншими аналогічними договорами на користь комітентів, принципалів, суми наданих після дати реалізації знижок покупцям, вартість повернутих покупцями продукції та товарів, інші суми, що підлягають вирахуванню з доходу		
3	Списано на фінансовий результат інші операційні доходи, зокрема доходи від:		
	— первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції і від зміни вартості активів, що обліковуються за справедливою вартістю		
	— купівлі-продажу іноземної валюти, зокрема від додатної різниці між ціною купівлі-продажу іноземної валюти та її балансовою вартістю		
	— реалізації інших оборотних активів: виробничих запасів, малоцінних швидкозношуваних предметів (далі — МШП), необоротних активів, утримуваних для продажу		
	— операційної оренди активів (якщо надання майна в оренду не є основним видом діяльності підприємства)		
	— операційних курсових різниць		
	— штрафів, пені, неустойок, інших санкцій за порушення господарських договорів, які визнані боржником або за якими отримано рішення суду про їх стягнення, а також від відшкодування заподіяних збитків		
	— відшкодування раніше списаних оборотних активів (наприклад, при встановленні особи, винної в нестачі раніше списаних запасів)		
	— списання кредиторської заборгованості зі строком		

	позовної давності, що минув, яка виникла при здійсненні операційної діяльності		
	— безоплатно отриманих оборотних активів (крім фінансових інвестицій) і доходів від цільового фінансування, пов'язаного з операційною діяльністю		
	— операцій з тарою, від інвентаризації, від діяльності житлово-комунальних та обслуговуючих господарств, дитячих дошкільних установ, будинків відпочинку, санаторіїв та інших установ оздоровчого і культурного призначення підприємства, від роялті, відсотків, отриманих на залишки коштів на поточних рахунках у банках або депозитних рахунках до запитання, тощо		
Закриття рахунків обліку витрат від операційної діяльності підприємствами, що використовують рахунки класу 9			
4	Списано на фінансові результати:		
	— собівартість реалізованої готової продукції		
	— собівартість реалізованих товарів		
	— собівартість реалізованих робіт, послуг		
	— адміністративні витрати		
	— витрати на збут		
	— інші витрати операційної діяльності, зокрема:		
	а) витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, а також від зміни вартості активів, що обліковуються за справедливою вартістю		
	б) витрати на проведення досліджень і розробок		
	в) витрати на купівлю-продаж іноземної валюти, зокрема від'ємна різниця між ціною купівлі-продажу іноземної валюти та її балансовою вартістю		
	г) собівартість реалізованих виробничих запасів (сировини, матеріалів, відходів тощо), а також необоротних активів і груп вибуття, утримуваних для продажу		
	г) величина створеного резерву сумнівних боргів за поточною дебіторською заборгованістю і списана понад резерв безнадійна поточна дебіторська заборгованість		
	д) втрати від операційної курсової різниці		
	е) втрати від знецінення запасів		
	є) нестачі і втрати від псування цінностей, зокрема, нестачі грошових коштів і інших цінностей, втрати від псування цінностей, виявлені у процесі їх заготівлі, переробки, зберігання та реалізації		

	ж) визнані штрафи, пеня, неустойки за невиконання підприємством законодавства та умов договорів		
	з) інші витрати операційної діяльності, зокрема витрати житлово-комунальних та обслуговуючих господарств, дитячих дошкільних установ, будинків відпочинку, санаторіїв та інших установ оздоровчого та культурного призначення, виплати за невідпрацьований час, що не підлягають накопиченню, тощо		
Закриття рахунків обліку витрат від операційної діяльності підприємствами, що не використовують рахунки класу 9			
5	Списано на фінансові результати:		
	— собівартість реалізованої готової продукції		
	— собівартість реалізованої продукції сільськогосподарського виробництва		
	— собівартість реалізованих товарів, виробничих запасів, МШП, необоротних активів, утримуваних для продажу		
	— собівартість реалізованих робіт, послуг		
	— витрати періоду (тобто витрати, не пов'язані з виробництвом продукції, виконанням робіт, наданням послуг, реалізацією оборотних активів), у тому числі:		
	— матеріальні витрати		
	— витрати на оплату праці		
	— відрахування на соціальні заходи		
	— амортизацію		
	— інші операційні витрати		
2. Облік результатів фінансової діяльності			
1	Списано на фінансовий результат доходи від участі в капіталі, а саме доходи від інвестицій в:		
	— асоційовані підприємства		
	— спільну діяльність		
	— дочірні підприємства		
2	Списано на фінансовий результат інші фінансові доходи:		
	— отримані дивіденди		
	— отримані відсотки		
	— інші доходи від фінансових операцій, зокрема відсотки, отримані за строковими депозитними вкладками		
3	Списано на фінансовий результат витрати від фінансової діяльності:		
	— відсотки за користування кредитами банків		

	— витрати, пов'язані із залученням позикового капіталу (наприклад, витрати, пов'язані з випуском, утриманням та обігом власних цінних паперів; нарахуванням відсотків за договором кредитування (крім банківських кредитів), фінансової оренди тощо)		
4	Списано на фінансовий результат втрати від участі в капіталі, зокрема від інвестицій в:		
	— асоційовані підприємства		
	— спільну діяльність		
	— дочірні підприємства		
5	Списано фінансові витрати підприємствами, що не використовують рахунки класу 9		
3. Облік результатів іншої діяльності			
1	Списано на фінансовий результат доходи від:		
	— зміни балансової вартості фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю, підприємств, основною діяльністю яких не є торгівля цінними паперами		
	— реалізації фінансових інвестицій		
	— відновлення корисності активів відповідно до П(С)БО 28		
	— неопераційної курсової різниці		
	— безоплатно отриманих необоротних активів, фінансових інвестицій і цільового фінансування капітальних інвестицій		
	— списання кредиторської заборгованості, що виникла не під час операційного циклу, після закінчення строку позовної давності, суми дооцінки необоротних активів тощо		
2	Списано на фінансовий результат інші витрати діяльності підприємства, зокрема:		
	— витрати від зміни вартості фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю, підприємств, основною діяльністю яких не є торгівля цінними паперами		
	— собівартість реалізованих фінансових інвестицій		
	— втрати від зменшення корисності активів, визнані відповідно до П(С)БО 28		
	— втрати від неопераційних курсових різниць		
	— суму знецінення (уцінки) необоротних активів та фінансових інвестицій		
	— втрати від списання необоротних активів, у тому числі витрати, пов'язані з їх ліквідацією (розбиранням, демонтажем)		

	— інші витрати діяльності		
3	Списано витрати іншої діяльності підприємствами, що не використовують рахунки класу 9		
4. Облік податку на прибуток і відстрочених податків			
<i>Відображення податку на прибуток і відстрочених податків згідно з П(С)БО 17</i>			
1	Нараховано поточний податок на прибуток (у сумі, що не перевищує витрат з податку на прибуток, визначених згідно з П(С)БО 17)		
2	Відображено нарахування поточного податку на прибуток з одночасним збільшенням відстрочених податкових активів (далі — ВПА)		
3	Відображено нарахування поточного податку на прибуток за рахунок зменшення відстрочених податкових зобов'язань (далі — ВПЗ)		
4	Відображено виникнення (збільшення) ВПЗ за рахунок витрат з податку на прибуток		
5	Зменшено ВПЗ з одночасним відображенням доходів з податку на прибуток		
6	Відображено зменшення ВПА за рахунок витрат з податку на прибуток		
7	Збільшено ВПА з одночасним відображенням доходів з податку на прибуток		
8	Списано на фінансовий результат:		
	— витрати з податку на прибуток		
	— доходи з податку на прибуток		
Відображення податку на прибуток підприємством, що застосовує П(С)БО 25			
1	Згорнуто сальдо ВПА і ВПЗ взаємною кореспонденцією рахунків у зв'язку з переходом підприємства на застосування П(С)БО 25		
2	Відображено списання ВПЗ у зв'язку з переходом підприємства на застосування П(С)БО 25 (якщо сальдо за рахунком 54 перевищувало сальдо за рахунком 17)		
3	Відображено списання ВПА у зв'язку з переходом підприємства на застосування П(С)БО 25 (якщо сальдо за рахунком 17 перевищувало сальдо за рахунком 54)		
4	Відображено нарахування поточного податку на прибуток		
5	Списано на фінансовий результат витрати з податку на прибуток		
6	Відображено нарахування поточного податку на прибуток підприємством, що не використовує рахунки класу 9		
7	Списано на фінансовий результат витрати з податку на прибуток підприємством, що не використовує рахунки класу 9		
5. Облік нерозподіленого прибутку (непокритих збитків)			
1	Закрито сальдо за рахунком 79:		

	— прибуток		
	— збиток		
2	За підсумками звітнього періоду зменшено суму нерозподіленого прибутку на суму прибутку, використаного у звітньому році		
3	За підсумками звітнього періоду збільшено непокриті збитки на суму прибутку, використаного у звітньому році		
4	Виведено сальдо за рахунком 44 (прибуток або збитки)		
5	Списано непокриті збитки за рахунок резервного капіталу		
6	Списано непокриті збитки за рахунок пайового капіталу		
7	Списано непокриті збитки за рахунок додаткового капіталу		
6. Використання прибутку у звітньому періоді			
1	Нараховано дивіденди власникам підприємства		
2	Відображено відрахування до резервного капіталу відповідно до чинного законодавства та установчих документів		

Тести для самоконтролю

1. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи визначено:

- а) П(С)БО 15 б) П(С)БО 16
в) П(С)БО 9 г) П(С)БО 24

2. Яке визначення доходу відповідає П(С)БО?

- а) це загальна сума операцій, по завершенню яких очікується надходження коштів на поточні рахунки підприємства;
б) це збільшення економічних вигод протягом кількох періодів у вигляді зростання корисності активу або погашення зобов'язань, які призводять до збільшення власного капіталу (крім збільшення капіталу за рахунок внесків учасників);
в) це залишкова частка в пасивах підприємства після вирахування всіх його зобов'язань;
г) це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання капіталу за рахунок внесків власників).

3. Норми П(С)БО 15 поширюються на:

- а) дивіденди, які належать за результатами фінансових інвестицій та обліковуються за методом участі в капіталі;
б) реалізацію цінних паперів;
в) доходи від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
г) всі відповіді вірні.

3. Що з переліченого визнається доходом підприємства:

- а) суми ПДВ, що включені в вартість реалізованих товарів, робіт, послуг;
- б) суми надходжень за договором комісії на користь комітента;
- в) вартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг);
- г) суми попередньої оплати продукції (товарів, послуг, робіт).

4. Дохід, який виникає в результаті використання активів підприємства іншими сторонами, визнається у вигляді дивідендів:

- а) у періоді їх фактичної виплати;
- б) у періоді прийняття рішення про їх виплату;
- в) у періоді, що встановлюється за домовленістю між платником і одержувачем;
- г) дивіденди ніколи не визнаються доходом.

5. Не визнаються доходами:

- а) суми штрафів, які визнані боржником;
- б) суми відшкодувань підприємству вартості раніше списаних активів;
- в) вартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг);
- г) надходження від первинного розміщення цінних паперів.

6. В бухгалтерському обліку та фінансовій звітності доходи відображаються згідно принципу:

- а) послідовності;
- б) нарахування та відповідності;
- в) обачності;
- г) превалювання суті над формою.

7. До складу доходів від операційної діяльності не включається:

- а) дохід від реалізації продукції;
- б) дохід від продажу іноземної валюти;
- в) дохід від безоплатно отриманих необоротних активів;
- г) дохід від операційної оренди активів.

8. Надходження від первинного розміщення цінних паперів:

- а) не визнаються доходами;
- б) визнаються доходами від фінансової діяльності;
- в) визнаються іншими доходами підприємства;
- г) визнаються доходами від інвестиційної діяльності.

9. До умов визнання доходу (виручки) від реалізації не належить

- а) обмін продукцією (товарами, роботами, послугами), які є подібними за призначенням та мають однакову справедливую вартість
- б) передача ризиків і вигод покупцеві, пов'язаних з правом власності на продукцію
- в) управління та контроль за реалізованою продукцією
- г) результати реалізації активів призведуть до збільшення економічних вигод

10. Дохід відображається в бухгалтерському обліку в сумі

- а) справедливої вартості активів
- б) собівартості активів
- в) ціни реалізації активів
- г) закупівельної вартості активів

11. Що є моментом відображення реалізації готової продукції у фінансовому обліку:

- а) зарахування коштів на поточний рахунок;
- б) дата відвантаження (відпуску) готової продукції;
- в) дата виписки податкової накладної;
- г) дата підписання договору на поставку продукції.

12. Дохід у вигляді процентів, який виникає в результаті використання активів підприємства іншими сторонами, визнається:

- а) на дату його зарахування на поточний рахунок;
- б) у тому звітному періоді, на який приходиться завершення строку користування відповідними активами;
- в) у тому звітному періоді, до якого він належить виходячи з бази нарахування процентів та строку користування відповідними активами;
- г) правильної відповіді немає.

13. Дохід у вигляді процентів, який виникає в результаті використання активів підприємства іншими сторонами, визнається:

- а) у тому звітному періоді, до якого він належить виходячи з бази нарахування процентів та строку користування відповідними активами;
- б) у тому звітному періоді, на який приходиться завершення строку користування відповідними активами;
- в) на дату його зарахування на поточний рахунок;
- г) правильної відповіді немає.

14. Не визнаються доходами наступні надходження від інших осіб:

- а) отримані суми попередньої оплати продукції (товарів, робіт, послуг);
- б) суми нарахованих до одержання дивідендів;
- в) вартість відвантаженої покупцям продукції;
- г) суми процентів, нараховані банками на залишок коштів на поточному рахунку.

15. До складу доходів від операційної діяльності не включається:

- а) дохід від операційної оренди активів;
- б) дохід від реалізації продукції;
- в) дохід від продажу іноземної валюти;
- г) дохід від безоплатно отриманих необоротних активів.

16. Що з перерахованого визнається доходом підприємства звітного періоду:

- а) сума надходжень за договором комісії, агентським та іншим договорам;
- б) надходження від первинного розміщення цінних паперів;
- в) позитивна операційна курсова різниця;
- г) сума попередньої оплати продукції, товарів, робіт, послуг.

17. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати визначено

- а) П(С)БО 15
- б) П(С)БО 16
- в) П(С)БО 9
- г) П(С)БО 24

18. Яке визначення витрат відповідає П(С)БО?

а) це збільшення економічних вигод протягом облікового періоду у вигляді притоку або збільшення корисності активів, або у вигляді зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення акціонерного капіталу, за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників;

б) це зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками);

в) це теперішня заборгованість підприємства, що виникає від минулих подій, від погашення якої очікується відтік ресурсів з підприємства, що втілюють у собі майбутні економічні вигоди;

г) це залишкова частка в активах підприємства після вирахування всіх його зобов'язань.

19. Вставте пропущене слово; «_____ протилежне доходам»:

- а) витрати;
- б) податки;
- в) прибутки;
- г) збитки.

20. Витрати на збут включають:

- а) вартість торгового патенту;
- б) витрати на підготовку і перепідготовку кадрів;
- в) нерозподілену частку постійних загальновиробничих витрат;
- г) витрати пакувальних матеріалів для затарювання готової продукції на складах готової продукції.

21. Собівартість реалізованої продукції складається з:

- а) наднормативних виробничих витрат;
- б) витрат на збут;

в) виробничої собівартості реалізованої протягом звітного періоду продукції;

г) втрат від операційних курсових різниць.

22. До витрат, що пов'язані з операційною діяльністю, не включаються:

а) адміністративні витрати;

б) витрати з податку на прибуток;

в) витрати на збут

г) собівартість реалізованої продукції.

23. До інших операційних витрат діяльності підприємства відносяться:

а) відсотки за кредит;

б) собівартість реалізованих виробничих запасів;

в) суми знецінювання необоротних активів;

г) втрати від неопераційних курсових різниць.

24. До адміністративних витрат відносяться:

а) витрати на рекламу і дослідження ринку;

б) витрати на врегулювання спорів у судових органах;

в) визнані штрафи, пеня, неустойка;

г) витрати на гарантійний ремонт і гарантійне обслуговування.

25. Адміністративні витрати:

а) розподіляються на кожен об'єкт витрат пропорційно виробничій собівартості продукції (робіт, послуг);

б) розподіляються на кожен об'єкт витрат пропорційно прямим витратам на оплату праці;

в) не розподіляються, а списуються в повній сумі на зменшення фінансового результату;

г) рішення розподіляти чи не розподіляти приймається підприємством самостійно.

26. Витрати на ремонт, реконструкцію та інші поліпшення основних фондів включаються до складу витрат у розмірі:

а) у повному обсязі;

б) не більше 10% оподаткованого прибутку попереднього звітного року;

в) не більше 10% сукупної балансової вартості всіх груп основних фондів на початок звітного податкового періоду;

г) не більше 10% сукупної балансової вартості відповідних груп основних фондів на початок кожного кварталу.

27. Фінансові витрати – це:

а) витрати, що можуть бути віднесені безпосередньо до конкретного об'єкта витрат економічно доцільним шляхом;

- б) витрати на проценти і інші витрати підприємства, пов'язані із залученням позикового капіталу;
- в) витрати на вдосконалення технології й організації виробництва;
- г) витрати, спрямовані на обслуговування та управління підприємством.

28. Фінансові витрати на відсотки, пов'язані із запозиченнями:

- а) можуть включатися до первісної вартості будь-якого активу, з придбанням якого пов'язано використання позикових коштів;
- б) можуть включатися до первісної вартості активу, який потребує більш як 3 місяці для його створення і з придбанням якого пов'язано використання позикових коштів;
- в) можуть включатися до первісної вартості активу, який потребує менш як 3 місяці для його створення і з придбанням якого пов'язано використання позикових коштів;
- г) ніколи не можуть бути включені до первісної вартості активів.

29. До фінансових витрат не відносяться:

- а) амортизація премій або знижок по випущеним облігаціям;
- б) курсові різниці, що виникають в результаті отримання позик в іноземній валюті;
- в) проценти, нараховані по векселях виданих;
- г) сума нарахованих дивідендів.

30. Капіталізація фінансових витрат означає:

- а) включення фінансових витрат до первісної вартості активу за певних умов;
- б) включення фінансових витрат на витрати майбутніх періодів;
- в) списання фінансових витрат на зменшення зобов'язань з податку на прибуток;
- г) списання фінансових витрат на зменшення власного капіталу.

31. Капіталізація фінансових витрат призводить:

- а) до збільшення витрат звітного періоду;
- б) до збільшення прибутку звітного періоду;
- в) до зменшення доходів звітного періоду;
- г) не впливає на фінансові результати діяльності підприємства.

32. Відповідно до П(С)БО прибуток – це:

- а) сума доходів підприємства;
- б) сума витрат підприємства;
- в) сума економічних вигод підприємства в грошовому вираженні.
- г) сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати

33. Для визначення фінансового результату діяльності за звітний період необхідно дотримуватися принципів визнання доходів і витрат:

- а) нарахування і повного висвітлення;
- б) нарахування, відповідності, періодичності;

в) історичної (фактичної собівартості), єдиного грошового вимірника, послідовності;

г) нарахування, послідовності, обачності.

34. При формуванні фінансового результату від операційної діяльності не враховуються:

а) відрахування з доходів у зв'язку з поверненням продукції покупцем;

б) дивіденди отримані;

в) витрати на збут;

г) витрати на дослідження і розробки.

35. При формуванні фінансового результату від звичайної діяльності не враховуються:

а) дохід від участі в капіталі;

б) інші витрати операційної діяльності;

в) втрати від стихійного лиха;

г) відсотки за кредит.

36. Сальдо рахунків класу 9 списується:

а) в дебет рахунку 79 «Фінансові результати»

б) в кредит рахунку 79 «Фінансові результати»

в) в дебет субрахунку 443

г) в кредит субрахунку 442

37. Сальдо рахунків класу 7 списується:

а) в дебет рахунку 79 «Фінансові результати»

б) в кредит рахунку 79 «Фінансові результати»

в) в дебет субрахунку 443

г) в кредит субрахунку 442

38. Які з приведених рахунків мають сальдо на кінець року:

а) 441;

б) 443;

в) 791;

г) 901.

39. Вкажіть правильний зв'язок між показниками «виручка», «витрати», «прибуток»?

а) виручка = прибуток – витрати;

б) прибуток = виручка + витрати;

в) прибуток = виручка – витрати;

г) витрати = прибуток + виручка.

40. Відстрочене податкове зобов'язання:

а) сума податку на прибуток, що підлягає відшкодуванню в наступних періодах унаслідок тимчасової різниці між обліковою (бухгалтерською) і податковою базами оцінки;

б) сума податку на прибуток за даними податковому обліку;

в) сума податку на прибуток за даними бухгалтерському обліку;

г) сума податку на прибуток, який сплачуватиметься в наступних періодах з тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню.

41. Відстрочені податкові активи – це:

- а) сума податку на прибуток, що підлягає відшкодуванню в наступних періодах унаслідок тимчасової різниці між обліковою (бухгалтерською) і податковою базами оцінки;
- б) сума податку на прибуток за даними податковому обліку;
- в) сума податку на прибуток за даними бухгалтерському обліку;
- г) сума податку на прибуток, який сплачуватиметься в наступних періодах з тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню.

42. Поточний податок на прибуток – це:

- а) сума податку на прибуток, визначена в звітному періоді відповідно до податкового законодавства;
- а) сума податку на прибуток, визначена в звітному періоді за даними бухгалтерського обліку;
- в) сума вчасно не перерахованого податку на прибуток за попередній звітний період;
- г) сума різниці між податком на прибуток за даними бухгалтерського обліку і податком на прибуток за даними податкового обліку.

43. Ставку податку на прибуток у 2017 році встановлено:

- а) 20%;
- б) 18%;
- в) 19%;
- г) 23%.

44. Згідно з ПКУ, якщо результатом розрахунку об'єкта оподаткування платника податку з числа резидентів за підсумками податкового року є збиток, то сума такого збитку підлягає включенню до витрат:

- а) першого календарного кварталу наступного податкового року;
- б) другого календарного кварталу наступного податкового року;
- в) третього календарного кварталу наступного податкового року;
- г) немає вірної відповіді.

45. Базова (основна) ставка податку на прибуток це:

- а) ставка що визначена ПКУ;
- б) ставка що встановлюється підприємством;
- в) ставка що визначена ЗУ «Про оподаткування»;
- г) всі відповіді вірні.

46. Згідно з ПКУ звільняється від оподаткування прибуток підприємств, отриманий від:

- а) продажу на митній території України спеціальних продуктів дитячого харчування власного виробництва;
- б) продажу за межами митної території України продуктів харчування;
- в) продажу дорогоцінних товарів в Україні;
- г) всі відповіді правильні.

47. За нульовою ставкою оподатковується прибуток:

- а) від страхової діяльності юридичних осіб;

- б) від страхової діяльності фізичних осіб;
- в) від експортних операцій;
- г) від інвестиційної діяльності юридичних осіб.

48. Платниками податку на прибуток з числа резидентів згідно з ПКУ є:

- а) юридичні особи, які проводять господарську діяльність як на території України, так і за її межами;
- б) управління залізниці, яке отримує прибуток від основної діяльності залізничного транспорту;
- в) неприбуткові установи та організації в разі отримання прибутку від неосновної діяльності;
- г) всі відповіді вірні.

49. Вартість сплачених торгових патентів:

- а) зменшує суму податку на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету;
- б) включається до складу витрат;
- в) включається до складу доходів;
- г) в податковому обліку ніяк не відображається.

50. Податковою базою для цілей податку на прибуток згідно з ПКУ є:

- а) грошове вираження прибутку як об'єкта оподаткування;
- б) заробітна плата;
- в) оборотні і необоротні засоби;
- г) дохід від операційної діяльності.

51. Отримане цільове фінансування визнається доходом

- а) протягом тих періодів, в яких були здійснені витрати, пов'язані з виконанням умов цільового фінансування
- б) протягом тих періодів, в яких вони були використані
- в) протягом першого кварталу його використання
- г) протягом невизначеного періоду

52. Фінансовий результат від реалізації активів на основі наведених господарських операцій складе:

- а) прибуток – 8000 грн.;
- б) прибуток – 25000 грн.;
- в) прибуток – 50000 грн.;
- г) збитки – 7000 грн.

Для відповіді використати інформацію:

- 1) Одержано товар від постачальника на суму 24000 грн., в т.ч. ПДВ 20 % - 2000 грн.;
- 2) Товар реалізовано покупцю. Вартість реалізації 36000 грн., в т.ч. ПДВ 20 % - ? Від покупця одержано частину платежу за відвантажені товари в сумі 18000 грн.;
- 3) Реалізовано основні засоби на суму 50000 грн., крім того ПДВ 20 % - 12000 грн., первісна вартість – 80000 грн., сума нарахованого зносу 28000 грн.

53. Визначити результат від реалізації активів на основі наведених господарських операцій:

1) Одержано товар від постачальника на суму 24000 грн., в т.ч. ПДВ 20 % - 2000 грн.;

2) Цей товар реалізовано покупцю. Вартість реалізації 36000 грн., в т.ч. ПДВ 20 % - ? Від покупця одержано частину платежу за відвантажені товари в сумі 18000 грн.;

3) Реалізовано основні засоби на суму 50000 грн., крім того ПДВ 20 % - 12000 грн., первісна вартість – 80000 грн., сума нарахованого зносу 28000 грн.

- а) прибуток – 8000 грн.; б) прибуток – 25000 грн.;
- в) прибуток – 50000 грн.; г) збитки – 7000 грн.

54. Вартість торгового патенту за місяць - 200 грн. За результатами I-го кварталу підприємством визначений об'єкт оподаткування прибутком в сумі 2800 грн. Податкове зобов'язання з податку на прибуток до сплати складе:

- а) 100 грн.; б) 500 грн.; в) 2600,0 грн.; г) 2200 грн.

55. Підприємством здійснені господарські операції за звітний період:

1) відвантажено товари покупцю «А» – 36000 грн., в тому числі ПДВ 20% – ?, в рахунок раніше отриманої передоплати;

2) одержано авансовий платіж від покупця «Б» – 24000 грн., в т.ч. ПДВ 20% – ?;

3) оплачено постачальнику за одержані в минулому періоді товари – 5000 грн., крім того ПДВ 20% – ?;

4) отримана поворотна фінансова допомога в сумі 10000 грн. і в звітному періоді повернуто 4000 грн.

Валовий дохід підприємства за звітний період становить:

- а) 26000 грн.; б) 50000 грн.; в) 55000 грн.; г) 34000 грн.

56. Вартість торгового патенту за місяць - 250 грн. За результатами I-го кварталу підприємством визначений об'єкт оподаткування прибутком в сумі 3500 грн. Податкове зобов'язання з податку на прибуток до сплати складе:

- а) 2750 грн.; б) 125 грн.; в) 875 грн.; г) відсутнє.

57. Підприємством у березні реалізовано побутову техніку на суму 600000 грн., в т.ч. ПДВ 20% – 100000 грн., на умовах гарантійного обслуговування протягом року. Витрати для створення забезпечення на гарантійне обслуговування нараховуються в розмірі 4% від суми реалізації товару. Чистий дохід від реалізації товарів за березень становить:

- а) 600000 грн.; б) 500000 грн.; в) 480000 грн.; г) 576000 грн.

58. Підприємством здійснені господарські операції за звітний період:

- 1) відвантажено товари покупцю «А» – 12000 грн., в тому числі ПДВ 20% – 2000 грн., без попередньої оплати;
- 2) одержано авансовий платіж від покупця «Б» – 20000 грн., крім того ПДВ 20% – 4000 грн.;
- 3) оплачено постачальнику за одержані в минулому періоді товари – 5000 грн., крім того ПДВ 20% – 1000 грн.

Дохід (виручка) від реалізації товарів за звітний період становить:

- а) 12000 грн.; б) 30000 грн.; в) 25000 грн.; г) 36000 грн.

59. Визначити валовий прибуток (збиток) на основі наведених записів:

1) Дт 902 – 20000	2) Дт 361 – 36000	3) Дт 702 - 6000
Кт 281 – 20000	Кт 702 – 36000	Кт 641 - 6000

- а) прибуток – 10000 грн.
б) збиток – 10000 грн.
в) прибуток – 16000 грн.
г) збиток – 16000 грн.

60. Станом на кінець року в бухгалтерському обліку значиться заборгованість в наслідок перерахованих авансів за поставку сировини в сумі 36000 грн., в тому числі ПДВ 20% - 6000 грн. Дана ситуація приведе до появи:

- а) відстроченого податкового активу з податку на прибуток в сумі 30000 грн.;
- б) відстроченого податкового зобов'язання з податку на прибуток в сумі 30000 грн.;
- в) відстроченого податкового активу з податку на прибуток в сумі 7500 грн.;
- г) відстроченого податкового зобов'язання з податку на прибуток в сумі 7500 грн.

61. Станом на кінець року в бухгалтерському обліку значиться зобов'язання перед покупцем в наслідок отриманих авансів за майбутнє відвантаження продукції в сумі 48000 грн., в тому числі ПДВ 20% - 8000 грн. Дана ситуація призведе до наявності:

- а) відстроченого податкового активу з податку на прибуток в сумі 40000 грн.;
- б) відстроченого податкового зобов'язання з податку на прибуток в сумі 40000 грн.;
- в) відстроченого податкового зобов'язання з податку на прибуток в сумі 10000 грн.;
- г) відстроченого податкового активу з податку на прибуток в сумі 10000 грн.

62. На початок року сальдо субрахунку 681 відображено в сумі 6000 грн., в т. ч. ПДВ 20% - 1000 грн., на кінець року сальдо склало 1800 грн., в т. ч. ПДВ 20% - 300 грн. За даною ситуацією в обліку буде відображено:

- а) списання відстроченого податкового активу на суму 875 грн.;
- б) списання відстроченого податкового зобов'язання в сумі 875 грн.;
- в) нарахування відстроченого податкового активу на суму 375 грн.;
- г) нарахування відстроченого податкового зобов'язання в сумі 750 грн.

63. Театральна вистава повинна відбутися 20 липня поточного року, але квитки продано до 15 червня. Як дана операція буде відображена в обліку, при складанні звітності за півріччя?

- а) у складі доходу від реалізації послуг червня;
- б) у складі доходів майбутніх періодів;
- в) кредиторська заборгованість по одержаних авансах;
- г) на за балансових рахунках.

64. Списання собівартості продукції, призначеної для продажу, але використаної в господарській діяльності в зв'язку зі здійсненням рекламних і маркетингових заходів, в обліку відображається записом:

а) Дт 943	б) Дт 901	в) Дт 93	г) Дт 701
Кт 26	Кт 26	Кт 26	Кт 26

65. Як відображається в обліку списання на фінансові результати собівартості реалізованої готової продукції:

а) Дт 791	б) Дт 791	в) Дт 701	г) Дт 791
Кт 901	Кт 93	Кт 791	Кт 26

66. Який запис слід зробити для списання фінансового результату – збитку:

а) Дт 442	б) Дт 79	в) Дт 79	г) Дт 79
Кт 79	Кт 442	Кт 441	Кт 443

67. Нарахування доходу від продажу готової продукції відображається записом:

а) Дт 361	б) Дт 361	в) Дт 701	г) Дт 701
Кт 701	Кт 26	Кт 26	Кт 361

68. Нарахування податку з прибутку за рахунок відстрочених податкових активів відображається записом:

а) Дт 17	б) Дт 17	в) Дт 981	г) Дт 17
Кт 981	Кт 641	Кт 17	Кт 54

69. Надходження сум у погашення дебіторської заборгованості, списаної в минулі роки на витрати операційної діяльності, в обліку відображається записом:

а) Дт 311	б) Дт 311	в) Дт 311	г) Дт 311
Кт 441	Кт 746	Кт 377	Кт 716

70. Списання витрат з нарахування податку на прибуток відображається записом:

а) Дт 791	б) Дт 641	в) Дт 442	г) Дт 39
Кт 981	Кт 981	Кт 981	Кт 981

71. Повернення покупцем продавцю раніше відвантаженої продукції в обліку продавця відобразиться записом:

а) Дт 704	б) Дт 704	в) Дт 26	г) Дт 631
Кт 361	Кт 26	Кт 361	Кт 361

72. Який запис слід зробити для списання фінансового результату – прибутку:

а) Дт 441	б) Дт 79	в) Дт 79	г) Дт 79
Кт 79	Кт 42	Кт 441	Кт 443

73. Вартість матеріалів, використаних на освоєння нових видів продукції відображається в обліку записом:

а) Дт 39	б) Дт 26	в) Дт 23	г) Дт 23
Кт 201	Кт 201	Кт 201	Кт 39

74. На суму вартості отриманих в березні щотижневиків «Бухгалтерія» за передоплатою в обліку буде зроблений запис:

а) Дт 92	б) Дт 92	в) Дт 39	г) Дт 92
Кт 685	Кт 39	Кт 92	Кт 371

75. Дохід від оприбуткування матеріальних цінностей, отриманих при ліквідації об'єкта основних засобів, в обліку відображається записом:

а) Дт 209	б) Дт 209	в) Дт 209	г) Дт 209
Кт 718	Кт 746	Кт 10	Кт 423

76. Списання витрат з податку на прибуток відображається записом:

а) Дт 39	б) Дт 641	в) Дт 442	г) Дт 791
Кт 981	Кт 981	Кт 981	Кт 981

77. Оприбуткування безкоштовно отриманих матеріалів в обліку відображається записом:

а) Дт 201	б) Дт 201	в) Дт 201	г) Дт 201
Кт 424	Кт 719	Кт 718	Кт 631

78. На кінець року в обліку значиться сума передоплати за періодичні видання на наступний рік, що обумовило наявність тимчасової різниці, яка в обліку відображається записом:

а) Дт 17	б) Дт 39	в) Дт 981	г) Дт 39
Кт 641	Кт 641	Кт 54	Кт 54

РОЗДІЛ 3. ОБЛІК КАПІТАЛУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

ТЕМА 1. Облік формування і змін статутного капіталу

ТЕМА 2. Облік додаткового, резервного, вилученого капіталу та нерозподіленого прибутку

Завдання 1. Зареєстрований розмір статутного капіталу ТОВ «Лебідь» становить 2000000 грн. ТОВ «Оріон» — один із засновників ТОВ «Лебідь» — внесло до статутного капіталу останнього свою частку грошовими коштами в розмірі 250000 грн. (перерахувало з поточного рахунка на поточний рахунок ТОВ).

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 2. Відповідно до установчих документів розмір статутного капіталу ТОВ «Вікінг» становить 300000 грн. Засновниками цього ТОВ є дві юрособи — ТОВ «Ацтек» (частка у статутному капіталі — 90 %) і ТОВ «Кельт» (частка у статутному капіталі — 10 %).

ТОВ «Ацтек» здійснює внесок виробничим обладнанням. Погоджена засновниками вартість обладнання дорівнює 270000 грн. (у тому числі ПДВ — 45000 грн.). Залишкова вартість виробничого обладнання на початок місяця його вибуття — 220000 грн., а на кінець — 210000 грн. Сума нарахованого зносу на кінець місяця вибуття — 150000 грн.

ТОВ «Кельт» здійснює свій внесок товарами. Погоджена засновниками вартість товарів дорівнює 30000 грн. (у тому числі ПДВ — 5000 грн.), а їх первісна вартість становить 28000 грн. (без урахування ПДВ).

На момент внесення до статутного капіталу товару ТОВ «Вікінг» ще не було зареєстровано платником ПДВ, а на момент внесення внеску виробничим обладнанням уже було. Обидва підприємства-інвестори є платниками ПДВ.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 3. Зареєстровано збільшення статутного капіталу у розмірі 2500000 грн. (курс НБУ на дату підписання установчих документів — 26,0 грн./\$). Інвесторами є:

- юрособа 1 (резидент, платник ПДВ) — внесок 960000 грн.;
- юрособа 2 (нерезидент) — внесок \$20000 (520000 грн.) — інвестиція зареєстрована;
- юрособа 3 (нерезидент) — внесок товаром вартістю \$30000 (780000 грн.);

— юрособа 4 (резидент, платник ПДВ) — внесок обладнання вартістю 240000 грн. (у тому числі ПДВ — 40000 грн.).

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку емітента.

Завдання 4. Зареєстрований розмір статутного капіталу ТОВ «Лебідь» становить 2000000 грн. ТОВ «Оріон» — один із засновників ТОВ «Лебідь» — внесло до статутного капіталу останнього свою частку грошовими коштами в розмірі 250000 грн. (перерахувало з поточного рахунка на поточний рахунок ТОВ).

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку емітента.

Завдання 5. Відповідно до установчих документів розмір статутного капіталу ТОВ «Вікінг» становить 300000 грн. Засновниками цього ТОВ є дві юрособи — ТОВ «Ацтек» (частка у статутному капіталі — 90 %) і ТОВ «Кельт» (частка у статутному капіталі — 10 %).

ТОВ «Ацтек» здійснює внесок виробничим обладнанням. Погоджена засновниками вартість обладнання дорівнює 270000 грн. (у тому числі ПДВ — 45000 грн.). Залишкова вартість виробничого обладнання на початок місяця його вибуття — 220000 грн., а на кінець — 210000 грн. Сума нарахованого зносу на кінець місяця вибуття — 150000 грн.

ТОВ «Кельт» здійснює свій внесок товарами. Погоджена засновниками вартість товарів дорівнює 30000 грн. (у тому числі ПДВ — 5000 грн.), а їх первісна вартість становить 28000 грн. (без урахування ПДВ).

На момент внесення до статутного капіталу товару ТОВ «Вікінг» ще не було зареєстровано платником ПДВ, а на момент внесення внеску виробничим обладнанням уже було. Обидва підприємства-інвестори є платниками ПДВ.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку емітента.

Завдання 6. Відповідно до установчих документів розмір статутного капіталу ТОВ «Паріс» становить 1800000 грн. Частка одного із засновників (ТОВ «Ахіллес») складає 270000 грн. Свою частку ТОВ «Ахіллес» унесло таким чином:

1) виключними майновими правами на придбану в минулому торгову марку (НМА) — за погодженою засновниками вартістю 120000 грн. (у тому числі ПДВ — 20000 грн.). Договірна вартість таких прав без урахування ПДВ дорівнює залишковій вартості НМА на початок місяця здійснення внеску.

На кінець місяця вибуття НМА в обліку цього інвестора є такі дані про переданий об'єкт:

— залишкова вартість — 99000 грн.;

— сума нарахованої амортизації — 21000 грн.

Емітентом сплачено витрати, пов'язані з переоформленням виключних майнових прав у розмірі 2000 грн. (без ПДВ);

2) правом користування приміщенням (для адміністративних цілей) — за погодженою засновниками вартістю 150000 грн., у тому числі ПДВ — 25000 грн. (право користування передано на 50 місяців із розрахунку вартості 3000 грн. з ПДВ на місяць; відповідно загальна вартість переданого права користування: 3000 грн. x 50 міс. = 150000 грн.).

На момент унесення внесків і інвестор, і емітент були платниками ПДВ.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку емітента.

Завдання 7. Одним з учасників ТОВ «Аміго» разом з резидентами України є юридична особа — нерезидент, частка якої у статутному капіталі становить 40 %. Установчі документи ТОВ підписано 22.06.2015 р. Іноземний учасник здійснює внесок до статутного капіталу створюваного підприємства іноземною валютою в сумі 50000 доларів США. Підприємство було зареєстроване в червні 2015 року зі статутним капіталом 2646250 грн.

Нерезидент-учасник погасив заборгованість за внесками до статутного капіталу шляхом перерахування іноземної валюти на банківський рахунок ТОВ «Аміго». На розподільчий рахунок грошові кошти зараховано 09.09.2015 р.

Курс НБУ склав (умовно):

— на дату підписання установчих документів (22.06.2015 р.) — 21,17 грн./\$;

— на дату балансу (30.06.2015 р.) — 21,25 грн./\$;

— на дату погашення заборгованості за внеском до статутного капіталу (09.09.2015 р.) — 22,13 грн./\$;

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку емітента.

Завдання 8 Засновниками ТОВ «Альбатрос» є дві юрособи-резиденти — ТОВ «Чайка» (частка у статутному капіталі — 60 %) і ТОВ «Пелікан» (частка у статутному капіталі — 40 %). Після формування статутного капіталу ТОВ «Альбатрос» засновниками прийнято рішення про його збільшення за рахунок додаткових внесків у сумі 60000 грн. Додатковий внесок засновників здійснюється пропорційно їх частці у статутному капіталі ТОВ. Внесок здійснюється (після реєстрації відповідних змін в установчих документах):

— ТОВ «Чайка» грошовими коштами в розмірі 36000 грн.;

— ТОВ «Пелікан» будівельними матеріалами на погоджену засновниками суму 24000 грн. (у тому числі ПДВ — 4000 грн.). Первісна вартість таких матеріалів (без урахування ПДВ) — 19500 грн.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 9. Загальними зборами засновників ТОВ «Ураган» до повного розрахунку з бюджетом з податку на прибуток за минулий звітний рік прийнято рішення про нарахування за підсумками такого року дивідендів у сумі 60000 грн. і спрямування частини цих дивідендів на збільшення статутного капіталу товариства.

Засновниками ТОВ «Ураган» є:

— засновник 1 — юрособа-нерезидент з часткою у статутному капіталі 50 %;

— засновник 2 — юрособа-резидент з часткою у статутному капіталі 20 %;

— засновник 3 — юрособа-резидент з часткою у статутному капіталі 10 %;

— засновник 4 — фізособа з часткою у статутному капіталі 20 %.

Засновники 1, 3 і 4 згодні спрямувати належні їм дивіденди на збільшення статутного капіталу ТОВ «Ураган». Засновник 2 не заперечує проти збільшення статутного капіталу ТОВ, але не погоджується з реінвестицією власних дивідендів, унаслідок чого їх виплачують йому грошовими коштами. У результаті збільшення статутного капіталу стався перерозподіл часток учасників у ньому.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку емітента.

Завдання 10. Зареєстрований статутний капітал ТОВ «Пантера» становить 800000 грн. Частка ТОВ «Ягуар» у статутному капіталі ТОВ «Пантера» — 12,5 % (100000 грн.). Протягом першого року діяльності товариства цей засновник не повністю вніс свій вклад. Недовнесена сума становить 80000 грн. У зв'язку з цим загальними зборами учасників прийнято рішення про зменшення статутного капіталу ТОВ «Пантера» на суму недовнесеного вкладу.

Балансова вартість фінансової інвестиції в обліку ТОВ «Ягуар» на дату зменшення статутного капіталу становить 100000 грн.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку емітента.

Завдання 11. З метою виконання вимоги про співвідношення статутного капіталу та чистих активів вирішено за рахунок статутного капіталу списати суму непокритих збитків ТОВ «Орхідея» у розмірі 70000 грн. При цьому частка учасника А становить 30 % статутного капіталу, а учасника Б — 70 %.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку емітента.

Завдання 12. ТОВ викупило частку учасника-юрособи з метою подальшого перепродажу (номінальна вартість згідно зі статутом — 40000 грн.). Частку викуплено за ринковою вартістю:

б) 35000 грн.

Оскільки протягом року з моменту викупу реалізувати викуплену частку у статутному капіталі не вдалося, було прийнято рішення про її анулювання та зменшення статутного капіталу. Витрати, пов'язані з цією операцією, становлять 500 грн. (без ПДВ).

На момент зменшення статутного капіталу ТОВ сальдо на субрахунку 421 становило 30000 грн.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 13. Виплата учаснику більше «номіналу» частки.

Статутний капітал ТОВ (емітента) — 700000 грн. Учасник-юрособа, частка якого у статутному капіталі ТОВ становить 10 %, вирішив вийти з товариства. Номінальна вартість частки учасника у статутному капіталі — 70000 грн. ($700000 \text{ грн.} \times 10 \% : 100 \%$).

В обліку учасника балансова вартість фінансової інвестиції на дату виходу з товариства також складає 70000 грн.

Розмір власного капіталу товариства на дату виходу учасника (ряд. 1495 пасиву Балансу) — 880000 грн.

Належна учаснику (інвестору) частина вартості майна (пропорційно частці у статутному капіталі) становить 88000 грн. ($880000 \text{ грн.} \times 10 \% : 100 \%$).

Виплата здійснюється:

— грошовими коштами в сумі 34000 грн.;

— товаром на суму 54000 грн. (у тому числі ПДВ 20 % — 9000 грн.).

Первісна вартість товару — 45000 грн.

Сальдо на субрахунку 421 у товариства-емітента на дату виходу учасника становить 10000 грн.

Необхідно: Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку емітента та учасника.

Завдання 14. Статутний капітал ТОВ (емітента) — 700000 грн. Учасник-юрособа, частка якого у статутному капіталі ТОВ становить 10 %, вирішив вийти з товариства.

Номінальна вартість частки учасника у статутному капіталі — 70000 грн. ($700000 \text{ грн.} \times 10 \% : 100 \%$). Розмір власного капіталу товариства при виході учасника (ряд. 1495 пасиву Балансу) — 500000 грн.

Належна учаснику частина вартості майна (пропорційно частці у статутному капіталі) становить 50000 грн. ($500000 \text{ грн.} \times 10 \% : 100 \%$). Виплата здійснюється грошовими коштами.

На дату виходу з товариства в обліку учасника відображено довгострокові фінансові інвестиції за справедливою вартістю у сумі 60000 грн.

Необхідно: Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку емітента та учасника.

Завдання 15. Статутний капітал ТОВ «Авангард» становить 200000 грн. Згідно з установчими документам частка ПП «Моноліт» у статутному капіталі ТОВ «Авангард» — 15 % (30000 грн.). Проте у зв'язку з фінансовими труднощами цей засновник так і не вніс свою частку.

ПП «Моноліт» прийняло рішення вийти зі складу учасників ТОВ «Авангард». На дату виходу в обліку ПП «Моноліт» відображено:

— довгострокову фінансову інвестицію (Дт 143) за собівартістю з урахуванням втрат від зменшення корисності у сумі 28000 грн.;

— заборгованість за внеском до статутного капіталу ТОВ «Авангард» (Кт 685) у сумі 30000 грн.

У свою чергу, в обліку ТОВ «Авангард» значиться заборгованість ПП «Моноліт» за внеском до статутного капіталу (Дт 46) у розмірі 30000 грн.

Товариство-емітент зменшує свій статутний капітал на вартість частки засновника, який виходить. При цьому жодних виплат ПП «Моноліт» товариство не здійснює*.

* Нагадаємо: на думку ВСУ, якщо учасник не повністю вніс свій внесок до статутного капіталу товариства, вартість частини чистих активів, що підлягає виплаті при виході такого учасника, визначають пропорційно сплаченій (внесеній) ним сумі внеску .

Необхідно: Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 16. Учаснику-юрособі, який виходить з ТОВ, належить виплата в розмірі 88000 грн., з яких:

— внесок до статутного капіталу — 70000 грн.;

— приріст чистих активів — 18000 грн.

Учасник при виході відмовляється від отримання належної йому виплати.

Сальдо на субрахунок 421 у товариства-емітента на дату виходу учасника становило 40000 грн.

В обліку учасника балансова вартість фінансової інвестиції на дату виходу складає 70000 грн.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 17. ТОВ «Моноліт» за рішенням загальних зборів учасників викупило в учасника (ТОВ «Веста») частку у своєму статутному капіталі за 30000 грн. (без ПДВ). Сума вкладу ТОВ «Веста» у статутний капітал (25 %) — 50000 грн.

Протягом року товариство перепродало цю частку новому учаснику — ТОВ «Реал»:

а) за 35000 грн. (без ПДВ);

б) за 27000 грн. (без ПДВ).

Сальдо на субрахунку 421 на дату придбання частки становить 1000 грн.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 18. ТОВ «Моноліт» за рішенням загальних зборів учасників придбало в учасника (ТОВ «Веста») частку у своєму статутному капіталі в обмін на об'єкт основних засобів (легковий автомобіль). Сума операції — 36000 грн. (у тому числі ПДВ 20 % — 6000 грн.).

Первісна вартість автомобіля — 60000 грн., сума зносу — 40000 грн., залишкова вартість — 20000 грн.

Сума вкладу ТОВ «Веста» до статутного капіталу (25 %) — 50000 грн.

Протягом року товариство перепродало викуплену частку іншому своєму учаснику ПП «Легенда» за 42000 грн. (без ПДВ).

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 19. Викуп частки за гроші та її обмін на нематеріальні активи.

ТОВ «Моноліт» за рішенням загальних зборів учасників викупило в учасника (ТОВ «Веста») частку у своєму статутному капіталі за 30000 грн. (без ПДВ). Сума вкладу ТОВ «Веста» у статутний капітал (25 %) — 50000 грн.

Протягом року товариство реалізувало викуплену частку іншому своєму учаснику ПП «Легенда» в обмін на нематеріальні активи. Сума операції — 42000 грн. (у тому числі ПДВ 20 % — 7000 грн.).

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 20. Загальними зборами ВАТ «У» прийняте рішення про викуп акцій власного випуску в усіх акціонерів, які цього вимагатимуть, за ціною викупу 1,2 номінальної вартості зі сплатою грошовими коштами безготівковим розрахунком протягом 10 днів з моменту передачі акцій.

З акціонерами, які виявили бажання, були укладені угоди про викуп належних їм акцій в кількості 307530 шт. загальною номінальною вартістю 153765 грн. та здійснено повний розрахунок.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки, визначити суму коштів, сплачених акціонерам та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 21.

Частка учасника, що виходить із ТОВ складає 25%. На дату виходу ТОВ має такі показники розділу I балансу: Статутний капітал — 260 тис. грн., Нерозподілений прибуток — 20 тис. грн., Додатковий капітал (субрах. 423) — 40 тис. грн. Учасник згодний одержати виплату таким чином:

автомобіль — 54 тис. грн. (первинна вартість — 50 тис. грн., нарахований знос в бухгалтерському обліку — 10 тис. грн.);

комп'ютер – 4,8 тис. грн. (первинна вартість – 5,5 тис. грн., нарахований знос в бухгалтерському обліку – 2,0 тис. грн.);

залишок – готівкою (суму визначити самостійно).

Необхідно: На основі приведених даних зробити необхідні розрахунки та відобразити в обліку операції, пов'язані з виходом учасника з ТОВ.

Завдання 22. На зборах засновників прийнято рішення про здійснення додаткових внесків до капіталу підприємства на загальну суму 150000 грн.

Необхідно: Ввідобразити зазначену операцію в обліку.

Завдання 23. У лютому 2012 року на загальних зборах учасників ТОВ «Говерла» прийнято рішення направити на виплату дивідендів 300 000 грн з чистого прибутку, заробленого у 2011 році, розподіливши їх пропорційно частці кожного з учасників таким чином: 1) учаснику ТОВ «Ромашка», частка якого у статутному капіталі становить 70 %, виплатити 210 000 грн;

2) учаснику Коваленко А. В., частка якого у статутному капіталі становить 30 %, виплатити 90 000 грн. Перед виплатою дивідендів ТОВ «Говерла» сплатило авансовий внесок з податку на прибуток у сумі 44 100 грн (210 000 грн · 21 %), який нараховується на суму дивідендів, що підлягають виплаті юридичній особі ТОВ «Ромашка».

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Тести для самоконтролю

1. *Частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань, називається:*

- а) дебіторською заборгованістю;
- б) власним капіталом;
- в) чистим прибутком;
- г) залученим капіталом.

2. *Які з перерахованих елементів не формують власний капітал підприємства:*

- а) цільове фінансування і цільові надходження;
- б) резервний капітал;
- в) короткострокові кредити банку;
- г) емісійний дохід.

3. *Сума власного капіталу, відображена у фінансовій звітності, показує:*

- а) ринкову вартість прав власників підприємства;
- б) ринкову вартість активів підприємства, що належать йому на правах власності;

- в) облікову вартість прав власників підприємства;
- г) облікову вартість активів підприємства, що належать йому на правах власності.

4. Які з перерахованих елементів коригують підсумок власного капіталу в Балансі підприємства:

- а) нерозподілений прибуток;
- б) резервний капітал;
- в) пайовий капітал;
- г) вилучений капітал

5. Непокриті збитки звітнього року:

- а) залишають без змін власний капітал;
- б) збільшують власний капітал;
- в) збільшують зобов'язання підприємства;
- г) зменшують власний капітал;

6. Викуп товариством акцій власної емісії призводить:

- а) до зменшення числа випущених товариством акцій;
- б) до зменшення кількості акцій товариства в обігу;
- в) до зменшення статутного капіталу;
- г) не має ніяких наслідків.

7. Сальдо рахунка 46 «Неоплачений капітал»:

- а) збільшує суму дебіторської заборгованості підприємства;
- б) збільшує суму кредиторської заборгованості підприємства;
- в) коригує підсумкові суми власного капіталу підприємства до їх зменшення;
- г) додається при визначенні суми власного капіталу підприємства.

8. Сальдо на рахунку 40 «Статутний капітал» акціонерного товариства повинне дорівнювати:

- а) сумарній вартості активів товариства;
- б) сумарній вартості засобів, що підлягають сплаті учасниками за придбані ними акції товариства;
- в) сумарній номінальній вартості випущених акцій товариства;
- г) правильна відповідь відсутня.

9. Сума власного капіталу, відображена у фінансовій звітності, показує:

- а) ринкову вартість власників підприємства;
- б) ринкову вартість активів підприємства, які належать йому за правом власності;
- в) облікову вартість прав власників підприємства;
- г) облікову вартість активів підприємства, які належать йому за правом власності.

10. Емітент у разі невиконання умов передплати на цінні папери зобов'язаний повернути передплатникам на їх вимогу:

- а) усі одержані від них кошти;
- б) усі одержані від них кошти зі сплатою процентів за весь строк їх отримання;
- в) частину одержаних від них коштів, передбачену умовами договору передплати;
- г) суму, яка дорівнює номінальній вартості цінних папері, на які підписався передплатник.

11. Акціонерне товариство в Україні повинне створити резервний (страховий) капітал у розмірі, передбаченому його установчими документами, але не менше ніж:

- а) 25% від розміру статутного капіталу;
- б) 10% від розміру статутного капіталу;
- в) 5% від розміру статутного капіталу;
- г) 25% від розміру власного капіталу..

12. Розмір щорічних відрахувань до резервного капіталу в Україні визначається установчими документами товариства в розмірі не менше ніж:

- а) 25% прибутку після сплати податку на прибуток;
- б) 10% прибутку після сплати податку на прибуток;
- в) 5% прибутку після сплати податку на прибуток.
- г) 5% доходу від реалізації.

13. Для нарахування дивідендів по простих акціях джерелом може бути:

- а) нерозподілений прибуток та резервний капітал;
- б) нерозподілений прибуток;
- в) резервний капітал;
- г) додатковий капітал.

14. В Україні право на отримання дивідендів мають особи, які є акціонерами даного товариства, на:

- а) дату прийняття рішення про виплату дивідендів;
- б) початок строку виплати дивідендів;
- в) на останній календарний день року, за який нараховуються дивіденди;
- г) на перший календарний день року, за який нараховуються дивіденди.

15. Викуп товариством акцій власного випуску означає:

- а) скорочення числа випущених товариством акцій;
- б) зменшення кількості акцій товариства в обігу;
- в) зменшення статутного капіталу;
- г) зменшення емісійного доходу.

16. Статутний капітал –це:

- а) сума перевищення доходів над витратами підприємства;
- б) сукупність внесків засновників в майно (вартість основних засобів, нематеріальних активів, оборотних активів) підприємства для забезпечення його діяльності в розмірах, визначених установчими документами;
- в) капітал, який утворюється за рахунок прибутку підприємств, призначений для покриття непередбачених втрат і збитків;
- г) немає правильної відповіді.

17. Операцією по внесенню засновником грошових коштів (готівки) в рахунок погашення його заборгованості по внесках до статутного капіталу слід відобразити проводкою:

- а) Д-т 30 К-т 37
- б) Д-т 31 К-т 46
- в) Д-т 30 К-т 46.
- г) Д-т 30 К-т 40

18. Який рахунок призначений для обліку та узагальнення інформації про пайові внески членів споживчого товариства?

- а) 40 “Статутний капітал”;
- б) 41 “Пайовий капітал”;
- в) 42 “Додатковий капітал”
- г) 31 „Рахунки в банку”

19. В якому журналі - ордері відображається інформація про власний капітал?

- а) 8;
- б) 12;
- в) 10;
- г) 1.

20. Цінний папір, що засвідчує внесення його власником грошових коштів і підтверджує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість цього цінного паперу у передбачений в ньому термін, з виплатою фіксованого відсотка, якщо інше не передбачено умовами випуску, називається:

- а) акцією;
- б) переказним векселем;
- в) облігацією;
- г) інвестиційні сертифікати.

21. Дивіденди –це:

- а) сума коштів, яку підприємство одержує від основних засобів, наданих в оренду;
- б) відсотки, які треба сплатити за користування позикою банку;
- в) прибуток платників податку у вигляді відсотків на акції або з внесків до статутного капіталу;
- г) частина чистого прибутку підприємства, розподілений між учасниками (власниками) відповідно частки участі у власному капіталі підприємства.

22. Дивіденди не нараховуються, якщо:

- а) акціями володіє ЗАТ;
- б) акції привілейовані;
- в) викуплені акції;
- г) немає правильної відповіді..

23. Дивіденди виплачуються:

- а) не раніше, ніж буде офіційно оголошено дату виплати;
- б) не пізніше, ніж за 30 днів до офіційно оголошеної дати виплати;
- в) не пізніше трьох тижнів після офіційно оголошеної дати виплат;
- г) у будь який термін.

24. Дивіденди видаються:

- а) тільки готівкою;
- б) тільки готівкою або цінними паперами;
- в) готівкою, цінними паперами, товарно-матеріальними цінностями;
- г) тільки цінними паперами власної емісії.

25. Для обліку заборгованості учасників за внесками до статутного капіталу призначений рахунок:

- а) 67 “Розрахунки з учасниками”;
- б) 46 “Неоплачений капітал”;
- в) 39 “Витрати майбутніх періодів”;
- г) 69 „Доходи майбутніх періодів”.

26. Які з перерахованих елементів не формують власний капітал підприємства:

- а) непокриті збитки;
- б) цільове фінансування і цільові надходження;
- в) резервний капітал;
- г) емісійний доход.

27. Які з перерахованих елементів формують додатковий капітал:

- а) безоплатно одержані оборотні активи;
- б) накопичені курсові різниці;
- в) анульовані акції власної емісії;
- г) резервний капітал.

28. Які з перерахованих елементів не формують додатковий капітал:

- а) безоплатно одержання необоротних активів;
- б) дооцінка (уцінка) основних засобів;
- в) накопичені курсові різниці;
- г) емісійний доход.

29. Акціонерне товариство має право викупити в акціонера оплачені ним акції тільки за рахунок:

- а) нерозподіленого прибутку;
- б) додатково внесеного капіталу;
- в) сум, що перевищують статутний капітал;
- г) отриманих кредитів

30. Дохід, одержаний від розміщення акцій власної емісії за цінами, які перевищують номінальну вартість, є складовою:

- а) пайового капіталу;
- б) резервного капіталу;
- в) додаткового капіталу;
- г) прибутку звітного періоду.

31. Накопичений акціонерним товариством емісійний дохід може бути джерелом:

- а) покриття поточних збитків діяльності підприємства;
- б) нарахування дивідендів;
- в) покриття різниці між викупною і номінальною вартістю анульованих акцій;
- г) покриття різниці між викупною вартістю акцій і продажною при повторному випуску їх в обіг.

32. Яким чином будується аналітичний облік по рахунку 45 “Вилучений капітал”?

- а) за видами капіталу;
- б) за видами і напрямками використання;
- в) за видами акцій;
- г) всі відповіді вірні.

33. Доходи фізосіб у вигляді дивідендів по акціям та корпоративним правам, нарахованих резидентами-платниками податку на прибуток оподатковуються за ставкою:

- а) податок не утримується;
- б) по ставці 9 %.
- в) по ставці 18 %.
- г) по ставці 5 %.

34. Доходи у вигляді дивідендів по акціям й корпоративним правам, нарахованих нерезидентами та суб'єктами господарювання, які не є платниками податку на прибуток оподатковуються за ставкою:

- а) податок не утримується;
- б) по ставці 9 %.
- в) по ставці 18 %.
- г) по ставці 5 %.

34. Для нарахування дивідендів по акціях джерелом може бути:

- а) нерозподілений прибуток і резервний капітал;
- б) тільки нерозподілений прибуток;
- в) тільки резервний капітал;
- г) тільки додатковий капітал.

35. Субрахунок 672 «Розрахунки з учасниками за іншими виплатами» застосовують:

- а) при нарахуванні дивідендів засновникам – юридичним особам;

б) при нарахуванні матеріальної допомоги засновникам – фізичним особам;

в) при розрахунках у зв'язку з викупом частки в учасника;

г) при погашенні учасниками своєї частки в статутному капіталі.

36. При виході учасника з ТОВ він має право отримати відповідно до своєї частки:

а) активи, що були сформовані як за рахунок власних, так і запозичених джерел;

б) вартість майна, що знаходиться у розпорядженні підприємства після вираховування боргів і зобов'язань;

в) тільки суму внеску до статутного капіталу;

г) суму внеску до статутного капіталу та отриманого прибутку на дату виходу з початку року.

37. Для розрахунку суми, що слід виплатити учаснику у зв'язку з його виходом, розмір чистих активів визначається на дату:

а) подачі заяви про вихід з ТОВ;

б) закінчення трьохмісячного строку після подачі заяви про вихід;

в) надання звіту за рік, в якому учасник подав заяву про вихід;

г) погоджену між учасником, що виходить, і керівником (бухгалтером) підприємства.

38. Відповідно до П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» при анулюванні інструментів власного капіталу (частки вибулого учасника) джерелом нарахування виплат учаснику, що виходить з ТОВ, є:

а) тільки сума нерозподіленого прибутку;

б) тільки сума додатково вкладеного капіталу;

в) як сума додатково вкладеного капіталу, так і сума нерозподіленого прибутку;

г) як сума додатково вкладеного капіталу, так і суми нерозподіленого прибутку і резервного капіталу.

39. Повторний випуск в обіг раніше викуплених акцій в обліку відображається записами:

а) Дт 311
Кт 451

б) Дт 443
Кт 451

в) Дт 451
Кт 40

г) Дт 451
Кт 746

40. Зменшення суми статутного фонду у результаті недостатності чистих активів відобразиться в обліку записом:

а) Дт 40
Кт 442

б) Дт 40
Кт 46

в) Дт 40
Кт 451

г) Дт 40
Кт 60

41. У зв'язку з підвищенням номінальної вартості акцій в обліку слід зробити запис:

а) Дт 46
Кт 40

б) Дт 311
Кт 40

в) Дт 671
Кт 40

г) Дт 442
Кт 40

42. При утворенні підприємства суму статутного капіталу відображають записом:

а) Дт 42
Кт 40 | б) Дт 43
Кт 40 | в) Дт 44
Кт 40 | г) Дт 46
Кт 40 |
|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|

43. Отримання виробничих запасів в погашення заборгованості по внескам до статутного капіталу відобразиться записом:

а) Дт 20
Кт 40 | б) Дт 20
Кт 46 | в) Дт 20
Кт 631 | г) Дт 46
Кт 20 |
|-------------------|-------------------|--------------------|-------------------|

44. Після набрання чинності рішення про зміну статутного капіталу у зв'язку виходом учасника товариства в обліку буде зроблений запис:

а) Дт 40
Кт 452 | б) Дт 452
Кт 672 | в) Дт 40
Кт 672 | г) Дт 672
Кт 301, 311 |
|--------------------|---------------------|--------------------|--------------------------|

45. На дату подачі заяви нарахована виплата учаснику, що виходить, відповідно до його частки в статутному капіталі в обліку відобразиться записом:

а) Дт 40
Кт 672 | б) Дт 452
Кт 672 | в) Дт 40
Кт 452 | г) Дт 672
Кт 301, 311 |
|--------------------|---------------------|--------------------|--------------------------|

46. У разі якщо нарахована виплата учаснику, що виходить, менша за суму внеску до статутного капіталу, на різницю в обліку слід зробити запис:

а) Дт 452
Кт 672 | б) Дт 452
Кт 421 | в) Дт 40
Кт 452 | г) Дт 672
Кт 733 |
|---------------------|---------------------|--------------------|---------------------|

47. У зв'язку з виходом учасника із товариства зменшення статутного капіталу відображається записом:

а) Дт 40
Кт 46 | б) Дт 40
Кт 671 | в) Дт 40
Кт 672 | г) Дт 40
Кт 301 |
|-------------------|--------------------|--------------------|--------------------|

48. Прийнято рішення про виплату дивідендів засновникам підприємства. В обліку зобов'язання перед засновниками відобразиться записом:

а) Дт 441
Кт 443 | б) Дт 443
Кт 661 | в) Дт 443
Кт 671 | г) Дт 40
Кт 671 |
|---------------------|---------------------|---------------------|--------------------|

49. При утворенні підприємства суму статутного капіталу відображають записом:

а) Дт 42
Кт 40 | б) Дт 43
Кт 40 | в) Дт 44
Кт 40 | г) Дт 46
Кт 40 |
|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|

50. Дивіденди, які підлягають отриманню, відображаються записом:

а) Дт 311
Кт 671 | б) Дт 311
Кт 373 | в) Дт 373
Кт 731 | г) Дт 671
Кт 373 |
|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|

ТЕМА 3. Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів. Облік цільового фінансування

Практичні завдання.

Завдання 1. Підприємство реалізує комп'ютери та здійснює їх гарантійне обслуговування протягом двох років.

Витрати на гарантійне обслуговування, з досвіду попередніх років, складають близько 3 % чистого доходу від реалізованих комп'ютерів. Протягом 2000 року чистий дохід від реалізації комп'ютерів склав 240 тис. грн.

Необхідно: відобразити суму нарахованого забезпечення на гарантійне обслуговування на рахунках бухгалтерського обліку

Завдання 2. Компанія виплачує щомісяця у вигляді заробітної плати 50000 гривень. За підрахунками резерв на забезпечення відпусток складає 10% заробітної плати. Однак, за умовами трудового договору 5% працівників, які працюють за сумісництвом, не претендують на оплачувану відпустку.

Необхідно: Здійснити необхідні розрахунки та відобразити зазначені операції в обліку.

Завдання 3. Нарахована сума забезпечення на гарантійний ремонт та гарантійне обслуговування реалізованих товарів 4250 грн.

Необхідно: Відобразити операцію в обліку.

Завдання 4. Відобразити в обліку зазначені в таблицях типові операції.

Таблиця 6

Облік резерву забезпечення гарантійних зобов'язань

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
Створення забезпечення гарантійних зобов'язань торговельним підприємством			
1	Сформовано забезпечення на виконання гарантійних зобов'язань торговельним підприємством		
2	Відображено витрати на проведення гарантійного ремонту за рахунок зарезервованих коштів:		
	— у частині вартості витрачених запасних частин, матеріалів, МШП тощо		
	— у частині заробітної плати працівників, зайнятих гарантійним ремонтом		

	— у частині ЄСВ на заробітну плату працівників, зайнятих гарантійним ремонтом		
	— у частині вартості робіт, послуг сторонніх організацій		
3	Відображено витрати на проведення гарантійного ремонту, що перевищують суму нарахованого забезпечення:		
	— у частині вартості використаних запасних частин, матеріалів, МШП тощо		
	— у частині витрат на оплату праці працівників, зайнятих виконанням гарантійного ремонту		
	— у частині ЄСВ на заробітну плату працівників, зайнятих гарантійним ремонтом		
	— у частині вартості робіт, послуг сторонніх організацій		
4	Включено до складу доходів надміру нараховану суму забезпечення		
Створення забезпечення гарантійних зобов'язань виробничим підприємством			
1	Створено забезпечення на виконання гарантійних зобов'язань виробничим підприємством		
2	Списано фактичні витрати на гарантійний ремонт за рахунок забезпечення гарантійних зобов'язань		
3	Виконано гарантійний ремонт у розмірі, що перевищує суму створеного забезпечення гарантійних зобов'язань		
4	Списано фактичні витрати на гарантійний ремонт, якщо забезпечення гарантійних зобов'язань не створювалося		

Таблиця 7

Облік коштів цільового фінансування на здійснення основної діяльності за рахунок бюджету

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Д-т	К-т
1.	Надходження коштів цільового фінансування на банківський рахунок		
2.	Відображення реалізації продукції, надання послуг		
3.	Одночасно визнання суми використаного цільового фінансування		
4.	Відображено собівартість реалізації (проведення умовне і визначається особливостями обліку витрат на виробництво продукції/послуг на підприємстві)		

Таблиця 8

Облік отриманих підприємством коштів цільового фінансування

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Д-т	К-т
1.	Відображення дебіторської заборгованості при отриманні достовірних відомостей щодо надходження коштів цільового фінансування		
2.	Надходження коштів цільового фінансування на банківський рахунок		
3.	Одночасне відображення суми використаного цільового фінансування		

Таблиця 9

Облік цільового фінансування на придбання основних засобів

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Д-т	К-т
1.	Надходження коштів цільового фінансування на банківський рахунок		
2.	Оплата за поставку основних засобів		
3.	Оприбуткування основних засобів		
4.	Введення в експлуатацію основних засобів		
5.	Одночасно з введенням в експлуатацію: відображення доходів майбутніх періодів на суму використаного цільового фінансування		

Тести для самоконтролю

1. Забезпечення – це:

- а) зобов'язання з невизначеними сумою або часом погашення на дату балансу;
- б) зобов'язання, яке підтвержене отриманим векселем;
- в) сума грошових коштів, яку підприємство планує використати для розрахунків по платежам до бюджету;
- г) сума отриманого прибутку, яка не була обкладена податком.

2. Зовнішні джерела ресурсів підприємства – це:

- а) активи;
- б) статутний капітал;
- в) забезпечення;
- г) зобов'язання.

3. Заборонено створювати забезпечення для відшкодування майбутніх витрат:

- а) на виконання гарантійних зобов'язань;
- б) на виплату відпусток працівникам;
- в) на покриття майбутніх збитків від діяльності підприємства;
- г) на реструктуризацію.

4. Забезпечення використовуються:

- а) для відшкодування будь-яких витрат підприємства;
- б) для відшкодування лише тих витрат, для покриття яких воно було створено;
- в) на покриття отриманих збитків від діяльності підприємства;
- г) для списання заборгованості, по якій минув строк позивної давності..

5. Метою створення забезпечення для відшкодування витрат на оплату відпусток робітникам є:

- а) резервування грошових коштів для оплати відпусток робітників підприємства;
- б) розмежування між суміжними звітними періодами витрат, пов'язаних з оплатою відпусток робітникам підприємства, щоб уникнути викривлення даних фінансової звітності;
- в) резервування грошових коштів для оплати додаткових відпусток робітників підприємства;
- г) акумулювання коштів, які звільнюються від оподаткування.

6. Цільове фінансування визнається доходом:

- а) на дату зарахування цільових коштів на рахунок підприємства;
- б) протягом тих періодів, у яких були визнані витрати, пов'язані з виконанням умов цільового фінансування;
- в) ніколи не визнається доходом;
- г) правильної відповіді немає.

7. Цільове фінансування капітальних інвестицій визнається доходом:

- а) протягом періоду корисного використання відповідних об'єктів інвестування пропорційно сумі нарахованої амортизації цих об'єктів;
- б) на дату їх освоєння, що підтверджується актом введення в експлуатацію відповідних об'єктів інвестування, в повному обсязі;
- в) тільки після повної амортизації інвестованих об'єктів в сумі наданих цільових коштів;
- г) ніколи не визнається доходом.

8. Нарахування суми відпускних працівникам апарату управління за рахунок створеного забезпечення в обліку відобразиться записом:

а) Дт 92	б) Дт 471	в) Дт 92	г) Дт 471
Кт 471	Кт 661	Кт 661	Кт 663

9. Використання запасних частин на гарантійний ремонт реалізованої продукції в обліку відобразиться записом:

а) Дт 701	б) Дт 901	в) Дт 473	г) Дт 473
Кт 207	Кт 207	Кт 207	Кт 26

10. Нарахування забезпечення на гарантійний ремонт продукції реалізованої з гарантійним строком обслуговування в обліку відобразиться записом:

а) Дт 93	б) Дт 701	в) Дт 473	г) Дт 93
Кт 473	Кт 473	Кт 701	Кт 701

11. Отримана плата від батьків за перебування дітей у літніх таборах відпочинку та плата за навчання в обліку відобразиться записом:

а) Дт 311	б) Дт 311	в) Дт 685	г) Дт 48
Кт 685	Кт 48	Кт 48	Кт 6851

12. Отримана гуманітарна допомога у вигляді матеріальних цінностей – товарів в обліку відобразиться записом:

а) Дт 28	б) Дт 28	в) Дт 28	г) Дт 28
Кт 718	Кт 424	Кт 474	Кт 48

13. Визнання цільового фінансування доходом звітнього періоду в обліку відобразиться записом:

а) Дт 48	б) Дт 48	в) Дт 48	г) Дт 719
Кт 791	Кт 69	Кт 718	Кт 48

14. Використання цільового фінансування на капітальні інвестиції в обліку відобразиться записом:

а) Дт 48	б) Дт 48	в) Дт 48	г) Дт 631
Кт 69	Кт 15	Кт 424	Кт 48

15. Отримання зворотної фінансової допомоги строком на 2 роки в обліку відобразиться записом:

а) Дт 313	б) Дт 311	в) Дт 311	г) Дт 313
Кт 50	Кт 50	Кт 55	Кт 48

Рекомендована література

Базова

1. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник. / За ред. Ф.Ф. Бутинця. - Житомир: ПП «Рута», 2006. – 832 с.
2. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
3. Лишиленко О.В. Фінансовий облік: Підручник: ЗМОіНУ [Текст]. – 2 вид., перероб. і доп. – К.: ЦНЛ, 2008. – 556 с.
4. Сук Л.К. Фінансовий облік: Навч. посіб. / Л.К. Сук, П.Л. Сук. — 3-тє вид., переробл. і доповн. — К. : Знання, 2016. — 663 с.
5. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – К.: Алеута, 2011. – 976 с.

Допоміжна

6. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-ІУ, редакція від 03.02.2013, підстава 5073-17 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : < <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>>
7. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджена наказом Мінфіну від 20.04.2015 р. № 449.
8. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджена Наказом Мінфіну України із змінами № 813 від 07.09.2016
9. Інструкція про відкриття та використання рахунків в національній і іноземній валюті, затверджена постановою Правління НБУ від 18.12.98 р. № 527.
10. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 г. № 291.
11. Інструкція зі статистики заробітної плати, затверджена наказом Держкомстату від 13.01.2004 р. № 5.
12. Інструкція з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України, затверджена постановою Правління НБУ від 27.12.2007 р. № 481.
13. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків [Електронний ресурс]. : [затв. наказом Міністерства фінансів України від 11.08.94 № 69, редакція від 18.11.2011, підстава 2І263-11]. - Режим доступу: : < [http:// zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0202-94](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0202-94)>

14. Кодекс законів про працю України від 10.12.71 р. із змінами, внесеними згідно із Законами: № 1774-VIII від 06.12.2016, Відомості Верховної Ради України, 2016, № 30, ст.542.

15. Кодекс України про адміністративні правопорушення.

16. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів, затверджені Наказом Міністерства фінансів України із змінами від 30.12.2013 № 1192

17. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені Наказом Міністерства фінансів України із змінами від 30 грудня 2013 року N 1192

18. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635

19. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів бухгалтерського обліку, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356.

20. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затверджені Міністерством Промислової політики України від 9 липня 2007 року N 373

21. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку фінансових витрат, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 01.11.2010 N 1300

22. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів, затверджені Наказом Міністерства фінансів України із змінами від 30.12.2013 р., №1192

23. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку фінансових витрат, затверджені наказом Мінфіну від 01.11.2010 р. № 1300.

24. Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності, затверджені наказом Міністерства економіки України із змінами від 2 березня 2010 року N 226

25. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>.

26. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 N 628.

27. Перелік видів виплат, що здійснюються за рахунок коштів роботодавців, на які не нараховується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджений постановою КМУ від 22.12.2010 р. № 1170.

28. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99р. №291 (за станом на 04.07.2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0892-99>.

29. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.rada.gov.ua>

30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 1591 від 09.12.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу [http:// www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua)

31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 573 від 18.06.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.minfin.gov.ua>

32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 627 від 27.06.2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.minfin.gov.ua>

33. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 1591 від 09.12.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.minfin.gov.ua>

34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» / Наказ Міністерства фінансів України №20 від 31.01.2000р. – [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0725-99>.

35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 627 від 27.06.2013

36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» [Електронний ресурс] / Наказ Міністерства фінансів України № 559 від 30.11.2001 р. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>.

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 "Оренда", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 627 від 27.06.2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу [http:// www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua)

38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [Електронний ресурс]. : [затв. наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999. № 290, редакція від 10.01.2012, підстава 21556-11]. - Режим доступу : < [http:// zakon1.rada.gov.ua/laws/show/ z0860-99](http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99) >

39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс]. : [затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318, редакція від 10.01.2012, підстава 21556-11]. - Режим доступу : < [http:// zakon1.rada.gov.ua/laws/show/ z0027-00](http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00) >

40. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 627 від 27.06.2013 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

41. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 "Будівельні контракти", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 1591 від 09.12.2011[Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

42. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 "Об'єднання підприємств", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 627 від 27.06.2013 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

43. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

44. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 "Вплив інфляції", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 627 від 27.06.2013 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

45. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 "Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 627 від 27.06.2013 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

46. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 "Прибуток на акцію", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 1591 від 09.12.2011 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

47. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 573 від 18.06.2015 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 "Виплати працівникам", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 1591 від 09.12.2011 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

49. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 "Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 48 від 08.02.2014 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

50. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 "Зменшення корисності активів", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 1591 від 09.12.2011 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

51. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 "Фінансова звітність за сегментами", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 627 від 27.06.2013 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

52. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 "Фінансові витрати", затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 28 квітня 2006 року № 415 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

53. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 "Інвестиційна нерухомість", затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 1591 від 09.12.2011 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

54. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 34 «Платіж на основі акцій», затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 1591 від 09.12.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

55. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами № 868 від 04.10.2016

56. Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням, затверджене постановою Правління НБУ від 05.11.2014 р. № 705.

57. Положення про порядок компенсації працівникам втрати частини заробітної плати у зв'язку з порушенням термінів її виплати, затверджене постановою КМУ від 20.12.97 р. № 1427.

58. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами N 987 (z1300-14) від 30.09.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.

59. Положення про форму та зміст розрахункових документів, затверджене Наказом Міністерства фінансів України із змінами від 21.01.2016 № 13

60. Порядок прийняття банками на виконання розрахункових документів на виплату заробітної плати, затверджений наказом Міндоходів від 09.09.2013 р. № 453.

61. Порядок подання документів для застосування податкової соціальної пільги, затверджений постановою КМУ від 29.12.2010 р. № 1227.

62. Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, затверджений наказом Мінфіну від 13.01.2015 р. № 4.

63. Порядок формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджений наказом Мінфіну України від 14.04.2015 р. № 435

64. Порядок обчислення середньої заробітної плати, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України із змінами N 542 (542-2015-п) від 29.07.2015

65. Порядок обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України із змінами № 439 від 26.06.2015

66. Порядок подання фінансової звітності, затверджений постановою КМУ із змінами N 419 (419-2015-п) від 17.06.2015

67. Порядок реєстрації та ведення розрахункових книжок, книг обліку розрахункових операцій, затверджений Наказом Міністерства фінансів України із змінами № 837 від 23.09.2016

68. Порядок заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затверджений наказом Мінфіну від 28.01.2016 р. № 21.

69. Порядок збільшення (зменшення) статутного капіталу публічного або приватного акціонерного товариства, затверджений рішенням Нацкомісії з цінних паперів та фондового ринку від 14.05.2013 р. № 822

70. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.99 № 996-XIV (зі змінами і доповненнями) // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>.

71. Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті [Електронний ресурс] : Інструкція : [Постанова Правління НБУ від 21.01.2004 р. N22 : [зі змінами та доповн.] – Режим доступу: <<http://zakon.rada.gov.ua/>>.

72. Про інвестиційну діяльність: Закон України № 1560—XII від 18.09.1991р.(із змінами та доповненнями)—[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/10-12>.

73. Про обіг векселів в Україні [Електронний ресурс] : Закон України : [від 05.04.2001 р. № 2374-III : [зі змінами та доповн.]. – Режим доступу: <<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2374-14>>.

74. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV.

75. Про оплату праці: Закон України від 24.03.95 р. № 108/95-ВР.

76. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI.

77. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» із змінами, внесеними згідно із Законами N 922-VIII від 25.12.2015, ВВР, 2016, N 9, ст.89

78. Про відпустки: Закон України від 15.11.96 р. № 504/96-ВР.

79. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.97 р. № 723/97

80. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III

81. Цивільний кодекс України : за станом на 13.03.2012 р. / Верховна Рада України [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15/>.

82. Загородній А. Г. Бухгалтерський облік: Основи теорії і практики : підручник / А. Г. Загородній, Г. О. Партин, Л. М. Пилипенко. – 2-е вид. переробл. і допов. – К. : Знання, 2009. – 424 с .

83. Гарасим П.М., Журавель Г.П., Хомин П.Я. Курс фінансового обліку: Навч. посіб. / П.М. Гарасим, Г.П. Журавель, П.Я. Хомин. – К.: Знання, 2007. – 566 с.

84. Огійчук М.Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / М. Ф. Огійчук, В. Я. Плаксієнко, М. І. Беленкова та ін. / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. – 6-те вид., перероб. і допов. – К. : Алерта, 2011. – 1042 с.

85. Сльозко Т. М. Фінансовий облік 2: навч. посіб. РМОіНУ / Т. М. Сльозко. – К.: ЦНЛ, 2008. – 224 с.

86. Сахарцева І. І. Бухгалтерський облік : навч. посіб. з викон. практ. задач : навч. посіб. для студ. екон. ВНЗ / І. І. Сахарцева, Г. А. Семенов, Г. М.

Бескоста ; М-во освіти і науки України ; за ред. І. І. Сахарцевої. – К. : Кондор, 2010. – 560 с.

87. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навчальний посібник / Є. Ю. Шара, О. О. Бідюк, І. Є. Соколовська-Гонтаренко. - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 422 с.

15. Інформаційні ресурси

1. www.banker.com.ua – газета «Банківські новини»
2. www.business.ua – журнал «Бизнес»
3. www.hnibu.factor.ua/ukr/elhibu/ - журнал «Податки та бухгалтерський облік»
4. www.vobu.com.ua/- журнал «Все про бухгалтерський облік»
5. www.dtkk.com.ua/ - журнал «Дебет-кредит»
6. www.balance.ua/ - газета «Баланс»
7. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1023-12> –
Офіційний сайт Верховної Ради України
8. <http://www.stat.gov.ua> – Офіційний сайт Державного статистичного управління України
9. <http://www.min.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету міністрів України
21. <http://www.nibu.factor.ua/ukr/>

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

Активи - ресурси, контрольовані підприємством в результаті минулих подій, використання яких, як очікується, призведе до тримання економічних вигод у майбутньому.

Активи програми - активи фонду і кваліфікований страховий поліс.

Активи фонду - активи (окрім фінансових інструментів без права передачі, що емітовані платником внесків) юридичної особи (далі - фонд), діяльність якого спрямована на здійснення виплат його учасникам, які призначені тільки для довгострокових виплат його учасникам, на які не може бути звернене будь-яке стягнення відповідно до закону та які не повертаються платнику внесків, крім випадків, якщо залишки активів фонду перевищують зобов'язання за програмою з визначеною виплатою або повертаються платнику внесків для погашення вже здійснених ним виплат учасникам фонду.

Активний ринок - ринок, якому притаманні такі умови: предмети, що продаються та купуються на цьому ринку є однорідними; у будь-який час можна знайти зацікавлених продавців і покупців; інформація про ринкові ціни є загальнодоступною.

Актуарні прибутки (збитки) - прибутки (збитки), які є різницею між попередніми актуарними припущеннями і тим, що фактично відбулося, з урахуванням зміни актуарних припущень.

АктUARні припущення - демографічні та фінансові припущення, що використовуються для обчислення теперішньої вартості зобов'язання за програмою з визначеною виплатою.

Амортизація - систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання (експлуатації).

Амортизована собівартість фінансової інвестиції - собівартість фінансової інвестиції з урахуванням часткового її списання внаслідок зменшення корисності, яка збільшена (зменшена) на суму накопиченої амортизації дисконту (премії).

Асоційоване підприємство - підприємство, на яке інвестор має суттєвий вплив і яке не є дочірнім або спільним підприємством інвестора.

Баланс - звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал.

Безнадійна дебіторська заборгованість - поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує впевненість про її неповернення боржником або за якою минув строк позивної давності.

Біологічний актив – тварина або рослина, яка в процесі біологічних перетворень здатна давати сільськогосподарську продукцію та або додаткові біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічні вигоди.

Бухгалтерська звітність - звітність, що складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів.

Вартість, яка амортизується, - первісна або переоцінена вартість необоротних активів за вирахуванням їх ліквідаційної вартості.

Вартість використання - теперішня вартість майбутніх грошових потоків, які, як очікується, виникнуть від використання активу та його ліквідації.

Вартість поточних робіт, виконаних працівником, - збільшення теперішньої вартості зобов'язання за програмою з визначеною виплатою в результаті виконання робіт працівником у звітному періоді.

Вартість раніше виконаних робіт працівником - збільшення теперішньої вартості зобов'язання за програмою з визначеною виплатою щодо робіт, виконаних працівником у попередніх періодах, яке виникає у звітному періоді в результаті запровадження виплат по закінченні трудової діяльності чи інших довгострокових виплат працівникам або в результаті їхніх змін.

Виплати за невідпрацьований час, що не підлягають накопиченню, - виплати за невідпрацьований час, право на які не поширюється на майбутні періоди.

Виплати за невідпрацьований час, що підлягають накопиченню, - виплати за невідпрацьований час, право на отримання яких працівником може бути використано в майбутніх періодах.

Виплати інструментами власного капіталу підприємства - виплати працівнику, за якими йому надається право на отримання фінансових інструментів власного капіталу, емітованих підприємством (або його

материнським підприємством), або сума зобов'язань підприємства працівнику залежить від майбутньої ціни фінансових інструментів власного капіталу, емітованих підприємством.

Виплати по закінченні трудової діяльності - виплати працівнику (окрім виплат при звільненні та виплат інструментами власного капіталу підприємства), які підлягають сплаті по закінченні трудової діяльності працівника.

Виплати при звільненні - виплати працівнику, які підлягають сплаті за рішенням підприємства про звільнення працівника до досягнення ним пенсійного віку або за рішенням працівника про звільнення за власним бажанням до досягнення ним пенсійного віку.

Витрати - зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками).

Витрати на відсотки за програмою - збільшення протягом звітного періоду теперішньої вартості зобов'язання за програмою з визначеною виплатою в результаті наближення остаточного розрахунку.

Відстрочене податкове зобов'язання - сума податку на прибуток, який сплачуватиметься в наступних періодах з тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню.

Відстрочений податковий актив - сума податку на прибуток, що підлягає відшкодуванню у наступних періодах унаслідок:

тимчасової різниці, що підлягає вирахуванню; перенесення податкового збитку, не включеного до розрахунку зменшення податку на прибуток у звітному періоді;

перенесення на майбутні періоди податкових пільг, якими скористатися у звітному періоді неможливо.

Відстрочений податок на прибуток - сума податку на прибуток, що визнана відстроченим податковим зобов'язанням і відстроченим податковим активом.

Власний капітал - частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань.

Гарантована ліквідаційна вартість – для орендаря - частина ліквідаційної вартості, яка гарантується до сплати орендарем або пов'язаною з ним стороною; для орендодавця - частина ліквідаційної вартості, яка гарантується до сплати орендарем або незалежною третьою стороною, здатною за своїм фінансовим станом відповідати за гарантією.

Гарантовані виплати працівнику - виплати працівнику, які не залежать від майбутньої трудової діяльності.

Грошові кошти - готівка, кошти на рахунках у банках та депозити до запитання.

Група - материнське (холдингове) підприємство та його дочірні підприємства.

Група вибуття - сукупність активів, які плануються до продажу або відчуження в інший спосіб однією операцією, та зобов'язання, які прямо пов'язані з такими активами, що будуть передані (погашені) в результаті такої операції.

Група нематеріальних активів - сукупність однотипних за призначенням та умовами використання нематеріальних активів.

Група основних засобів - сукупність однотипних за технічними характеристиками, призначенням та умовами використання необоротних матеріальних активів.

Дебітори - юридичні та фізичні особи, які внаслідок минулих подій заборгували підприємству певні суми грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів.

Дебіторська заборгованість - сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату.

Дивіденди - частина чистого прибутку, розподілена між учасниками (власниками) відповідно до частки їх участі у власному капіталі підприємства.

Довгострокова дебіторська заборгованість - сума дебіторської заборгованості, яка не виникає в ході нормального операційного циклу та буде погашена після дванадцяти місяців з дати балансу.

Довгострокові зобов'язання - всі зобов'язання, які не є поточними зобов'язаннями.

Дослідження - заплановані підприємством дослідження, які проводяться ним уперше з метою отримання і розуміння нових наукових та технічних знань.

Доходи - збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників).

Еквіваленти грошових коштів - короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів і які характеризуються незначним ризиком зміни вартості.

Ефективна ставка відсотка - ставка відсотка, що визначається діленням суми річного відсотка та дисконту (або різниці річного відсотка та премії) на середню величину собівартості інвестиції (або зобов'язання) та вартості її погашення.

Забезпечення - зобов'язання з невизначеними сумою або часом погашення на дату балансу.

Запаси - активи, які:

утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності;

перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва;

утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством.

Запозичення – позики, векселі, облігації, а також інші види короткострокових і довгострокових зобов'язань, на які нараховуються відсотки.

Збиток - перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати.

Звичайна діяльність - будь-яка основна діяльність підприємства, а також операції, що її забезпечують або виникають внаслідок її проведення.

Звіт про власний капітал - звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду.

Звіт про рух грошових коштів - звіт, який відображає надходження і видаток грошових коштів у результаті діяльності підприємства у звітному періоді.

Звіт про фінансові результати - звіт про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства.

Зменшення корисності - втрата економічної вигоди в сумі перевищення залишкової вартості активу над сумою очікуваного відшкодування.

Знос основних засобів - сума амортизації об'єкта основних засобів з початку його корисного використання.

Зобов'язання - заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.

Інвестиційна діяльність - придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів.

Інші довгострокові виплати працівнику - виплати працівнику (окрім виплат по закінченні трудової діяльності, виплат при звільненні та виплат інструментами власного капіталу підприємства), які не підлягають сплаті в повному обсязі протягом дванадцяти місяців по закінченні місяця, у якому працівник виконував відповідну роботу.

Капіталізація фінансових витрат - включення фінансових витрат до собівартості кваліфікаційного активу.

Кваліфікаційний актив – актив, який обов'язково потребує суттєвого часу для його створення.

Кваліфікований страховий поліс - виданий страховиком, який не є пов'язаною стороною страхувальника, страховий поліс, на який не може бути звернене будь-яке стягнення відповідно до закону, страхові виплати (надходження) за яким (полісом) використовуються для виплати працівникам страхувальника за програмами з визначеною виплатою та не повертаються страхувальнику, крім випадків, якщо такі виплати (надходження) перевищують зобов'язання працівникам за умовами полісу або повертаються страхувальнику для погашення вже здійснених ним виплат працівникам.

Консолідована фінансова звітність - звітність, яка відображає фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів юридичної особи та її дочірніх підприємств як єдиної економічної одиниці.

Контрольні учасники - учасники спільної діяльності зі створенням юридичної особи (спільного підприємства), які здійснюють контроль за її діяльністю.

Користувачі звітності - фізичні та юридичні особи, що потребують інформації про діяльність підприємства для прийняття рішень.

Ліквідаційна вартість - сума коштів або вартість інших активів, яку підприємство очікує отримати від реалізації (ліквідації) необоротних активів після закінчення строку їх корисного використання (експлуатації), за вирахуванням витрат, пов'язаних з продажем (ліквідацією).

Метод ефективної ставки відсотка - метод нарахування амортизації дисконту або премії, за яким сума амортизації визначається як різниця між доходом за фіксованою ставкою відсотка і добутком ефективної ставки та амортизованої вартості на початок періоду, за який нараховується відсоток.

Метод участі в капіталі - метод обліку інвестицій, згідно з яким балансова вартість інвестицій відповідно збільшується або зменшується на суму збільшення або зменшення частки інвестора у власному капіталі об'єкта інвестування.

Мінімальні орендні платежі - платежі, що підлягають сплаті орендарем протягом строку оренди (за вирахуванням вартості послуг та податків, що підлягають сплаті орендодавцю, і непередбаченої орендної плати), збільшені:
для орендаря - на суму його гарантованої ліквідаційної вартості;
для орендодавця - на суму його гарантованої ліквідаційної вартості.

Надзвичайна подія - подія або операція, яка відрізняється від звичайної діяльності підприємства, та не очікується, що вона повторюватиметься періодично або в кожному наступному звітному періоді.

Накопичена амортизація нематеріальних активів - сума амортизації об'єкта нематеріальних активів з початку його корисного використання.

Невідмовна орендна угода - орендна угода, яка може бути розірвана тільки:

з дозволу орендодавця; якщо відбулася певна непередбачена подія;

у разі укладання орендарем нової угоди про оренду цього самого активу або замість нього іншого аналогічного за призначенням активу з тим самим орендодавцем.

Негарантована ліквідаційна вартість - частина ліквідаційної вартості об'єкта оренди, отримання якої орендодавцем не забезпечується або гарантується лише пов'язаною з ним стороною.

Негрошові операції - операції, які не потребують використання грошових коштів та їх еквівалентів.

Незавершені капітальні інвестиції в нематеріальні активи - капітальні інвестиції у придбання, створення і модернізацію нематеріальних активів, використання яких за призначенням на дату балансу не відбулося.

Незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи - капітальні інвестиції у будівництво, виготовлення, реконструкцію, модернізацію, придбання об'єктів необоротних матеріальних активів,

уведення яких в експлуатацію на дату балансу не відбулося, а також авансові платежі для фінансування будівництва.

Нематеріальний актив - немонетарний актив, який не має матеріальної форми, може бути ідентифікований та утримується підприємством з метою використання протягом періоду більше одного року (або одного операційного циклу, якщо він перевищує один рік) для виробництва, торгівлі, в адміністративних цілях чи надання в ренду іншим особам.

Необоротні активи - всі активи, що не є оборотними.

Непередбачена орендна плата - частина орендної плати, яка не зафіксована конкретною сумою та розраховується із застосуванням показників інших, ніж строк оренди (обсяг продажу, рівень використання, індекс інфляції та цін, ринкові ставки відсотка тощо).

Непередбачене зобов'язання - це:

1) зобов'язання, що може виникнути внаслідок минулих подій та існування якого буде підтверджено лише тоді, коли відбудеться або не відбудеться одна чи більше невизначених майбутніх подій, над якими підприємство не має повного контролю; або

2) теперішнє зобов'язання, що виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки малоімовірно, що для врегулювання зобов'язання потрібно буде використати ресурси, які втілюють у собі економічні вигоди, або оскільки суму зобов'язання не можна достовірно визначити.

Нормальна потужність - очікуваний середній обсяг діяльності, що може бути досягнутий за умов звичайної діяльності підприємства протягом кількох років або операційних циклів з урахуванням запланованого обслуговування виробництва.

Норма капіталізації фінансових витрат - частка від ділення середньозваженої величини фінансових витрат та суми всіх непогашених запозичень (крім тих, що безпосередньо пов'язані з кваліфікаційним активом або мають цільове призначення) підприємства протягом звітного періоду.

Об'єкт витрат - продукція, роботи, послуги або вид діяльності підприємства, які потребують визначення пов'язаних з їх виробництвом (виконанням) витрат.

Об'єкт основних засобів - це: закінчений пристрій з усіма пристосуваннями і приладдям до нього; конструктивно відокремлений предмет, призначений для виконання певних самостійних функцій; відокремлений комплекс конструктивно з'єднаних предметів однакового або різного призначення, що мають для їх обслуговування загальні пристосування, приладдя, керування та єдиний фундамент, унаслідок чого кожен предмет може виконувати свої функції, а комплекс - певну роботу тільки в складі комплексу, а не самостійно; інший актив, що відповідає визначенню основних засобів, або частина такого активу, що контролюється підприємством. Якщо один об'єкт основних засобів складається з частин, які мають різний строк корисного використання (експлуатації), то кожна з цих частин може визнаватися в бухгалтерському обліку як окремий об'єкт основних засобів.

Облікова політика - сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.

Обліковий прибуток (збиток) - сума прибутку (збитку) до оподаткування, визначена в бухгалтерському обліку і відображена у Звіті про фінансові результати за звітний період.

Оборотні активи - грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Обтяжливий контракт - контракт, витрати (яких не можна уникнути) на виконання якого перевищують очікувані економічні вигоди від цього контракту.

Операційна діяльність - основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю.

Операційна оренда - оренда інша, ніж фінансова.

Операційний цикл - проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності та отриманням коштів від реалізації виробленої з них продукції або товарів і послуг.

Оренда - угода, за якою орендар набуває права користування необоротним активом за плату протягом погодженого з орендодавцем строку.

Орендна ставка відсотка - ставка відсотка, за якою теперішня вартість суми мінімальних орендних платежів та негарантованої ліквідаційної вартості дорівнює справедливій вартості об'єкта фінансової оренди на початок строку оренди.

Основна діяльність - операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства і забезпечують основну частку його доходу.

Основні засоби - матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).

Остаточний розрахунок за програмою з визначеною виплатою - дія підприємства, якою анулюються всі подальші зобов'язання щодо частини або повного обсягу виплат за програмою з визначеною виплатою, зокрема одноразова сплата грошовими коштами учасникам програми.

Первісна вартість - історична (фактична) собівартість необоротних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) необоротних активів.

Переоцінена вартість - вартість необоротних активів після їх переоцінки.

Пов'язані сторони - особи, стосунки між якими обумовлюють можливість однієї сторони контролювати іншу або здійснювати суттєвий вплив на прийняття фінансових і оперативних рішень іншою стороною.

Податкова база активу і зобов'язання - оцінка активу і зобов'язання, яка використовується з метою оподаткування цього активу і зобов'язання при визначенні податку на прибуток.

Подібні об'єкти - об'єкти, які мають однакове функціональне призначення та однакову справедливую вартість.

Поточна дебіторська заборгованість - сума дебіторської заборгованості, яка виникає в ході нормального операційного циклу або буде погашена протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Поточний податок на прибуток - сума податку на прибуток, визначена у звітному періоді відповідно до податкового законодавства.

Поточні виплати працівнику - виплати працівнику (окрім виплат при звільненні та виплат інструментами власного капіталу підприємства), які підлягають сплаті в повному обсязі протягом дванадцяти місяців по закінченні місяця, у якому працівник виконував відповідну роботу.

Поточні зобов'язання - зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом дванадцяти місяців, починаючи з дати балансу.

Початок строку оренди - дата, яка настає раніше: дата підписання орендної угоди або дата прийняття сторонами зобов'язань щодо основних положень угоди про оренду.

Прибуток - сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати.

Примітки до фінансових звітів - сукупність показників і пояснень, яка забезпечує деталізацію і обґрунтованість статей фінансових звітів, а також інша інформація, розкриття якої передбачено відповідними положеннями (стандартами).

Принцип бухгалтерського обліку - правило, яким слід керуватися при вимірюванні, оцінці та реєстрації господарських операцій і при відображенні їх результатів у фінансовій звітності.

Прибуток від активів програми - дохід, отриманий від активів фонду, за вирахуванням витрат на його управління, податків і зборів (обов'язкових платежів), сплачених безпосередньо цим фондом.

Припинена діяльність - це ліквідований або визнаний як утримуваний для продажу компонент підприємства, який являє собою:

- а) відокремлюваний напрям або сегмент діяльності підприємства;
- б) частину єдиного скоординованого плану відмови від окремого напрямку або сегменту діяльності підприємства;
- в) дочірнє підприємство, що було придбане винятково з метою його перепродажу.

Програми виплат за участю кількох роботодавців - недержавні програми з визначеним внеском або з визначеною виплатою, які використовують сукупність унесених різними підприємствами активів, що не

перебувають під спільним контролем, для здійснення виплат працівникам більше ніж одного підприємства.

Програми виплат інструментами власного капіталу підприємства - угоди, за якими підприємство здійснює виплати працівникам підприємства інструментами власного капіталу.

Програми виплат по закінченні трудової діяльності - угоди, за якими підприємство здійснює виплати працівникам по закінченні ними трудової діяльності.

Програми з визначеним внеском - програми виплат по закінченні трудової діяльності, за якими підприємство сплачує визначені відрахування фонду і не матиме зобов'язання сплачувати подальші внески, якщо фонд не матиме достатньо активів для сплати всіх виплат працівникам, пов'язаних з виконанням ними робіт у звітному та попередніх періодах.

Програми з визначеною виплатою - усі програми виплат по закінченні трудової діяльності, крім програм з визначеним внеском.

Проценти - плата за використання грошових коштів, їх еквівалентів або сум, що заборговані підприємству.

Прямі витрати - витрати, що можуть бути віднесені безпосередньо до конкретного об'єкта витрат економічно доцільним шляхом.

Ринкова вартість фінансової інвестиції - сума, яку можна отримати від продажу фінансової інвестиції на активному ринку.

Робота, виконана працівником, - виконання обов'язків працівником відповідно до угоди з підприємством.

Розкриття - надання інформації, яка є суттєвою для користувачів фінансової звітності.

Роялті - платежі за використання нематеріальних активів підприємства (патентів, торговельних марок, авторського права, про грамних продуктів тощо).

Рух грошових коштів - надходження і вибуття грошових коштів та їхніх еквівалентів.

Скорочення програми з визначеною виплатою - дія підприємства, що призводить до суттєвого скорочення кількості працівників, охоплених програмою, або до змін умов програми з визначеною виплатою, унаслідок яких виконання робіт теперішніми працівниками в майбутньому не враховуватиметься під час визначення виплат або враховуватиметься лише при визначенні зменшення таких виплат.

Спільна діяльність - господарська діяльність зі створенням або без створення юридичної особи, яка є об'єктом спільного контролю двох або більше сторін відповідно до письмової угоди між ними.

Спільний контроль - розподіл контролю за господарською діяльністю відповідно до угоди про ведення спільної діяльності.

Ставка відсотка на можливі позики орендаря - ставка відсотка, яку мав би сплачувати орендар за подібну оренду або (якщо цей показник визначити неможливо) ставка відсотка за позиками для придбання подібного

активу (на той самий термін та з подібною гарантією) на початку строку оренди.

Стаття - елемент фінансового звіту, який відповідає критеріям, установленим ПСБО.

Строк корисного використання (експлуатації) - очікуваний період часу, протягом якого необоротні активи будуть використовуватися підприємством або з їх використанням буде виготовлено (виконано) очікуваний підприємством обсяг продукції (робіт, послуг).

Строк оренди - період дії невідмовної орендної угоди, а також період продовження цієї угоди, обумовлений на початку строку оренди.

Суборенда - угода про передачу орендарем орендованого ним об'єкта в оренду третій особі.

Сума очікуваного відшкодування необоротного активу - найбільша з двох оцінок: чиста вартість реалізації або теперішня вартість майбутніх чистих грошових надходжень від використання необоротного активу, включаючи його ліквідаційну вартість.

Сума погашення - недисконтована сума грошових коштів або їх еквівалентів, яка, як очікується, буде сплачена для погашення зобов'язання в процесі звичайної діяльності підприємства.

Сумнівний борг - поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує невпевненість її погашення боржником.

Суттєва інформація - інформація, відсутність якої може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності. Суттєвість інформації визначається відповідними ПСБО та керівництвом підприємства.

Суттєвий вплив - повноваження брати участь у прийнятті рішень з фінансової, господарської та комерційної політики об'єкта інвестування без здійснення контролю цієї політики. Свідченням суттєвого впливу, зокрема, можуть бути: володіння двадцятьма або більше відсотками акцій (статутного капіталу) підприємства; представництво в раді директорів або аналогічному керівному органі підприємства; участь у прийнятті рішень; взаємообмін управлінським персоналом; забезпечення підприємства необхідною технікоекономічною інформацією.

Теперішня вартість - дисконтована сума майбутніх платежів (за вирахуванням суми очікуваного відшкодування), яка, як очікується, буде необхідна для погашення зобов'язання в процесі звичайної діяльності підприємства.

Теперішня вартість зобов'язання за програмою з визначеною виплатою - теперішня вартість (без вирахування активів програми) очікуваних майбутніх платежів, необхідних для погашення заборгованості, що виникає в результаті виконання робіт працівниками у звітному та попередніх періодах.

Тимчасова різниця - різниця між оцінкою активу або зобов'язання за даними фінансової звітності та податковою базою цього активу або зобов'язання відповідно.

Тимчасова різниця, що підлягає вирахуванню - тимчасова різниця, що призводить до зменшення податкового прибутку (збільшення податкового збитку) у майбутніх періодах.

Тимчасова різниця, що підлягає оподаткуванню - тимчасова різниця, що включається до податкового прибутку (збитку) у майбутніх періодах.

Фінансові витрати - витрати на проценти та інші витрати підприємства, пов'язані із запозиченнями.

Фінансова діяльність - діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства.

Фінансова звітність - бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період.

Фінансова оренда - оренда, що передбачає передачу орендарю всіх ризиків та вигод, пов'язаних з правом користування та володіння активом. Оренда вважається фінансовою за наявності хоча б однієї з наведених нижче ознак:

право власності на орендований актив після закінчення строку оренди переходить до орендаря;

орендар має можливість та намір придбати об'єкт оренди за ціною, нижчою за справедливу вартість цього активу на дату придбання;

строк оренди становить більшу частину строку корисного використання об'єкта оренди;

на початку строку оренди теперішня вартість мінімальних орендних платежів дорівнює або перевищує справедливу вартість орендованого активу;

орендований актив має особливий характер, що дає змогу використовувати його лише орендареві;

орендар може продовжити оренду за плату, значно нижчу за ринкову;

оренда може бути припинена орендарем, який відшкодовує втрати від припинення оренди.

Фінансові інвестиції - активи, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора.

Чиста вартість реалізації запасів - очікувана ціна реалізації запасів в умовах звичайної діяльності за вирахуванням очікуваних витрат на завершення їх виробництва та реалізацію.

Чиста вартість реалізації необоротного активу - справедлива вартість необоротного активу за вирахуванням очікуваних витрат на його реалізацію.

Чиста реалізаційна вартість дебіторської заборгованості – сума поточної дебіторської заборгованості за вирахуванням резерву сумнівних боргів.